

СЛУЖ

НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

1820

Službeni vesnik SR

Makedonije

91001 Skopje
fah 51

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ“ излегува во издание на српскохрватски односно хрватскосрпски, словенечки, македонски, албански и унгарски јазици. — Огласи според тарифата. — Жиро сметка кај Службата на општествено книговодство 60802-603-19644

Вторник, 29 април 1980

БЕЛГРАД

БРОЈ 21

ГОД. XXXVI

Цена на овој број е 36 динари. — Претплатата за 1980 година изнесува 800 динари. Рок за рекламации 15 дена. — Редакција: Улица Јована Ристика бр. 1. Пошт. факс 226. — Телефони: централа 650-155; Уредништво 651-855; Служба за претплата 651-732; Телекс 11758

385.

Врз основа на член 2 од Законот за извршување на Програмата за изградба на објекти на радиорелејниот систем на Југославија во периодот од 1979 до 1983 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 5/80), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ПРАВАТА И ДОЛЖНОСТИТЕ НА ИНВЕСТИТОР ЗА ИЗВРШУВАЊЕ НА РАБОТИТЕ СПОРЕД ПРОГРАМАТА ЗА ИЗГРАДБА НА ОБЈЕКТИ НА РАДИОРЕЛЕЈНИОТ СИСТЕМ НА ЈУГОСЛАВИЈА ВО ПЕРИОДОТ ОД 1979 ДО 1983 ГОДИНА

1. Правата и должностите на инвеститор за извршување на работите според Програмата за изградба на објекти на радиорелејниот систем на Југославија во периодот од 1979 до 1983 година ќе ги врши Сојузниот секретаријат за народна одбрана.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 176
24 април 1980 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Веселин Ѓурановиќ, с. р.

386.

Врз основа на член 58 од Законот за оданочување на производи и услуги во прометот („Службен лист на СФРЈ“, бр. 33/72, 55/72, 28/73, 36/75, 58/75, 7/77, 61/78, 26/79 и 5/80), во спогодба со сојузниот секретар за пазар и општи стопански работи, сојузниот секретар за финансии пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА ПРИМЕНА НА ДАНОЧНИТЕ СТАПКИ И ЗА НАЧИНОТ НА ВОДЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈА, ПРЕСМЕТУВАЊЕ И ПЛАЌАЊЕ НА ДАНОКОТ НА ПРОМЕТ НА ПРОИЗВОДИ И УСЛУГИ

1. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој правилник поблиску се регулираат примената на даночните стапки, како и примената на одредбите од Законот за оданочување на производи и услуги во прометот (во натамошниот текст: Законот) што се однесуваат на: ослободувањето од плаќање на данокот на промет, начинот на водење на евиденцијата за прометот на производите и услугите по различни даночни стапки и даночни основици, утврдувањето и плаќањето на аконтациите на данокот на промет, изработката и поднесувањето на пресметките на аконтациите и на конечната пресметка на данокот на промет, местото на плаќањето на данокот, пописот на производите за кои се ме-

нуваат даночните стапки, пресметувањето и уплатувањето на разликата во данокот на промет и на враќањето на данокот на промет.

Одредбите од овој правилник се однесуваат и на основниот данок на промет и на посебниот данок на промет, ако со овој правилник не е определено поинаку.

Член 2

Основната организација на здружен труд како даночен обврзник од член 12 став 1 на Законот е должна да ги обезбеди сите евиденции пропишани со овој правилник и да врши евидентирање, пресметување и плаќање на данокот на промет, согласно со одредбите од Законот и од овој правилник.

При продажбата на производи на крајните потрошувачи што се врши со издавање на фактура од деловната единица во која залихите на производите се водаг според цените во кои не се засметани даноците на прометот на производите, даночниот обврзник е должен во тие фактури посебно да ја искаже даночната основица а посебно тарифниот број, даночната стапка и износот на даноците што им се засметани на купувачите според тие фактури.

Согласно со член 12 став 2 од Законот, основната организација на здружен труд — даночен обврзник може со писмена спогодба да ги пренесе работите на евидентирањето и пресметувањето на данокот на промет на производите врз друга основна организација на здружен труд во составот на истата работна организација, или врз организација на здружен труд што не е во составот на истата работна организација, ако таа ги исполнува условите од став 1 на овој член. Во тој случај пресметаниот данок се плаќа од жиро-сметката преку која даночниот обврзник што ги пренел овие работи располага со средствата со кои управува. Основната организација на здружен труд — даночен обврзник што спогодбено ги премела работите на евидентирањето и пресметувањето на данокот на промет на производите врз друга организација на здружен труд е должна да ја извести веднаш за тоа службата на општественото книговодство кај која се води жиро-сметката преку која располага со средствата со кои управува и со тие средства одговара за правилното евидентирање, пресметување и плаќање на данок на промет на производите во смисла на овој став.

Основната организација на здружен труд — даночен обврзник може спогодбено да го пренесе вршењето на работите во врска со евидентирањето и пресметувањето на данокот на промет на производите врз работна заедница во состав на иста работна организација, а во смисла на чл. 50 до 53 на Законот е одговорна за правилното евидентирање, пресметување и плаќање на данокот на промет. Плаќањето на пресметаниот данок се врши од жиро-сметката преку која даночниот обврзник располага со средствата со кои управува. Даночниот обврзник е должен за пренесувањето на работите на евидентирањето и пресметувањето на данокот на промет во смисла на овој став веднаш да ја извести организационата единица на службата на општественото книговодство кај која се води жиро-сметката преку која располага со средствата со кои управува.

Во случаите од ст. 3 и 4 на овој член, основната организација на здружен труд — даночен обврзник, одговара со средствата со кои располага за правилното евидентирање, пресметување и плаќање на данокот на промет на производи.

Основната организација на здружен труд — даночен обврзник може вршењето на работите во врска со евидентирањето, пресметувањето и плаќањето на данокот на промет на производите да ги пренесе со самоуправна спогодба врз интерната банка. Интерната банка може да го плаќа данокот на промет на производите од жиро-сметката на банката само ако основната организација на здружен труд — даночниот обврзник со таа самоуправна спогодба ја овласти да го врши таквото плаќање и само под услов со таа самоуправна спогодба сите членки на интерната банка да ја утврди, во врска со вршењето на тие работи, својата неограничена солидарна одговорност. Во тој случај и наплатата на данокот, каматата и паричните казни што даночниот обврзник од овој став е должен да ги плати, се врши од жиро-сметката на интерната банка. Ако наведената спогодба не е донесена или ако не ги содржи одредбите за плаќањето на данокот на промет на производи од жиро-сметката на интерната банка и за неограничената солидарна одговорност на сите членки на банката, пресметаните даноци, каматите и паричните казни се плаќаат на начинот определен во став 4 на овој член. Даночниот обврзник е должен за пренесувањето на работите во смисла на овој став веднаш да ја извести организационата единица на службата на општественото книговодство кај која се води жиро-сметката на интерната банка и со тоа известување да ѝ ја достави наведената самоуправна спогодба.

Во случаите од ст. 3, 4 и 6 на овој член, аконтактните на данокот на промет на производи се уплатуваат на начинот и во рамките на роковите определени во член 24 од Законот и во чл. 63 и 64 на овој правилник.

II. ПРИМЕНА НА ДАНОЧНИТЕ СТАПКИ

1. Заслужени одредби

Член 3

Ако со Законот не е определено поинаку, како граѓани, во смисла на овој правилник, се подразбираат граѓаните — крајните потрошувачи, самостојните занаетчи, самостојните угостители и граѓаните што врз основа на одобрение издадено според важечките прописи вршат промет на определени производи.

Како промет на производи остварен непосредно со краен потрошувач (член 5 од Законот) не се смета, во смисла на член 6 став 1 точка 1 од Законот, продажбата на производи што корисник на општествени средства, граѓанин или граѓанско правно лице ќе ја изврши на трговска или друга организација на здружен труд која тие производи ги набавува заради натамошна продажба. Ако трговската и друга организација на здружен труд од овој став производи ги набавува заради натамошна продажба од корисници на општествени средства, должна е на предавачот да му поднесе писмена порачка и писмена изјава во која тоа ќе го потврди, со повикување на одредбата на член 6 став 1 точка 1 од Законот, која мора да биде датирана, нумерирана и заверена со печат на купувачот и со потписи на одговорните лица на купувачот.

Член 4

На прометот на производи извршен на корисници на општествени средства на начинот определен во член 37 точка 5 став 1 на Законот не се плаќа посебниот данок на промет на производи.

Член 5

За производите за кои во Тарифата на основан данок на промет (во натамошниот текст: Тари-

фата) се определени различни даночни стапки, зависно од нивниот вид, квалитет, суровински состав, цена или други својства, производителот, односно увозникот или друг корисник на општествени средства што тие производи ќе ги продадат на корисници на општествени средства врз основа на нивните писмени изјави што тие производи ќе ги продаваат непосредно на крајните потрошувачи, должни се во фактурите за продажбата покрај секој таков производ да ги означат тарифниот број и даночната стапка по кои се врши пресметувањето и плаќањето на основниот данок на промет на производи, како и неговиот вид, квалитет, суровински состав, цена или друго својство поради кое е определена соодветна даночна стапка. На продажбата на производот од тар. број 2 на Тарифата што ќе се изврши на начинот определен во член 37 точка 5 став 1 на Законот на корисници на општествени средства што се даночни обврзници од точка 2 став 1 одредбата под 2 став 2 на забелешката кон тој тарифен број, даночниот обврзник во фактурата за продажбата кај секој нафтен дериват го означува тарифниот број и даночната стапка по кои купувачот е должен сам да го пресмета и да го уплати основниот данок на промет на производи. Даночниот обврзник што продава нафтени деривати е должен во исправите за испораката на тие производи на пумпни станици во негов состав или на деловни единици што натаму ги продаваат, да го назначи за секој дериват, неговиот назив според важечкиот југословенски стандард, односно според вообичаениот трговски назив, количината на испорачаниот дериват, како и тарифниот број на Тарифата и даночната стапка според која на прометот на таков дериват се плаќа основниот данок на промет на производи.

За производите што со член 36 или со други одредби на Законот или на Тарифата се ослободени од плаќање на данокот на промет на производи, даночниот обврзник е должен во фактурите за продажбата на тие производи на трговски и други организации на здружен труд и на други корисници на општествени средства што вршат продажба на тие производи непосредно на крајните потрошувачи, да се повика на соодветната одредба со која е воведено даночното ослободување (облигаторно даночно ослободување).

Како производи на кои се однесува одделен тарифен број на Тарифата, се подразбираат производите што се опфатени под определен назив во тој тарифен број, како и производите на кои се однесуваат посебните прописи за нивното производство и за квалитетот, ако со Тарифата е пропишано определувањето на тие производи да се врши според тие прописи. Ако од називот на некој производ во одделен тарифен број на Тарифата не може со сигурност да се утврди за каков производ се работи, под тој производ се подразбираат производите што се под ист или соодветен назив опфатени во Царинската тарифа.

Во прометот на производи што го вршат корисниците на општествени средства, даночната основа е иста за пресметување и на основниот данок на промет на производи и на посебниот данок на промет на производи, ако тоа со Законот не е определено поинаку.

Ако со Законот или со овој правилник не е определено поинаку, се смета дека производот е изработен од определен материјал, ако тој материјал е содржан во соодветниот производ со повеќе од 50% според вредноста во однос на вкупната вредност на производот. Ако во определен производ се застапени повеќе од два различни материјала, се смета дека производот е изработен од претежно содржаниот материјал според вредноста во однос на вкупната вредност на производот ако со Законот или со овој правилник не е определено поинаку.

2. Место на плаќање на данокот на промет на производи и на данок на надомести за услуги**Член 6**

Данокот на промет на производи се плаќа според местото во кое прометот е извршен во смисла на чл. 33 и 34 од Законот.

Продажбата на нови или употребувани производи, што даночниот обврзник ќе ја изврши преку свое претставништво, односно друга деловна единица надвор од своето седиште, така што претставништвото, односно деловната единица ќе договори со купувачот продажба на производи врз основа на што потоа на купувачот ќе му се испостави фактура во име на таквото претставништво, или деловна единица, или во име на даночниот обврзник, се смета како промет на производи што е извршен во местото во кое е седиштето на претставништвото или друга деловна единица што на таков начин ги продава производите.

Ако продажбата на производи се врши преку други основни организации на здружен труд надвор од седиштето на даночниот обврзник, а тие организации ги продаваат производите во свое име а за сметка на продавачот или во името и за сметка на продавачот, тие организации се даночни обврзници, а се смета дека прометот е остварен во местото во кое е седиштето на таквата основна организација на здружен труд, односно на нејзина деловна единица што и ја извршила продажбата. Ако продажбата се врши на тој начин, за плаќање и насочување на данокот на промет на производи не е од значење кој ја издал фактурата или кој ги испорачал производите — ако испораката е извршена пред издавањето на фактурата, ниту под чија фирма е издадена фактурата.

Даночниот обврзник што ги продава производите на начинот од став 2 на овој член, должен е да ги води сите пропишани евиденции од кои може да се утврди кои производи и на кои купувачи им се продадени преку претставништвото и други деловни единици надвор од неговото седиште и според член 33 став 1 од Законот да го плаќа данокот на промет на производи, пресметан врз таквиот промет — според местото во кое е седиштето на претставништвото или друга деловна единица што ја извршила продажбата на производите. Тие даночни обврзници се должни тримесечно да доставуваат прегледи со податоците од овој став до секое претставништво или друга деловна единица од став 2 на овој член.

Продавачот-корисник на општествени средства што на граѓанин или граѓанско правно лице ќе му продаде моторно возило што подлежи на обврската за регистрација (патнички автомобил, мотоцикл, камион и др.) како и приколкџи за тие возила што подлежат на обврската за регистрација, или што на корисник на општествени средства ќе му продаде патнички автомобил, должен е, во смисла на член 33 став 5 од Законот и на точ. 4 на забелешката кон тар. број 6 од Тарифата, во фактурата за продажбата да го искаже, во смисла на член 15 став 1 од Законот, соодветниот тарифен број на Тарифата, даночната стапка и износот на основниот данок на промет на производи што купувачот е должен да го плати за возилото, како и тоа дека купувачот е должен данокот да го плати во рок од 15 дена од денот на испоставувањето на фактурата. Продавачот е должен копијата од фактурата за продажбата на моторно возило, односно приколкџа, да ја достави, без одлагање, до општинскиот орган надлежен за работите на приходите според живеалиштето, односно седиштето на купувачот. Основниот и посебниот данок на промет на производи на купено моторно возило купувачот ги плаќа според своето живеалиште, односно своето седиште во височина што ќе ја определи надлежниот орган на управата за приходи, и тоа пред регистрацијата. Врз основа на податоците — потврдите за уплатата на данокот,

надлежниот орган за приходи може на купувачот да му издаде потврда за регистрација на возило, односно приколкџа, а е должен да води сметка за навременото и правилното плаќање на данокот на промет на производи од страна на тие купувачи. Купувачот — корисник на општествени средства што патнички автомобил ќе набави од друг корисник на општествени средства, даночен обврзник е само за основниот данок на промет на производи што е должен да го плати пред регистрацијата на возилото во рок од 15 дена од денот на испоставувањето на фактурата. Продавачот не е должен за таквиот промет да доставува копии од фактурите до општинскиот орган надлежен за приходи.

Продавачот може, во спогодба со купувачот од став 5 на овој член, во негово име и за негова сметка да го уплати, пред испоставувањето на фактурата, данокот на промет на производи, со тоа што е должен данокот да го уплати во корист на општествено-политичката заедница на чија територија се наоѓа живеалиштето, односно седиштето на купувачот. За таа уплата продавачот ги внесува податоците во фактурата за продажбата на моторно возило, односно приколкџа, со назначување на сметката врз која е извршена уплатата. Кога купувачот со таа фактура го поднесува петтиот примерок на фирманските налози за извршената уплата на данокот на промет на производи, општинскиот орган надлежен за работите на приходите проверува дали продавачот извршил правилно пресметување и плаќање на тие даноци на определените уплатни сметки и за тоа издава соодветна потврда врз основа на која може да се изврши регистрација на возило, односно приколкџа на име на таквиот купувач.

При продажбата на моторни возила кои не подлежат на обврската за регистрација, што корисници на општествени средства ќе им ја извршат на граѓани и граѓански правни лица, данокот на промет на производи го пресметува продавачот како даночен обврзник и го плаќа според член 33 став 1 од Законот. Во фактурата за продажбата на такво возило продавачот е должен да ја внесе клаузулата дека таквото возило не подлежи на обврската за регистрација поради што на тој промет продавачот е должен сам да го пресмета и уплати пропишаниот данок на промет на производи.

Купувачот-даночен обврзник од член 14 став 2 на Законот го пресметува основниот данок на промет на производи во моментот на настанувањето на даночната обврска според член 22 став 2 точка 8 од Законот на вредноста на набавените производи што е искажана во фактурата на набавувачот, а го плаќа според своето седиште во рок од 10 дена по истекот на месецот според сите фактури примени во текот на месецот (член 24 став 3 од Законот).

Даночните обврзници што на начинот определен во член 37 точка 5 став 1 на Законот продаваат алкохол (етанол) на трговски организации на здружен труд, на аптеки и други корисници на општествени средства како крајни потрошувачи или за продажба на крајни потрошувачи, како и даночните обврзници што продаваат преработки од тутун, сурово, пржено и мелено кафе и производи од какао на угостителски организации на здружен труд, на угостителски единици на неугостителски организации, на угостителски единици, на здруженија на граѓани и граѓански правни лица, и на самостојни занаетчи — должни се утврдените износи на аконциите на данокот на така остварениот промет да ги уплатат на соодветните уплатни сметки на републиката, односно автономната покраина на чија територија се наоѓа купувачот на тие производи.

Ако општината на чија територија се продаваат производи преку подвижни продавници сместени во специјални возила и сл. не пропишала поинаку, данокот на промет на производи на прометот што ќе го извршат таквите подвижни продавници на нејзината територија се пресметува и се плаќа според

седиштето на организацијата на здружен труд, односно според местото на продавницата и другата деловна единица што вршат продажба на производи преку подвижни продавници.

Како место во кое се извршени услугите на градежното занаетчиство или услугите на превозот, од страна на самостоен занаетчија или самостоен превозник, се смета местото во кое е живеалиштето или седиштето на исплатувачот на надоместот за тие услуги. Како место во кое се извршени други услуги, што по правило, не се вршат во деловни простории а кои ќе ги извршат лицата што се занимаваат со вршење на таквите услуги или работи, се смета местото во кое е живеалиштето, односно седиштето на исплатувачот на надоместот за тие услуги или работи. Како место во кое услугите или работите, што се вршат во деловни простории се извршени, се смета местото во кое се наоѓа деловната просторија. Како место во кое е извршена услуга или работа од страна на корисникот на општествени средства вклучувајќи ги и услугите на „rent-a-car“ се смета местото по кое е склучен договор за услуга или работа.

2. Промет на производи од консигнационен склад

Член 7

На производите што се продаваат од консигнационен склад во Југославија, држателот на консигнационен склад е должен данокот на промет на производи да го пресмета со примена на пропишаните даночни стапки врз продажната цена на производите искажана во динари во која, покрај царината и другите давачки што се плаќаат при царинењето, се содржани маржата и другите надомести што даночниот обврзник ги засметува и наплатува од купувачот за продадените производи (член 22 став 2 од Законот).

Ако од консигнационен склад се продаваат производи на корисници на општествени средства како на крајни потрошувачи, се пресметува само основниот данок на промет на производи. Ако на тие купувачи им се продаваат патнички автомобили, пресметаниот данок на промет на производи го плаќа купувачот во рок од 15 дена од денот на испоставувањето на фактурата според местото на своето седиште, односно според местото на седиштето на деловната единица за која автомобилот е набавен. Продавачот е должен копијата од фактурата да ја достави без одлагање до надлежниот општински орган за приходи.

Ако од консигнационен склад се продаваат производи, освен моторни возила, на граѓани и граѓански правни лица, покрај основниот данок на промет на производи се пресметува и посебниот данок на промет на производи.

Даночниот обврзник — држател на консигнационен склад го пресметува данокот на промет на производи согласно со одредбите од член 22 став 2 точ. 1 до 5 на Законот.

При продажбата на производи за девизни средства, даночната основица ја сочинува вредноста во динари според курсот по кој се врши пресметувањето на царината на која се додаваат царината и давачките што се плаќаат при продажбата на производите од консигнационен склад и трошоците што му се засметуваат на купувачот во фактурата за продажбата.

При продажбата на моторни возила и приколки на граѓани и граѓански правни лица, држателот на консигнационен склад и купувачот на моторно возило, односно на приколката се должни да постапуваат според член 6 ст. 5 и 6 од овој правилник.

4. Увоз на производи за крајната потрошувачка

Член 8

На производите што ги увезува крајниот потрошувач за сопствена употреба или за потрошувачка

или што за негова сметка ги увезува посредник (надворешнотрговска организација на здружен труд), основниот данок на промет на производи го пресметува царинарницата во моментот на настанувањето на обврската за плаќање на царинските давачки за увезените производи, односно во моментот на царинскиот преглед на таквите производи, ако не постои обврска за плаќање на царинските давачки (член 22 став 2 точка 6 од Законот), со примена на пропишаните стапки врз даночната основица што ја сочинува вредноста на увезените производи утврдена според царинските прописи зголемена за царината и другите давачки што се плаќаат при увозот (член 17 на Законот).

При увозот на патнички автомобили што го врши корисник на општествени средства за сопствена употреба, или што се врши за негова сметка, царинарницата само ја утардува даночната основица, додека основниот данок на промет на производи го плаќа корисникот според местото на своето седиште (точка 4 на забелешката кон тар. број 6 на Тарифата), во рок од 15 дена од денот на царинењето. До надлежниот општински орган за приходи царинарницата доставува податоци за царинската основица и наплатената царина и за увозните давачки на тој увоз.

На увозот на моторни возила и приколки за тие возила, што се регистрираат, што ќе го извршат граѓани и граѓански правни лица, односно на моторните возила и приколките што ќе ги внесат граѓани или граѓански правни лица во земјата, или на увозот на моторни возила и приколки што за сметка на граѓани или граѓански правни лица ќе го изврши посредник (надворешнотрговска организација на здружен труд) во поглед на пресметувањето и плаќањето на данокот на промет на производи се применуваат одредбите на член 33 став 5 од Законот и член 6 став 5 од овој правилник.

При увозот на моторни возила и приколки што го вршат граѓани, односно граѓански правни лица, и што ќе се изврши за сметка на граѓани и граѓански правни лица, царинарницата, согласно со член 33 став 5 на Законот, не го пресметува и не го наплатува основниот данок на промет на производи, и е должна за тоа да стави клаузула врз исправата за увозот (царинска декларација). Царинарницата е должна во рок од 5 дена од денот на царинењето на моторното возило или на приколката за тоа писмено да го извести општинскиот орган на управата надлежен за работите на приходите според живеалиштето, односно седиштето на граѓанинот, односно граѓанското правно лице, со назначување на вредноста на увезеното моторно возило односно на приколката, и износот на царината и увозните давачки што се платени при увозот (член 17 на Законот). Основниот и посебниот данок на промет на производи на увезено моторно возило односно приколката, во смисла на одредбата од овој став, ги плаќа граѓанинот, односно граѓанското правно лице пред регистрацијата на возилото, односно на приколката, а најдоцна во рок од 15 дена од денот на царинењето.

5. Комисиона продажба

Член 9

При комисионата продажба што ја врши комисиона или друга организација на здружен труд, даночен обврзник е таа организација кога производите ќе ги продаде без оглед дали се нови или употребувани.

Организацијата од став 1 е даночен обврзник и кога од деловната единица, или на друг начин ќе продаде неупотребувани (нови) производи за сметка на комитент.

По исклучок, ако е во прашање продажба на употребувани предмети, вклучувајќи ги и употребуваните моторни возила што се сопственост на граѓани и граѓански правни лица, што организацијата

од став 1 на овој член ќе ја изврши за нивна сметка, основниот данок на промет на производи не се пресметува (член 5 став 6 на Законот). На продажбата на употребувано моторно возило што е во сопственост на граѓанин или граѓанско правно лице, што ќе се изврши на купувачот — граѓанинот или граѓанското правно лице, продавачот ќе ја искаже во фактурата даночната основица со клаузула дека на тоа возило купувачот сам ќе го плати само посебниот данок на промет на производи според местото на своето живеалиште, односно седиште. На продажбата на таквото употребувано моторно возило, што ќе се изврши на корисникот на општествени средства, продавачот е должен во фактурата за продажба да ја искаже даночната основица и износот на посебниот данок на промет на производи, пресметан според стапките што важат во местото на продажбата, што ги наплатува од купувачот и ги уплатува според седиштето на купувачот, со клаузула дека купувачот сам, како даночен обврзник во смисла на тар. број 6 точка 4 на забелешката, е должен на тој промет да го пресмета и да го уплати според местото на своето седиште пропишаниот основен данок на промет на производи. Продавачот е должен копирите од фактурите што за прометот од овој член им ги испоставува на граѓаните, граѓанските правни лица и корисниците на општествени средства, да им ги доставува без одлагање на општинските органи за приходи надлежни според живеалиштето, односно седиштето на купувачот. Како употребувани предмети од член 5 став 6 на Законот се сметаат предметите што со нормална употреба губат врз употребната вредност така што пазарната цена, по правило им е пониска од цената на таквите нови производи (облека, обувки, мебел и др.). Производите од точ. 1 и 5 на тар. број 9 од Тарифата немаат карактер на употребувани предмети и подлежат на плаќање на основен данок на промет на производи па и кога граѓаните ги продаваат преку организациите од став 1 на овој член, без оглед дали на тие производи порано бил платен основниот данок на промет на производи.

Корисникот на општествени средства што набавува употребувани предмети од граѓани и граѓански правни лица како опрема, делови на опрема и др. непосредно од нив или преку посредници или на друг начин (член 5 став 6 на Законот), се смета за даночен обврзник во смисла на член 13 став 2 од Законот и на таквиот данок на промет ќе го пресметува и ќе го плаќа, во рок од 5 дена по истекот на месецот во кој е извршена набавката, основниот данок на промет на производи.

Посебниот данок на промет на производи се пресметува на прометот на употребувани предмети што ги продаваат граѓани и граѓански правни лица било преку комисионер или друг посредник, било кога ги продаваат сами или на некој друг начин, ако плаќањето на тој данок е пропишано.

Одредбите од ст. 4 и 5 на овој член не се однесуваат на индустриски и други отпадоци кои од граѓани, граѓански правни лица, здруженија на граѓани, општествени организации и сл. ги купуваат производствени организации на здружен труд без плаќање на данокот на промет на производи (член 6 став 8 на Законот), ако ги купуваат како репродукционен материјал.

6. Промет на употребувани производи со потрајна употребна вредност

Член 10

Како употребувани производи со потрајна употребна вредност од член 16 ст. 9 и 10 на Законот, се сметаат следните производи што производителските, трговските, надворешнотрговските и други организации на здружен труд ги откупуваат, односно преземаат и заменуваат по истекот на две години од

денот кога лицето од кое ги откупуваат, односно преземаат ги набавило, под услов на тие производи во поранешниот промет да е веќе платен данок, и тоа:

1) производите од гранките 0114 и 0115 чиј век на греење според прописите за амортизација е најмалку пет години, а кои се опфатени со следните тарифни броеви на Царинската тарифа: 84.15 Машини и апарати за производство на студ (електрични или други) — ладилници, како што се: фрижидери, сандаци за длабоко замрзнување и др.; 84.41 Машини за пиење; 84.45 Машини алатки за обработка на метал и метални карбиди (пневматски чекани, ковачки машини, преси, машини за свиткување и рамнење на метални површини и др.; стругови, дупчалки, точилки, глодалки, рендисалки, пили и др.); 84.47 Машини алатки за обработка на дрво, плута, коски, обонит, вештачки пластични материи и др.; 84.51 Машини за пишување, освен машини за пишување со вградени механизми за сметање; 84.52 Машини за сметање; сметководствени машини за пишување; регистар-каси и др.; 84.54 Други канцелариски машини (машини за умножување, хектографски или шаблонски и др.); 87.02 Моторни возила и приколки за превоз на лица, стоки или материјали (патнички автомобили, цистерни, ладилници, кампиони, кипери, дамperi и др.); 87.03 Моторни возила за специјални цели (возила-дигалки, возила-подвижни работилници и др.); 87.09 Моторцикли, автосикли и велосипеди со помошен мотор; 87.10 Велосипеди (вклучувајќи и трицикли за пренесување стоки) без мотор;

2) производите од гранката 0117 — Електроиндустрија, за кои при продажбата се дава гаранција од најмалку шест месеци, а кои се опфатени со следните тарифни броеви на Царинската тарифа: 85.04 Електрични акумулатори; 85.06 Електромеханички апарати за домаќинство со вграден електричен мотор (смукалки на прав, апарати за мазнење и чистење на подови, вентилатори, апарати за мелење и мешање прехранбени производи — миксери и др.); 85.15 Телевизиски приемници, комбинувани или не, со грамофон, магнетофон, магнетоскоп и сл., радиоприемници, комбинувани или не, со грамофон, магнетофон и сл. и други слични производи; 90.26/1 Струјомери; 92.11 Грамофони, диктафони, магнетофони и други слични производи.

Како употребувани производи со потрајна употребна вредност од став 1 на овој член, не се сметаат деловите на тие производи.

Дека на откупените, односно преземените употребувани производи со потрајна употребна вредност е платен данок во поранешниот промет, се утврдува:

1) со соодветни царински исправи или фактури на увозникот — за производи од странско производство;

2) со фактури на продавачот — за производи од домашно производство, ако се набавени во период од пократок од пет години, сметајќи од денот на откупот, односно преземањето. Ако се во прашање производи во сопственост на граѓани или производите од член 9 на Законот, се смета дека на тие производи е веќе платен данок во поранешниот промет ако се набавени пред пет или повеќе години, сметајќи од денот на нивниот откуп, односно преземање.

Член 11

Олеснението од член 16 став 9 на Законот важи само ако даночниот обврзник од тој став му продава непосредно на крајниот потрошувач откупен употребен производ со потрајна употребна вредност кој го поправил или со други работи го оспособил за редовна употреба (поправил мотор, поправил диференцијал, изменил електрична инсталација или извршил други работи со кои се обезбедува редовна употреба и техничка исправност на отку-

пениот употребуван производ) под услов вредноста на таквите услуги и на материјалите потрошени за извршување на тие услуги да изнесува најмалку 10% од вредноста на откупениот употребуван производ. Даночниот обврзник ја докажува вредноста на извршените услуги и на потрошените материјали со работни налози, односно фактури што му ги испоставиле извршувачите на тие работи. Даночниот обврзник е должен во фактурата за продажбата на употребуван производ од овој став поединечно да ја внесе вредноста на сите работи што се извршени врз производот, како и видовите, количините и вредноста на деловите што се заменети и материјалите што се потрошени на поправката на производот, замената на деловите и др. Со означување на броевите на работните налози, односно на фактурите што ги испоставиле извршителите на тие работи. Даночниот обврзник може одделните вредности на сите извршени работи од овој став да ги искаже и во посебна спецификација која мора да биде датирана, потпишана и заверена со печат од даночниот обврзник и што претставува оставен дел на фактурата, со тоа што е должен вкупната вредност на тие работи од спецификацијата посебно да ја искаже во фактурата.

Даночната основица на данокот на промет на поправениот, обновениот или на друг начин оспособениот производ за употреба од став 1 на овој член ја сочинува износот што ја претставува разликата помеѓу вкупниот надомест засметан на купувачот на тој производ, со сите засметани трошоци, и надоместот по кој тој производ е откупен. Од така утврдената даночна основица, пресметувањето на данокот на промет на производи се врши на следниот начин:

1) со примена на онаа пропорционална стапка на основниот данок на промет на производи што се применува на прометот на таквиот нов производ, или

2) со примена на изведена диференцирана стапка на основниот данок на промет на производи — ако на прометот на таквиот нов производ се плаќа тој данок во зависност од височината на продажната цена или според диференцираните даночни стапки. Изведената диференцирана даночна стапка се утврдува така што износот на основниот данок на промет на производи што се плаќа на таков нов производ ќе се помножи со 100 и ќе се подели со продажната цена на тој нов производ во која не е содржан основниот данок на промет на производи. На пример: ако употребуван патнички автомобил од странско производство е откупен за износ од 50.000 динари, а неговата продажна цен како нов автомобил (без вклучените даноци) изнесува 120.000 динари, па по извршената поправка се продаде за 90.000 динари на крајниот потрошувач, пресметувањето на основниот данок на промет на производи по изведената диференцирана даночна стапка се врши од даночната основица која ја сочинува износот од 40.000 динари (90.000 минус 50.000 = 40.000), што служи за пресметување и плаќање на основниот данок на промет на производи. Изведената диференцирана даночна стапка во тој случај се утврдува според став 2 на тар. број 6 од Тарифата, а неа ја сочинува:

$$\frac{(10.000 + 70.000) \times 100}{120.000} = \frac{8.000.000}{120.000} = 66,67\%$$

Даночниот обврзник — продавач ја применува оваа стапка врз износот од 40.000 динари и така го добие износот на основниот данок на промет на производи од 26.668 динари кој се плаќа во прометот на таков поправен патнички автомобил.

Ако е во прашање модел на поправен патнички автомобил од странско производство што не се произведува повеќе, за утврдување на изведената диференцирана даночна стапка, во смисла на точка 2

став 2 од овој член, се зема цената на тој автомобил искажана во фактурата за купување во моментот на првиот промет, односно даночната основица утврдена според член 17 на Законот од царинската декларација ако е во прашање автомобил кој е увезен за сметка на крајниот потрошувач, и износот на основниот данок на промет на производи што на таа цена, односно даночна основица е платен. Ако не постои фактура или царинска декларација, за утврдување на изведената диференцирана даночна стапка се зема во пресметка вредноста што служи за царинење според царинските прописи што важат на денот на продажбата на поправениот патнички автомобил, зголемена за царината и другите давачки што се плаќаат при увозот, и износот на основниот данок на промет на производи што на така утврдената основица би се платил на денот на продажбата на поправениот автомобил. Ако со царински прописи не е утврдена вредноста за моделот на патничкиот автомобил, се зема во пресметка вредноста утврдена со тој пропис за модел на таков автомобил од најблиската година на производството.

Ако е во прашање поправен патнички автомобил од домашно производство, чиј модел во моментот на продажбата повеќе не се произведува, за пресметка на данокот на промет на производи се зема онаа даночна стапка од став 1 на тар. број 6 од Тарифата која би се применила врз цената од фактурата што е издадена во моментот на првиот промет на тој автомобил.

Одредбите на овој член се однесуваат на даночното олеснение во врска со основниот данок на промет на производи. На даночната основица од овој член се пресметува и се плаќа и посебниот данок на промет на производи според стапките што важат на денот на продажбата на поправениот употребуван производ со потрајна употребна вредност, ако со републички односно покраински закон или со одлука на собрание на општината не е определено инаку. По исклучок, на продажбата на поправен производ со трајна употребна вредност, што е откупен од корисник на општествени средства, а што се врши на граѓани или граѓанско правно лице, олеснението од овој член се однесува само на основниот данок на промет на производи. Продавачот е должен во фактурата да искаже дека олеснението во овој случај важи само за основниот данок на промет на производи.

Член 12

Како даночни обврзници што имаат право да го применуваат даночното олеснение од член 16 став 10 на Законот, во смисла на овој правилник, се подразбираат таквите производствени и трговски организации на здружен труд што продаваат нови производи со потрајна употребна вредност што се го општествена сопственост.

Даночното олеснение од член 16 став 10 на Законот се признава ако се презема употребуван производ со потрајна употребна вредност од таков имател што го набавил најмалку две години пред денот на преземањето на тој производ.

Олеснението од овој член не важи ако во замена за нов се дава употребуван производ со потрајна употребна вредност што потрошувачот го набавил со олеснението од член 11 на овој правилник.

Даночниот обврзник од член 16 став 10 на Законот што врши замена на употребувани производи со потрајна употребна вредност со нови производи од ист вид, ја утврдува даночната основица така што од продажната цена на новиот производ во која е вклучен основниот данок на промет на производи, што го дава во замена за употребуван производ, ќе ја одбие вредноста што му ја признава на купувачот за преземениот употребуван производ. На таа даночна основица се применува изведената диференцирана стапка на основниот данок на

промет на производи што се утврдува така што износот на основниот данок на промет на производи кој се плаќа на таквиот нов производ ќе се помнежи со 100 и ќе се подели со продажната цена на тој нов производ во која е вклучен основниот данок на промет на производи. На пример, ако вредноста на преземениот употребуван производ е 800 динари, а продажната цена со вклучениот основен данок на промет на таквиот нов производ што се дава во замена е $4.00 + 320 = 4.320$ динари, позитивната разлика што ја сочинува даночната основица е: $4.320 - 800 = 3.520$ динари на која се применува изведената диференцирана стапка на основниот данок на

$$\text{промет на производи} = \frac{3.520 \times 100}{4.320} = 7.41\%, \text{ така}$$

што се добиеа износот на основниот данок на промет на производи што се плаќа при таа замена: $3.520 \times 7.41\% = 260,8$ динари.

Ако на корисникот на општествени средства му се заменува под условите и на начинот што се определени во член 6 на Законот употребуван производ што спаѓа во опремата од член 7 на Законот, на позитивната разлика не се пресметува и не се плаќа данокот на промет на производи.

Ако на корисникот на општествени средства му се заменува под условите и на начинот определен во член 37 точка 5 став 1 на Законот употребуван производ што не спаѓа во опремата од член 7 на Законот, се плаќа основниот данок на промет на производи на позитивната разлика што се утврдува според продажната цена на новиот производ во која е вклучен основниот данок на промет на производи.

Ако на граѓанинот или граѓанско правно лице му се заменува употребуван производ, позитивната разлика се утврдува според продажната цена на новиот производ во која е вклучен основниот данок на промет на производи.

Замена на употребуван производ со потрајна употребна вредност може да се врши само за нов производ од ист вид, а не и за употребуван производ. Како нов производ од ист вид во смисла на член 16 став 10 од Законот, се смета неупотребуван производ со еднакви технолошки и други карактеристики и со еднаква намена како што е оној што се заменува, што првпат се пушта во промет.

Ако даночниот обврзник од овој член го продаде поправениот преземен производ со потрајна употребна вредност непосредно на крајниот потрошувач, таквиот промет се смета како промет од член 16 став 9 на Законот.

Ако се заменува употребувано моторно возило, при што позитивната разлика изнесува помалку од 30% од продажната цена на новото возило во која е вклучен основниот данок на промет на производи, или таква разлика нема, основниот данок на промет на производи се пресметува на основицата што сочинува 30% од даночната основица на која тој данок се пресметува при продажбата на новото возило во која не е вклучен данокот на промет на производи.

За употребуваниот патнички автомобил од став 1 или од став 2 на тар. број 6 на Тарифата, може во замена да се даде само таков нов патнички автомобил на чиј промет се плаќа основниот данок на промет на производи според став 1 на тој тарифен број.

Одредбите од овој член се однесуваат на даночното олеснение во врска со основниот данок на промет на производи. На даночната основица од овој член се пресметува и се плаќа и посебниот данок на промет на производи според стапките што важат на денот на продажбата — давање во замена на нов производ, ако со републички, односно покраински закон или со одлука на собраните на општината не е определено поинаку.

7. Продажба на производи со јавно наддавање

Член 13

На производите што на крајните потрошувачи им се продаваат со јавно наддавање (на лиценцирање и сл.) даночниот обврзник — продавач, го пресметува данокот на промет на производи со примена на пропишаните даночни стапки на продажната цена постигната со јавно наддавање. Ако со условите на јавното наддавање е определено продажбата да се врши според цените во кои е вклучен данокот на промет на производи, даночниот обврзник го пресметува тој данок со примена на пресметаната даночна стапка.

Ако со јавно наддавање се продадени производи на начинот и под условите определени во член 37 точка 5 став 1 на Законот на крајните потрошувачи — корисници на општествени средства, се пресметува и се плаќа само основниот данок на промет на производи, а ако тие услови не биле исполнети покрај основниот се пресметува и се плаќа и посебниот данок на промет на производи.

Ако со јавно наддавање производите се продадени на граѓани и граѓански правни лица, покрај основниот данок на промет на производи се пресметува и посебниот данок на промет на производи.

На продажбата на патнички автомобили од став 1 на тар. број 6 од Тарифата, основниот данок на промет на производи се пресметува на излицитираната цена со примена на соодветната даночна стапка од тој став што важи за таа цена.

Ако со јавно наддавање, е продаден патнички автомобил на корисник на општествени средства, продавачот е должен во фактурата за продажбата да искаже, во смисла на точка 4 на забелешката кон тар. број 6 на Тарифата дека даночниот обврзник е купувачот што го плаќа основниот данок на промет на производи според местото на своето седиште.

Основниот данок на промет на производи при продажба со јавно наддавање на крајни потрошувачи се пресметува на начинот определен во овој член без оглед дали се во прашање нови или употребувани производи и без оглед дали на прометот на тие производи порано бил платен основниот данок на промет на производи. По исклучок ако е во прашање продажба со јавно наддавање на употребувани предмети од член 9 став 3 на овој правилник што се врши за сметка на граѓани или граѓански правни лица, не се плаќа основниот данок на промет на производи. При продажбата на моторни возила и приколки од член 6 став 5 на овој правилник на граѓани и граѓански правни лица основниот и посебниот данок на промет на производи го плаќа купувачот на начинот определен во член 33 став 5 од Законот.

8. Продажба на производи што врз основа на одобрение ја припат граѓани

Член 14

На продажба на производи на чиј промет е воведено плаќање на основниот данок на промет на производи, што производствена или трговска организација на здружен труд ќе ја извршат на начинот определен во член 37 точка 5 став 1 на Законот на граѓанин кој од надлежниот орган добил одобрение да ги продава тие производи непосредно на крајните потрошувачи, продавачот го пресметува и го плаќа само основниот данок на промет на производи, под услов граѓанинот да му поднесе одобрение за вршење на таквиот промет. Копиите од фактурите за продадените производи, продавачот е должен да ги доставува до надлежниот орган за приходи на општината во која на граѓанинот му е издадено одобрение — најдоцна до 10-ти во месецот за изминатиот месец.

На продажбата на производи што ќе ја изврши граѓанин во смисла на став 1 на овој член кој тие производи ги набавил со плаќање само на основниот данок на промет на производи, не се пресметува повторно и не се плаќа основниот данок на промет на производи.

9. Давање производи без надомест

Член 15

Ако производи од сопствено производство, или производи што се набавени без плаќање на данокот на промет на производи или со платен данок по пониски стапки на чиј промет, кога се продаваат на крајни потрошувачи, е воведено плаќање на тој данок — се даваат без надомест на крајниот потрошувач (подарок и др.) — член 5 став 3 и член 13 став 1 на Законот, даночниот обврзник, давателот на производот без надомест го пресметува данокот на промет на производи со примена на пропишаните даночни стапки на даночната основица утврдена според одредбата на член 16 став 4 на Законот, што би се постигнала со продажба на тие производи непосредно на крајниот потрошувач.

Ако производите се дадени под условите од член 37 точка 5 став 1 на Законот без надомест на крајниот потрошувач — корисникот на општествени средства, по правило, се пресметува само основниот данок на промет на производи, а ако тие услови не биле исполнети покрај основниот данок на промет на производи, се пресметува и посебниот данок на промет на производи.

Ако производите се дадени без надомест на граѓанин и граѓанско правно лице, покрај основниот данок на промет на производи, се пресметува и посебниот данок на промет на производи.

Плаќањето на пресметаниот данок на промет на производи во случаите од ст. 1, 2 и 3 на овој член, се врши до 10-ти во месецот за прометот извршен во претходниот месец.

Корисник на општествени средства кој набавува производи за крајна потрошувачка за давање без надомест во вид на репрезентација, реклами, подароци и сл. (алкохолни пијачки, преработки од тутун, хемиски моливи часовници итн.) — е должен на продавачот од член 37 точка 5 став 1 на Законот да му поднесе писмена изјава во која ќе наведе изречно дека производите ги набавува исклучиво за тие цели. Во тој случај продавачот е должен на така продадените производи да им го пресмета и основниот данок на промет на производи и посебниот данок на промет на производи, бидејќи е во прашање набавка на производи наменети за крајна потрошувачка на граѓаните. Кога корисникот на општествени средства така набавените производи ќе ги даде без надомест на крајниот потрошувач, на таквиот промет не се врши пресметување, ниту на основниот, а ниту на посебниот данок на промет на производи.

10. Земање производи за сопствена крајна потрошувачка, односно употреба

Член 16

Ако производи од сопствено производство, или производи што се увезени или што на кој и да било начин се набавени без плаќање на данокот на промет на производи, или со плаќање на данок по пониски стапки, а на чиј промет е пропишано плаќање на тој данок кога се продаваат на крајна потрошувач, се земаат под условите од член 37 точка 5 став 1 на Законот од страна на корисникот на општествени средства за негова сопствена крајна потрошувачка или употреба, тој корисник како даночен обврзник од член 13 став 1 на Законот го пресметува и го плаќа основниот данок на промет на производи, а ако тие услови не биле исполнети покрај ос-

новниот данок на промет на производи го пресметува и го плаќа и посебниот данок на промет на производи.

Ако корисникот на општествени средства, што не спаѓа во производствените организации на здружен труд од член 6 ст. 2 и 3 на Законот, изработи од набавениот материјал, а под условите определени во ст. 4 и 5 на истиот член спрема од член 7 на Законот за вршење на своите дејности, на таа опрема не се пресметува и не плаќа данок на промет на производи. На материјалот потрошен за изработка на таа опрема, корисникот е должен да го пресмета и да го уплати пропишаниот основен данок на промет на производи, ако тој материјал го набавил без плаќање на тој данок.

Граѓанин, граѓанско правно лице и корисник на општествени средства, што од набавени, односно од увезени делови, сам изработи, или за чија сметка се изработи, моторно возило, брод или друг производ што подлежи на обврската за регистрација, на чиј промет се плаќа данокот на промет на производи, се смета како даночен обврзник од член 13 став 1 на Законот, па е должен на тој производ, пред неговата регистрација, да го плати пропишаниот основен данок на промет на производи, односно и посебниот данок на промет на производи, според местото на своето живеалиште, односно седиште. Даночната основица за производите од овој став и износите на данокот на промет на производи што даночниот обврзник е должен да ги плати на таа основица, ги утврдува општинскиот орган за приходи надлежен според местото на седиштето односно живалиштето на даночниот обврзник. Без потврда за уплатениот данок не смее да се изврши регистрација на производот. Не се смета за изработка на производ во смисла на овој став ако се врши замена на делови во моторно возило, брод или друг производ кои во моментот на замената на деловите веќе се регистрирани на името на лицето за чија сметка се врши замената во тие производи.

Обврската за пресметување и плаќање на данокот на промет на производи во смисла на овој член настанува во моментот на земањето на таквите производи за сопствена крајна потрошувачка, односно употреба.

11. Кало, растур, крш или расипување на производи наменети за продажба

Член 17

На вредноста на кало, растур, крш или расипување што го надминува дозволеният обем предвиден со општиот акт на даночниот обврзник, а кој е утврден на производите во деловната единица која за производите што ги продава се задолжува според продажните цени со вкalkулираниот данок на промет на производи, се пресметува и основниот данок на промет на производи и посебниот данок на промет на производи.

Ако кало, растур, крш или расипување е утврдено на производи во деловна единица што се задолжува според продажните цени во кои не е вкalkулиран данокот на промет на производи и што производите ги продава на начинот определен во член 37 точка 5 став 1 на Законот, даночниот обврзник го пресметува само основниот данок на промет на производи. Но исклучок, ако кало, растур, крш или расипување е ставено врз товар на одговорното лице на даночниот обврзник или на друго лице, се пресметува, покрај основниот данок на промет на производи и посебниот данок на промет на производи.

Одредбите од овој член се однесуваат и на уништување на производи што не настанало поради дејство на виша сила.

За вредноста на производи што се повлекуваат од продажба од деловната единица која за произ-

водите што ги продава се задолжува според продажните цени во кои се вклучени основниот и посебниот данок на промет на производи, вкалкулираниот износ на данокот се сторнира.

Обврската за пресметување на данокот на промет на производи настанува во моментот на извршувањето на пописот, а обврската за плаќање во рок од 10 дена од денот на донесувањето на одлуката од надлежниот орган за утврдувањето на калото, растурот, кршот или расипувањето и за нивната ликвидација, односно од денот кога органот на управувањето бил должен според самоуправната спогодба да го разгледа елаборатот за извршениот попис.

Данок на промет на производи не се плаќа на вредноста на производите што исчезнале или се уништени, односно оштетени како последица од провална кражба извршена во деловна единица или поради дејство на виша сила. Во тој случај пресметаниот данок на промет на тие производи, ако е содржан во продажната цена, ќе се сторнира на следниот начин:

1) врз основа на податоците за вкупното задолжување на деловната единица (пренесена состојба од изминатата година и задолжувањето во текот на годината) и податоците за продажба на производи до денот на сторената штета, се утврдува вредноста на производите што треба да се наоѓаат на залихи во деловната единица пред сторената штета. Од споредувањето на тој износ и на износот на вистинските залихи утврдени со пописот на денот на сторената штета, се добива износот на вистинската штета во која е содржан и пресметаниот данок на промет на производи;

2) утврдувањето на учеството на штетата на одделни видови производи во вкупната вредност на штетата установена врз основа на задолжувањето на деловната единица и пописната состојба на денот на сторената штета се врши врз основа на поединечно учество на одделни видови производи во однос на вкупното задолжување на деловната единица пред настанувањето на штетата и според тарифните броеви, односно даночните стапки како и на производите што не подлежат на обврската за плаќање на данокот на промет на производи;

3) со примена на така утврденото поединечно учество во однос на вкупната вредност на штетата се добива износот на штетата на трговските стоки по одделни тарифни броеви и даночни стапки и на производите што не подлежат на обврската за пресметување и плаќање на данокот на промет на производи, во која е содржан и данокот на промет на производи;

4) пресметувањето на износот на данокот на промет на производи што е содржан во вредноста на утврдената штета на трговските стоки по одделни тарифни броеви и даночни стапки, се врши со примена на пресметаниите даночни стапки утврдени според одредбите на овој правилник. Така утврдениот износ на данокот на промет на производи, што е содржан во настанатата штета, ќе се сторнира во книговодствената евиденција и за тој износ ќе се направи обврската за плаќање на данокот на промет на производи.

12. Кусок на производи наменети за продажба

Член 18

На вредноста на утврдениот кусок на производи наменети за продажба, што не настанал поради дејство на виша сила, за кои е пропишано плаќање на данокот на промет на производи, даночниот обврзник го пресметува и основниот данок на промет на производи и посебниот данок на промет на производи, без оглед на тоа дали кусокот го товари даночниот обврзник или одговорното или друго лице.

Обврската за пресметување на данокот на промет на производи настанува во моментот на пописот, а обврската за плаќање на данокот во рок од 10 дена од денот на донесувањето на одлуката од надлежниот орган за утврдувањето на кусокот, односно од денот кога органот на управувањето, бил должен според самоуправната спогодба да го разгледа елаборатот за извршениот попис.

13. Кало, растур, крш, расипување и кусок на репродукционен материјал и опрема набавени без плаќање на данокот на промет на производи или со плаќање на основниот данок на промет на производи

Член 19

На вредноста на калото, растурот, кршот или расипувањето што го надминува дозволеният обем предвиден со општ акт, што е утврдено на производите што не се наменети за продажба, а кои се набавени без плаќање на данокот на промет на производи или со плаќање на основниот данок на промет на производи според пониска даночна стапка (на пример, репродукционен материјал и опрема) — даночниот обврзник го пресметува и го плаќа основниот данок на промет на производи, како и посебниот данок на промет на производи ако калото, растурот, кршот или расипувањето се ставени врз товар на одговорното или друго лице. Ако тие производи се набавени со плаќање на основниот данок на промет на производи според пропишаната даночна стапка која важи за прометот извршен на крајни потрошувачи, се пресметува и се плаќа само посебниот данок на промет на производи.

Обврската за пресметување и плаќање на данокот на промет на производи за прометот од став 1 на овој член настанува во рок од 10 дена од денот на донесувањето на одлуката од надлежниот орган за утврдувањето на калото, растурот, кршот или расипувањето, односно од денот кога органот на управувањето бил должен според самоуправната спогодба да го разгледа елаборатот за утврдувањето на тоа кало, растур, крш или расипување.

На вредноста на репродукциониот материјал и опремата што се набавени без плаќање на данокот на промет на производи во смисла на член 6 од Законот, а кои се уништени, исчезнати или оштетени при превозот до складот и сл., не се плаќа данокот на промет на производи ако во надоместот на штетата што ќе го оствари купувачот според договорот за осигурување не е содржан и данокот на промет на производи.

На вредноста на утврдениот кусок на производите од став 1 на овој член што не настанал поради дејство на виша сила, без оглед дали е ставен или не е ставен врз товар на одговорното или друго лице — даночниот обврзник го пресметува и го плаќа и основниот данок на промет на производи и посебниот данок на промет на производи. Обврската за пресметување на данокот на промет на производи настанува во моментот на пописот, а обврската за плаќање данок 10 дена од денот на донесувањето на одлуката од надлежниот орган за утврдувањето на тој кусок, но најдоцна во рок од пет дена од денот кога органот на управувањето бил должен според самоуправната спогодба да го разгледа елаборатот за пописот.

На неотпишаната книговодствена вредност на опремата и другите производи од член 7 на Законот што корисникот на општествени средства ги расходува (отпишува) а кои ги набавил без плаќање на данок на промет на производи, должен е да го пресмета и да го уплати основниот данок на промет на производи. Обврската за пресметување на данок настанува во моментот на донесувањето на одлуката за отпис (расходување), а обврската за плаќање на данокот во рок од 10 дена од денот на донесувањето на одлуката.

На неотпишаната книговодствена вредност на исчезната или отпишана опрема и други производи што се набавени со платен данок на промет на производи, корисникот на општествени средства не го пресметува и не го плаќа данокот на промет на производи, а ако отписот е извршен врз товар на искупе лице, на таа вредност се пресметува и се плаќа и основниот и посебниот данок на промет на производи во рокот од став 5 на овој член.

14. Промет на производи од тар. број 1 на Тарифата

Член 20

Како освежителни газирани безалкохолни пијачки, ароматизирани сирупи и пијачки што содржат алкохол, но не повеќе од 2 vol%, од став 3 на тар. број 1 од Тарифата, се подразбираат:

1) пијачки добиени со мешање на овошни бази, цитрус-бази или ароматизирани сирупи во вода или минерална вода со додаток на шеќер, органски киселини, ароми, бои и други адитиви и со евентуален додаток на јаглен-диоксид. Овие пијачки можат да содржат и алкохол (етанол) но не повеќе од 2 vol%;

2) вештачки освежителни пијачки од екстракти и есенции, добиени со мешање на растителни екстракти, ароматични екстракти, екстракти на зачини и комбинирани екстракти, како и на природни есенции; вештачки есенции и комбинирани есенции со вода или минерална вода со додаток на шеќер, дозволен органски киселини и други адитиви и со евентуален додаток на јаглен-диоксид. Покрај другите, во овие пијачки спаѓаат пијачките од типот „кола“, „битер“ и „тоник“ како и вештачките лимонади, клахерите и сродните пијачки со сличен состав произведени од есенции. Овие пијачки можат да содржат и алкохол (етанол) но не повеќе од vol%;

3) нискокалорични освежителни пијачки добиени со растрворање во вода на еден или повеќе од следните состојки: цитрус-бази (лимони, портокали, мандарини, грејфурти и нивни хибриди), овошни бази од континентални видови овошја (јагоди, малини, праски, шипинки и др.), ароматизирани сирупи од цитрус-овошја и ароматизирани сирупи од континентални видови овошја, шеќер (сахароза, шеќерен сируп, глюкоза и глюкозен сируп, декстроза и фруктоза), киселина (лимонска, јабољкова, вииска и аскорбинска), природни ароми и природни емулзии, дозволен бои, натриум-бензоат и аскорбински киселини и нивни соли и со евентуално додавање на јаглен-диоксид. Овие пијачки можат да содржат и алкохол (етанол) но не повеќе од 2 vol%;

4) други пијачки без оглед дали се добиени од природни или од вештачки состојки или во комбинација на тие состојки, со или без додаток на ароми, бои, киселини и други адитиви поединечно или во комбинации, со или без додавање на јаглен-диоксид — што содржат алкохол (етанол) но не повеќе од 2 vol%.

Производителите, увозниците и трговските организации на здружен труд што им ги продаваат пијачките од став 1 на овој член на трговски и угостителски организации на здружен труд што за продажбата на тие пијачки на потрошувачите, даночните обврзници се должни да постапуваат според член 15 став 1 на Законот и во фактурите и другите документи што им ги испоставуваат, покрај називот на секоја продадена пијачка да внесат дека е во прашање пијачката од став 3 на тар. број 1 од Тарифата и дека на продажбата на тие пијачки на крајните потрошувачи се плаќа основниот данок на промет на производи според стапката определена во тој тарифен број.

Не се сметаат за пијачки од став 3 на тар. број 1 од Тарифата туку спаѓаат во производите од член 36 став 1 точка 5 на Законот на чиј промет не се плаќа данокот на промет на производи, природните овошни сокови и следните пијачки:

1) пијачките добиени од овошје, зеленчук и шумски плодови и од нивните концентрати со додаток на вода и, евентуално, на јаглен-диоксид;

2) ферментираниите освежителни пијачки од жито (боза и сл.) добиени со непотполна алкохолна ферментација на варен и изладен хидролизат на скроб во кои се заостанати или дополнително создадени и придружните производи на ферментацијата, како што се шеќери, органски киселини, слезести материи, алдехиди и др. При изработката на овие пијачки се користи пченкаро и пченично брашно и крупица, просо, трици, и други скробни производи од жито, лекарски квасец, сахароза, односно шеќерен сируп и лимонска киселина. Содржината на алкохолот (етанол) не смеа да премине 0,6% од нето количеството на производот;

3) ферментираниите освежителни пијачки од слад (квас, тут-тут и сл.) добиени со непотполна млечно-алкохолна ферментација на сладниот екстракт, настанат од претено исушено и сахаризирано зрно од жито, односно слад од јачмен и рж со придружните ароматски екстрактивни материи. При изработката на овие пијачки се користи слад од жито, сахароза, шеќерен сируп, малтоза, квасец и карамела. Содржината на алкохолот не смеа да премине 0,5% од нето количеството на производот.

На пијачките од став 3 на овој член можат да им се додадат или само шеќер или само киселина во целиот процес на производство од сировината до изработката на финалниот производ.

Производителските, односно трговските организации на здружен труд што производите од став 1 на овој член им ги продаваат на угостителските единици на неугостителски организации што се регистрирани кај надлежниот суд за вршење на угостителска дејност, а кои се сами далочни обврзници во продажбата на тие пијачки на потрошувачите, можат врз основа на писмена спогодба со тие купувачи за нивна сметка да вршат пресметување и плаќање на данокот на промет на производи (основен и посебен) на фактурната вредност на испорачаните производи, под услов тие производи да им ги продаваат по цена франко продажното место. Уплата на пресметаниот данок на промет на производи тие организации на здружен труд ја вршат пред испоставувањето на фактурата, и тоа според местото на седиштето на купувачот. Тие организации се должни во фактурите кои за продадените производи од став 1 на овој член им ги испоставуваат на наведените единици, да ја искажат даночната основица, тарифниот број и даночната стапка како и износите на основниот и посебниот данок на промет на производи, со назначување на уплатните сметки на кои се уплатени и со прилагање на соодветни документи за извршените уплати. Купувачите од овој став, должни се како даночни обврзници писмено да ја известат надлежната организациона единица на службата на општественото книговодство дека спогодбено ги пренеле работите за пресметување и плаќање на данокот на промет на производи од став 1 на овој член врз набавувачот.

Според тар. број 1 на Тарифата се пресметува и се плаќа основниот данок на промет на производи и на прометот:

1) на кујнска сол (NaCl): сол наменета за човечка исхрана; денатурирана сол за исхрана на животни; сол за посипување патишта и сол за други цели. На кујнската сол што производствените организации на здружен труд ја набавуваат под усло-

вите и на начинот што се определени во член 6 на Законот како материјал за репродукција, не се плаќа данокот на промет на производи.

Сол за бањање, сол за нега на нозе и други слични соли спаѓаат во другите производи од тар. број 1 на Тарифата на кои, покрај основниот данок на промет на производи, се плаќа и посебниот данок на промет на производи;

2) на производите од тар. број 17.04 на Царинската тарифа (тврди бонбони, тврди полнети бонбони, свилени бонбони, свилени полнети бонбони, драже-бонбони, карамели, желе-производи, фондан-бонбони, гумени бонбони, жвакачки гуми во маса или обликувани, шеќерни фигури, компримати и пастили, лакриц-бонбони, пенести производи, персипан-производи, ликерни бонбони, марципан-производи, нугат-производи, гридаж-производи и крокант-производи кои се третираат како бонбони; локум, таан-алва, Кеген-алва, бела-алва; екстракти од сладок корен; меласа ароматизирана или обоена, и др.);

3) на производите од сребро изработени во филигран и на производите изработени во комбинација од валано сребро и филигран (табакери, жардиниери и сл.);

4) на книги, списанија, брошури и други публикации, освен оние од член 36 став 1 точка 7 на Законот; календари, телефонски именици, редови на возењето, разни проспекти, ценовници и каталози, освен оние од член 36 став 1 точка 7 на Законот; обрасци, чековни книшки, штедни книшки, пасоши, влезни билети, патнички билети и др. Организациите на здружен труд, органите на управата и други корисници на општествени средства можат штедните книшки, чековните книшки, пасошите, обрасците и други слични графички производи што во вршењето на својата дејност, ги даваат со надомест или без надомест на комитенти и други лица, да ги набавуваат под условите од член 37 точка 5 став 1 на Законот со плаќање само на основниот данок на промет на производи. При таква набавка даночен обврзник е продавачот на тие производи што го пресметува основниот данок на промет на производи на продажната цена по која тие производи му ги фактурира на купувачот од овој став. Купувачот од оваа точка не го пресметува и не го плаќа данокот на промет на производи ако така набавените производи од овој став ги даде без надомест или со надомест според цената по која се набавени на комитенти или на други лица во рамките на вршењето на својата дејност, а ако тие производи ги даде со надомест според цената поголема од онаа по која се набавени е должен на таквиот промет да го пресмета и да го уплати пропишаниот данок на промет на производи на даночната основница што ја сочинува постигната продажна цена;

5) на хартија за пишување, цртање или копирање и на други хартии, хемуски моливи, пенкала, лепила, лепливи ленти, спајалки, печати и други слични производи, освен оние од член 36 став 1 точка 8 на Законот;

6) на производи што се вклучуваат на инсталациона мрежа: телефонски апарати и куќни телефонски центри во стануви и во станбени згради; печки и шпорети, освен оние на чиј промет е воведено ослободување од плаќање на данокот на промет на производи; струјомери, водомери, бројачи на протекот на пареа и гас, мерачи на калории, противструјни апарати, електрични часовници, прекинувачи, приклучни кутии, осигурувачи и други производи што се вградуваат во видови или врз разводни табели, грејачи од сите видови, бојлери, радијатори, вентилатори, ладилници и други уреди и справи за греење и ладење, апарати и уреди за одржување на чистотија, за пералници и сушилници, санитарни уреди со прибор, расветни тела со припаѓачка арматура, сијалици и сл. и други производи што

се вклучуваат на инсталационата мрежа, освен оние за кои со Законот или со Тарифата е пропишано ослободување од плаќање на данокот на промет на производи и освен оние на чиј промет се плаќа основниот данок на промет на производи по други тар. броеви на Тарифата;

7) на моторни и други возила, освен возилата од тар. број 6 и 11 на Тарифата и освен возилата за кои со Законот или со Тарифата е пропишано ослободување од плаќање на данокот на промет на производи;

8) на цемент, бетонски челик, валана жица, покривни тепенки, дрво и изработки од дрво сите видови, освен посебно споменатите во Тарифата, бои, пигменти, фирнајси, лакови, глазури, емајли, разредувачи и премачкувачки средства;

9) на нафтени деривати на чиј промет не се плаќа основен данок на промет на производи според тар. број 2 на Тарифата;

10) на други производи, освен оние на чиј промет се плаќа данок според другите тар. броеви на Тарифата и освен оние на чиј промет е воведено ослободување од плаќање на данокот на промет на производи.

Производителот, увозникот и другите продавачи се даночни обврзници и кога производите од став 6 точ. 1 и 2 на овој член ги продаваат според условите од член 37 став 1 точка 5 на Законот за угостителските организации на здружен труд и угостителските единици на неугостителските организации.

15. Промет на производи од тар. број 2 на Тарифата

Член 21

При пресметувањето на килограми во литри се зема просечната специфична тежина, и тоа: за моторен бензин од 86 и од 98 и над 98 октани 0,741, за дизел-гориво D-1 — 0,822, за дизел-гориво D-2 — 0,839, за дизел-гориво D-3 — 0,851 — за масло за гореење екстра лесно (EL) — 0,838, за масло за гореење лесно специјално (LS) — 0,842.

Врз прометот на моторен бензин, дизел-гориво, масло за гореење екстра лесно и масло за гореење лесно специјално се пресметува и се плаќа само основен данок на промет на производи на даночната основница што ја сочинува продажната цена на производителот на пумпната станица без намалување за работите и други попусти.

Организациите на здружен труд во областа на железничкиот сообраќај, согласно со точка 2 став 2 од забелешката кон тар. број 2 на Тарифата, можат да набавуваат, под условите и на начинот што се определени во член 6 на Законот, дизел-гориво D-2 без плаќање данок на промет на производи што ги користат исклучиво за погон на сите видови моторни шински возила.

Организациите на здружен труд што се регистрирани и што вршат превоз на патници во градскиот и приградскиот сообраќај (превоз на патници во градовите, приградските населби и други места, превоз на патници до и од аеродром и други станици), — група 06060 Градски сообраќај, подгрупа 060601 од Единствената класификација на дејностите, под условите и на начинот што се определени во член 6 на Законот, со даночно ослободување, можат да набавуваат дизел-гориво D-1 и D-2 што го користат исклучиво за погон на моторни возила во градскиот и приградскиот сообраќај со кои превозуваат патници. Како приградски сообраќај, во смисла на овој став, се смета превоз на патници што тие организации го вршат врз основа на одобрение од надлежниот орган помеѓу потесното градско подрачје и местата кои според статутот на градот се сметаат како пошироко подрачје на градот. Даночното ослободување, во смисла на овој став, не се однесува на дизел-горивото што тие организации го трошат за по-

гон на возила за превоз на патници во меѓумесниот друмски сообраќај (подгрупа 060501) или за погон на возила со кои превезуваат стоки.

Како производи од тар. број 2 став 1 точка 6 на Тарифата, се сметаат и: вретенско масло, масло за фина механика, лежишно масло, масло за пневматски алати, масло за ладење, масло за ладилници, вазелинско масло, турбо-масло, масло за вакуум-пумпи, циркулационо масло, осено масло, цилиндерско масло, масло за калење, масло за отпуштање, масло за масење, масло за хонување, масло за режење, масло за дупчење, масло за кочници, масло за менувачи, масло за мотори на гас, изолационо масло, масло за воздушни лифтови, маст за топчести лагери, натриумова маст, маст за шасии, алуминиумска маст, литиска маст, авто-универзална маст, маст за водени пумпи, графитна токовна маст, токовна маст, техничка маст, маст за јамски колички, маст за челични јажиња, технички вазелин, и други слични масла и масти.

Како регенерирани масла, врз чии промет не се плаќа данок на промет на производи (точка 3 под 5 на забелешката кон тар. број 2 на Тарифата), се сметаат употребувани масла кои со дополнителна технолошка постапка се оспособени за употреба.

Како даночни обврзници на данок на промет на производи од тар. број 2 на Тарифата се сметаат продавачите кои нафтените деривати им ги продаваат на купувачите — крајните потрошувачи на пумпните станици и на други продажни места.

Како даночен обврзник се смета и организација на здружен труд од областа на сообраќајот и единица и установа на Југословенската народна армија која под условите од член 37 точка 5 став 1 на Законот набавува нафтени деривати за сопствени потреби.

16. Промет на производи од тар. број 3 на Тарифата

Член 22

Според точка 3 од забелешката кон тар. број 3 на Тарифата, странски цигари можат да се пуштаат во промет заради натамошна продажба, односно потрошувачка само ако на секое пакување е означена полната фирма на увозникот.

Ако на пакување на увозните цигари не е однапред втисната фирма на увозникот, увозникот може да им продаде странски цигари на организациите на здружен труд овластени за продажба на преработки од тутун само ако кон фактурата за продажба на такви цигари им достави и потребен број налепници врз кои е напечатена фирмата на увозникот, под услов ако таквиот купувач примил обврска дека врз секое пакување ќе ги налепи примените налепници пред натамошната продажба.

Се смета дека странски цигари се пуштени во промет заради натамошна продажба, односно потрошувачка, ако се наоѓаат во продавница или на некое друго место (станбена просторија и сл.) од која можат да им се продаваат непосредно на потрошувачите, односно на купувачите. За количините на странски цигари затечени во тие простории без ознака на полната фирма на увозникот, како даночен обврзник се смета лицето чии се тие простории, па надлежниот орган за контрола ќе пресмета и ќе наплати од тоа лице данок на промет на производи со примена на пропишаната стапка и против него ќе поднесе пријава до надлежниот орган заради примена на казнените санкции од член 50 на Законот.

Склад, односно друга работна просторија на организација на здружен труд — купувач на цигари, во која се сместени странски цигари заради препакување, односно подготовка за продажба, не

се смета како место предвидено за непосредна продажба на потрошувачите, ако таков купувач располага со потребен број налепници од став 2 на овој член. За количините на странски цигари затечени во тие простории за кои недостасуваат налепниците од став 2 на овој член, како даночен обврзник се смета организацијата на здружен труд чиј е складот, односно друга работна просторија, па надлежниот орган за контрола ќе постапи според став 3 од овој член.

Даночна основица во прометот на цигари е продажната цена со вклучениот основен данок на промет на производи според која им се продаваат на крајните потрошувачи.

За странски цигари даночна основица е продажната цена во која е засметан основниот данок на промет на производи по стапка од 90%, а по која цигарите им се продаваат на крајните потрошувачи. Таа основица се утврдува така што врз конечната продажна цена на продавачот на такви цигари на крајните потрошувачи (набавната цена, плус зависните трошоци, плус разлика во цената, плус други трошоци што се наплатуваат во цената) ќе се примени пресметаната даночна стапка од 900% која се утврдува според следниот образец:

$$\frac{100 \times 90}{100 - 90} = \frac{9.000}{10} = 900\%$$

17. Промет на производи од тар. број 4 на Тарифата

Член 23

Даночна основица за угостителски организации на здружен труд и за угостителски единици основани за давање угостителски услуги на членови на работни заедници, на членовите на организации и на други лица (угостителски единици на неугостителски организации што се регистрирани кај надлежниот суд) при продажбата на алкохолни пијачки од тар. број 4 на Тарифата е набавната цена на тие пијачки, под која се подразбира; цената на тие пијачки искажана во фактурата на набавувачот, зависните трошоци што ги товарат набавените производи (трошоците за превоз и други трошоци) и цената на амбалажата. Врз така утврдената даночна основица се применува пропишаната даночна стапка, без оглед дали зависните трошоци за набавените производи се платени по посебна фактура на набавувачот или купувачот сам ги платил.

При продажба на алкохолни пијачки и пијачки од став 1 на член 20 од овој правилник на самостојни угостителски дуќани што ќе се изврши на начинот предвиден во член 37 став 2 точка 5 на Законот, продавачот го засметува основниот данок на промет на производи на даночната основица што ја сочинува продажната цена заедно со сите трошоци (транспортните и други) кои по основ на продажба на тие пијачки им се засметуваат на наведените купувачи.

Одредбата од точка 2 на тар. број 4 од Тарифата, се применува врз прометот:

1) на алкохолни пијачки што се увезени, а кои без претходна доработка, преработка и др. можат непосредно да се пуштаат во промет за крајните потрошувачи во согласност со важечките прописи за производството и прометот на такви пијачки. Разблажување, преточување, амбалажирање и сл. на такви пијачки не се смета за преработка, доработка и сл. во смисла на оваа одредба. Тие алкохолни пијачки се распоредуваат во алкохолни пијачки со помалку од 50% домашни сировини и други материјали сметано според вредноста, па врз прометот на тие пијачки се применува дано-

чната стапка на основниот данок на промет на производи од точка 2 на тар. број 4 од Тарифата;

2) на алкохолните пијачки што во Југославија ги произведуваат и ги пуштаат во промет производителски организации на здружен труд според постапката и на начинот што се определени со прописите за производство и промет на такви пијачки, а за кои во процесот на производството (дестилација, преработка, доработка и сл.) покрај домашни, се употребени и увозни сировини и други репродукциони материјали што се користат во производството на алкохолни пијачки вклучувајќи ја и амбалажата. Ако учеството на вредноста на увозните сировини и на другиот материјал, вклучувајќи ја и царината и другите увозни давачки, е поголемо од 50% во производителската цена на таквите алкохолни пијачки, врз прометот на тие пијачки се применува стапка на основниот данок на промет на производи од точка 2 на тар. број 4 од Тарифата.

Пиво, без оглед на содржината на чист алкохол, која може да биде и помал од 2 vol%, вклучувајќи и производ кој се третира како безалкохолно пиво, се смета како производ врз кој се пресметува и се плаќа основен данок на промет на производи според точка 1 алинеја 1 на тар. број 4 од Тарифата.

Врз прометот на природни вина, пенливи вина, вина од типот „бисер“, природни десертни вина, медицински вина, (кина-вино и др.), јаголковица и медовина, од точка 7 на забелешката кон тар. број 4 од Тарифата, без оглед дали се увезени или се произведени во Југославија и без оглед на содржината на увозните материјали и сировини, не се плаќа основен данок на промет на производи.

Како вињак од тар. број 4 на Тарифата се подразбира и дестилат на вино кој не содржи повеќе од 55 vol% чист алкохол и кој ги исполнува условите според прописите за производството и квалитетот на алкохолните пијачки.

Како пенливи вина кои се ослободени од плаќање на основниот данок на промет на производи според одредбата од точка 7 на забелешката кон тар. број 4 од Тарифата, се сметаат вината кои, покрај другите состојки (шеќер, алкохол, киселина и други состојки кои ги содржат природните вина), содржат и јагленидиоксид во количини што се определени со посебни прописи. Пенливите вина можат да бидат природни пенливи вина и вештачки (газирани) пенливи вина зависно од тоа дали јагленидиоксидот настанал исклучиво со алкохолно вриење или делумно е додаден под притисок. Зависно од содржината на јаглен-диоксидот, пенливите вина можат да бидат полупенливи вина, пенливи вина и силно пенливи вина. Во овој вид вина спаѓаат, на пример, вината кои се пуштаат во промет под назив: „Фрушкогорски бисер“, „Грајски бисер“, „Радгонски бисер“, „Смедеревски бисер“, „Бакарска водица“, „Cuvée reserve“ и други слични домашни и странски вина.

Во други алкохолни пијачки од точка 1 алинеја 3 на тар. број 4 од Тарифата, спаѓаат:

1) десертни вина кои се добиени со алкохолно вриење од презреано или превенато грозје од благородна винова лоза со додаток на шеќер. Во десертни вина спаѓаат и печени десертни вина кои се добиваат со алкохолно вриење на заварена (згусната) шира со додаток на шеќер;

2) литеарски вина кои се добиени од згусната и заблажена шира со додаток на вински дестилат, како на пример: „Мистеле“, „Косовски божур“, „Црни опленачки бисер“, „Диоклецијанова суза“, „Нектар“ и сл.;

3) ароматизирани вина кои се добиени од природни или од специјални вина со додаток на мирисливи билки, како на пример: разни вермути, „Карловачки бермет“ и слични вина;

4) десертни пијачки кои се пуштаат во промет, како што се: „Рибизла-десерт“, „Шери десерт“, и сл.;

5) ликери, односно алкохолни пијачки кои, според прописите со кои се регулира нивното производство и квалитет, се сметаат како ликери;

6) жестоки алкохолни пијачки кои се пуштаат во промет под назив: вотка, рум, виски, џин, коњак, арак, увозни ракии и слично, без оглед дали се декларирани како природни или како вештачки пијачки.

Како крајни потрошувачи во смисла на тар. број 4 од Тарифата, се сметаат во поглед на основниот данок на промет на производи занаетчиски организации на здружен труд и угостителски дуќани на самостојни угостители кои набавуваат производи од тој тарифен број заради продажба на крајните потрошувачи, односно заради сопствена крајна потрошувачка, како и угостителски единици што не се регистрирани кај судот. Тие потрошувачи се должни врз прометот на алкохолните пијачки што ќе го извршат, односно врз алкохолните пијачки што ќе ги употребат за сопствена крајна потрошувачка сами да го пресметаат и платат посебниот данок на промет на производи.

Производителските организации на здружен труд, надворешнотрговските организации на здружен труд и трговските организации на здружен труд, кои вршат продажба на алкохолни пијачки на начинот определен во член 37 точка 5 од Законот, можат алкохолни пијачки да им продаваат со плаќање на основен данок на промет на производи само на оние самостојни угостители и граѓани од член 14 на овој правилник кои при набавката на тие пијачки со писмената порачка ќе поднесат на увид одобрение од надлежниот орган издадено според важечките прописи за вршење на угостителска дејност односно за промет со тие производи. Тие продавачи се должни за секоја таква продажба, вклучувајќи ја и продажбата на природно вино, без оглед дали е извршена од склад, транзитно или на некој друг начин, да испостават фактури и копиите од фактурите да ги доставуваат до 10-ти во месецот, за прометот извршен во изминатиот месец, до органот надлежен за приходите на општината во која е издадено тоа одобрение, заедно со список на фактурите за продадените алкохолни пијачки, кој го содржи личното име на таков купувач, бројот на секоја фактура и вредноста на производите продадени според фактурата (член 37 точка 5 став 1 на Законот). Одредбите од овој став се однесуваат и на индивидуалните занаетчи — производители на силни алкохолни пијачки кога такви пијачки им продаваат на самостојни угостители.

Продажбата на алкохолни пијачки на бродови на крајбрежната и внатрешната пловидба или во други превозни средства, подлежи на плаќање на основниот данок и на посебниот данок на промет на производи во матичната лука на бродот, односно во домицилната станица или местото на регистрацијата на превозното средство.

Како даночен обврзник во прометот на алкохолни пијачки се смета, во смисла на член 12 став 1 на Законот, и граѓанин кој алкохолни пијачки им продава на крајни потрошувачи. Даночната основица ја сочинува пазарната цена по која алкохолната пијачка се продава во местото во кое е извршен прометот, а неа ја утврдува општинскиот орган на управата надлежен за работите на приходите. При утврдувањето на даночната обврска, пресметувањето и наплатата на данокот на промет на производи во прометот на алкохолни пијачки што го вршат граѓани, се применуваат одредбите од член 24 став 10 на Законот.

Производителска организација на здружен труд, увозник и друг продавач се должни, во смисла на член 15 став 1 на Законот, во фактурата за продажба на алкохолни пијачки на продавачот што ќе им ги продава непосредно на крајните потрошувачи за секоја продадена пијачка да го внесат нејзиниот назив, видот, квалитетот и др. како и тарифниот број и стапката по која врз неговиот промет се плаќа основен данок на промет на производи.

18. Промет на производи од тар. број 5 на Тарифата

Член 24

Врз продажбата на алкохол (етанол) од тар. број 5 на Тарифата, даночниот обврзник прши пресметување на основниот данок на промет на производи со примена на пропишаните стапки од тој тарифен број зависно од намената за која алкохолот им го продава на купувачите.

Пресметувањето на данокот на промет на производи се врши со примена на пропишаната даночна стапка во фиксен износ врз даночната основица што ја сочинува еден хектолитарски степен на чист алкохол.

Купувачот на алкохол е должен, во смисла на член 10 од Законот и точка 6 на забелешката кон тар. број 5 од Тарифата, да води посебна книга по количините изразени во хектолитарски степени, вредноста и цената на набавка, движењето и трошењето на алкохолот што е набавен без плаќање на данокот на промет на производи, односно алкохолот набавен за натамошна продажба или за потребите од точ. 1 и 2 на тар. број 5 од Тарифата. Оваа книга пред употребата мора да биде прошиена и заверена со печат на службата на општественото книговодство надлежна според седиштето на купувачот. На купувачот кој не води или кој неточно или неуредно ја води книгата од овој став на сите набавени количини на алкохол ќе му се наплати данок по стапката од точка 3 на тар. број 5 од Тарифата (точка 6 на забелешката кон тар. број 5).

Алкохолот (етанол) за целите од точ. 1 и 2 на наменувањето од тар. број 5 на Тарифата, може да се набавува под условите од член 6 на Законот и по стапките од точ. 1 и 2 на наведениот тар. број, односно со ослободување од плаќање данок на промет на производи, само непосредно од производителот на алкохол, односно од увозникот на алкохол. Како производител на алкохол се подразбира и основна организација на здружен труд во состав на производителот на алкохол што врши промет, но само во однос на алкохолот што го произвел производителот во чиј е состав. Продавачите на алкохол од овој став се должни во фактурите за продажба да означат, врз основа на писмената порачка и писмената изјава на купувачот и со повикување на бројот и датумот кои се наведени во таа изјава, за кои цели е продаден алкохолот. Тие продавачи се должни да им доставуваат копии на фактурата за продадениот алкохол на организационата единица на службата на општественото книговодство и на службата на општествените приходи на општината на чија територија е седиштето на купувачот, односно на чија територија е седиштето на деловната единица во состав на купувачот на која алкохолот и е испорачан, ако седиштето на таа единица не се наоѓа на територијата на општината на која е седиштето на купувачот.

Како купувачи кои, во смисла на став 4 од овој член, можат да набавуваат алкохол (етанол) за производство на алкохолни пијачки, со користење на предвидените далечни олсененија, во смисла на овој правилник, се подразбираат исклучиво орга-

низации на здружен труд регистрирани според Одлуката за Единствената класификација на дејностите подгрупа 013119 — производство на други алкохолни пијачки, т.е. што се регистрирани за производство на вештачка ракија, вештачки вина и други жестоки алкохолни пијачки.

Производителските организации на здружен труд од точка 3 на забелешката кон тар. број 5 од Тарифата, можат да набавуваат, под условите од таа одредба, алкохол (етанол) како и денатуриран алкохол за гориво — без плаќање данок на промет на производи. Тие организации се должни во писмената изјава што му ја даваат на продавачот — даночен обврзник од став 4 на овој член, изречно да наведат за кој вид производство набавуваат алкохол како репродукционен материјал без плаќање на данок на промет на производи.

Врз продажбата на алкохолот (етанол) која производителите и увозниците од став 4 на овој член ќе им ја извршат на други купувачи, освен на купувачите од ст. 4 и 5 на овој член, се пресметува и се плаќа основен данок на промет на производи според точка 3 на тар. број 5 од Тарифата.

Производителите и увозниците од став 4 на овој член можат алкохолот (етанолот) наменет за натамошна продажба да го продаваат без пресметување на данокот на промет на производи исклучиво на трговски организации на здружен труд кои таква набавка вршат за вршење на промет, на начинот определен во член 37 точка 5 на Законот, врз основа на нивни писмени изјави дека алкохолот го набавуваат за тие цели.

На секоја продажба на алкохол (етанол) што ќе ја изврши трговска организација на здружен труд од став 8 на овој член се пресметува и се плаќа основен данок на промет на производи според точка 3 на тар. број 5 од Тарифата, освен на продажбата која, на начинот определен во член 37 точка 5 од Законот, ќе ја изврши, врз основа на нејзина писмена изјава, на здравствена организација на здружен труд.

На алкохол (етанол) кој се набавува на начинот и под условите од точка 3 на забелешката кон тар. број 5 од Тарифата за производство на индустриско вино (Brennwein) за извоз, не се плаќа данок на промет на производи.

На алкохолот кој производителските и други организации на здружен труд го набавуваат за пулпирање на овошје кое не се извезува, се пресметува данок на промет на производи според точка 1 на тар. број 5 од Тарифата.

Организација на здружен труд која извезува пулпирано овошје, може, во смисла на член 36 став 1 точка 2 на Законот, да набавува од продавачот од став 4 на овој член, под условите од член 6 став 4 на Законот, алкохол (етанол) за пулпирање на тоа овошје без плаќање данок на промет на производи. Во писмената изјава што му ја поднесува на продавачот на алкохол, таа организација на здружен труд е должна да наведе дали пулпираното овошје, за кое го набавува алкохолот без плаќање данок на промет на производи, ќе го извезе сама или извозот за нејзина сметка ќе го изврши друга организација на здружен труд. За така набавените и употребени количини алкохол за пулпирање на овошјето што е извезено, купувачот е должен да води евиденција во посебна книга од став 3 на овој член и да обезбеди царинска документација за извршениот извоз. Врз алкохолот содржан во алкохолизираниот сок кој ќе преостане по издвојувањето на пулпираното овошје што е извезено, се пресметува и се плаќа данок на промет на производи според точка 1 на тар. број 5 од Тарифата. Ако, потоа, тој алкохолизиран сок, кој ќе

преостане по издвојувањето на пулпираното овошје, им се продава на крајните потрошувачи, таков производ во поглед на данокот на промет се третира како пијачка од точка 1 алинеја 3 на тар. број 4 од Тарифата. Ако таков производ се продава, под условите пропишани во член 6 на Законот, на производствени организации на здружен труд за натамошна преработка, или се продава на трговски организации на здружен труд за натамошна продажба, не се плаќа данок на промет на производи.

Врз вински дестилат со јачина над 55 vol% алкохол се плаќа основен данок на промет на производи според точка 2 или точка 3 на тар. број 5 од Тарифата, а врз вински дестилат со јачина до 55 vol% алкохол — според точка 1 алинеја 3 на тар. број 4 од Тарифата, освен ако се набавува под условите и на начинот што се определени во член 6 став 4 на Законот од страна на производителските организации на здружен труд за производство на алкохолни пијачки, во кој случај не се плаќа данок на промет на производи.

Право на набавка на вински дестилат без плаќање данок на промет на производи, имаат, под условите од член 6 став 4 на Законот, само производителските организации на здружен труд од став 5 на овој член ако тој дестилат го набавуваат исклучиво за производство на алкохолни пијачки. Тие производители се должни за така набавените и потрошените количини на вински дестилат да водат посебна книга од став 3 на овој член.

Како денатуриран алкохол за гориво, на чиј промет се плаќа данок според точка 4 на тар. број 5 од Тарифата, се подразбира алкохол (етанол) кој пред пуштањето во промет е денатуриран со средство што се состои од суров метилалкохол (метанол) и дрвно масло во волуменски сразмер 8:0.5 (на осум литри метилалкохол доаѓаат 0.5 литри дрвно масло). Метилалкохолот и дрвното масло мораат претходно да се измешаат и таа мешаница во количина од 4 kg се додава на секој 100 hl² алкохол што се денатурира. За денатурирање и продажба на алкохол за гориво посебна книга води производителот, во смисла на став 3 од овој член.

Организациите на здружен труд — даночни обврзници — што произведуваат, увезуваат, односно вршат промет на алкохол (етанол) на начинот определен во член 37 точка 5 став 1 на Законот се должни, во смисла на точка 5 од забелешката кон тар. број 5 од Тарифата, да обезбедат посебна евиденција за произведените, увезените односно, набавените количини алкохол и за продадените количини и тоа според намената за која е продаден и од која зависи даночниот третман на овој производ.

Посебна евиденција од став 16 на овој член се води во поврзана книга која мора, пред какво и да е запишување, да биде заверена од страна на надлежната организациона единица на службата на општественото книговодство. Во оваа евиденција задолжително се обезбедуваат следните податоци:

1) за залихите на алкохол на почетокот на годината и за количините на произведениот, увезениот, односно набавениот алкохол во текот на годината, изразени во хектолитарски степени, со повикување на називот, бројот и датумот на темелницата (документ што служи како доказ за извршениот прием);

2) за количините алкохол изразени во хектолитарски степени продадени или на друг начин отуѓени или искористени за сопствени потреби, со искажување во посебни колони:

— број, датум и назив на темелницата (фактура или друг документ со кој се правдаат издадените количини),

— назив и седиште на купувачот односно корисникот,

— број и датум на писмената изјава на купувачот, односно на корисникот за намената за која ја врши набавката на алкохолот,

— продажна цена без данок на промет,

— продажна цена со содржаниот данок на промет,

— основа за даночно ослободување, односно соодветни одредби на наменувањето кон тар. број 5 од Тарифата;

3) за залихите на алкохол изразени во хектолитарски степени на крајот на годината.

Посебната книга што купувачите на алкохол ја водат во смисла на став 3 од овој член, мора да ги содржи следните податоци:

— Набавка (влез) на алкохол:

1) повикување на бројот, датумот и називот на темелницата (фактура на набавувачот и сл.);

2) назив и седиште на набавувачот;

3) број и датум на приемницата;

4) број и датум на писмената изјава врз основа на која е определен даночниот третман;

5) количина на алкохолот изразена во хектолитарски степени;

6) цена по хектолитарски степен на алкохолот (без данок и со данок);

7) вредност на набавената количина алкохол.

— Трошење (излез) на алкохол:

а) за производство:

1) требување, број и датум, назив на корисникот;

2) количина во хектолитарски степени;

3) ознака на целта за која алкохолот е употребен.

б) за продажба:

1) фактура-број и датум;

2) број и датум на писмената изјава на купувачот;

3) Назив и седиште на купувачот;

4) количина во хектолитарски степени;

5) цена по хектолитарски степен на алкохол (без данок и со данок);

6) вредност на продадените количини.

Ако се набавува алкохол со различен даночен третман (т. е. и со плаќање на основен данок на промет на производи без плаќање на тој данок), купувачот е должен во книгата од став 17 на овој член посебно да ги искажува податоците за количините на алкохол набавени без плаќање на данок на промет а посебно за количините на алкохол набавени со плаќање на данок.

19. Промет на производи од тар. број 6 на Тарифата

Член 25

Врз прометот на патнички автомобили од тар. број 6 на Тарифата, даночниот обврзник врши пресметување на данокот на промет на производи со примена на пропишаните даночни стапки определени според вредноста на автомобилот која ја сочинува даночната основица.

Продавач на патнички автомобили, во прометот што ќе им продаде на корисници на општествени средства, на граѓани и граѓански правни лица, е должен во фактурата за продажбата да го наведе тарифниот број, даночната стапка и износот на основниот данок на промет на производи, додека пре-

сметаниот данок го плаќа купувачот според местото на своето седиште односно живеалиште (точка 4 на забелешката кон тар. број 6 од Тарифата и член 33 став 5 на Законот).

Како патнички автомобили, од тар. број 6 на Тарифата, се подразбираат автомобили за превоз на патници со најмногу девет седишта, вклучувајќи го и седиштето за возачот, кои се опфатени со југословенскиот стандард JUS M.N0.010 со децимална ознака 1-5 и децимална ознака 2. Според тој тарифен број се плаќа данок и на прометот на комбисуси (од децималната ознака 1-65 на тој стандард) кои имаат 7 до 10 седишта за патници, едно седиште за возачот и голем простор за багаж, ако продажбата се врши на граѓани и на граѓански правни лица. Корисниците на општествени средства можат, под условите и на начинот што се определени во член 6 на Законот, да набавуваат комбисуси како своја опрема (член 7 на Законот) без плаќање данок на промет на производи.

Даночната основица за патнички автомобили е определена во точка 3 на забелешката кон тар. број 6 од Тарифата.

За патнички автомобили од странско производство кои корисниците на општествени средства — даночни обврзници — ги продаваат за динари, даночна основица претставува цената на увозникот со вклучена разлика во цената и со сите трошоци до продажното место што ја товарат набавната цена на продавачот. Во даночната основица не влегуваат транспортните и другите трошоци што даночниот обврзник ги направил од продажното место до одредителното на купувачот по негов писмен налог и за негов сметка, што посебно му ги фактурира.

Врз прометот на резервни делови за патнички автомобили, се плаќа основен данок на промет на производи според тар. броеви и стапките по кои на тие производи се плаќа данок според наменувањето на соодветниот тар. број од Тарифата, освен на прометот на нови надворешни и внатрешни гуми за патнички автомобили на чиј промет се плаќа основен данок на промет на производи според стапката од тар. број 1 на Тарифата.

Како единствена продажна цена во прометот што се земјата се врши за динари, која во смисла на точка 3 од забелешката кон тар. број 6 од Тарифата ќе ја определи домашен производител, се смета цената на патнички автомобил без данок на промет на производи која како единствена цена е утврдена по единствениот ценовник на производителот за прометот во земјата.

Како единствена продажна цена во прометот што се земјата се врши за динари остварени со продажба на девизи, или за девизи односно делумно за девизи, а делумно за динари, се смета продажната цена која во фактурата е искажана во динари.

Производителот е должен, во смисла на член 15 став 1 на Законот, во фактурата за продажба на производите на продавачи на мало, односно во другите документи со кои им испорачува патнички автомобили заради продажба на крајните потрошувачи, да изјави дека цената од ст. 7 или 8 на овој член е единствена.

Амбулантните возила за превоз на болни опфатени со југословенскиот стандард JUS M.N0.010 под децималната ознака 4-1 и други специјални санитарски возила со вградени посебни уреди за болни, специјалните противпожарни возила, погребните моторни возила, специјалните возила за потребите на милицијата и патролната служба со вграден радиопредајател и други уреди, како и теренските автомобили, не спаѓаат во производите од тар. број 6 на Тарифата, туку во производите од тар. број 1 на Тарифата, па под условите и на начинот определени во чл. 6 и 7 на Законот можат да се набавуваат како опрема без плаќање данок на промет на про-

изводи. Возилата изведени од патнички автомобили, како што се амбулантни возила за превоз на медицински персонал и подвижни болни, возилата на ПТТ, возилата за лесни сервис и други слични возила, се сметаат како патнички автомобили од тар. број 6 на Тарифата.

Врз привремениот увоз на патнички автомобили регистрирани во странство што домашните организации на здружен труд што вршат дејност „rent-a-car“ им ги изнајмуваат врз основа на договори со странски фирми на странски туристи и патници за користење во земјата, данокот по овој тар. број се пресметува и се плаќа на даночната основица што ја сочинува износот кој според царинските прописи се признава како амортизирана вредност на возилото за време на неговата експлоатација во земјата, зголемена за царината и за другите давачки што се плаќаат на тој привремен увоз. На таа основица се плаќа основен данок на промет на производи според став 2 на тар. број 6 од Тарифата.

20. Промет на производи од тар. број 7 на Тарифата

Член 26

Пакување на хартија за цигари од тар. број 7 на Тарифата во книшки и пуштање во промет таква хартија може да врши исклучиво производителот. Увозник може да пушта во промет хартија за цигари во листови (книшки) само ако е утврдено во земјата веќе пакувана во книшки.

Производителот, односно продавачот кој произведува од тар. број 7 на Тарифата им ги продава на трговски организации на здружен труд заради натамошна продажба, е должен, во смисла на член 5 на овој правилник, на фактурата за продажба на хартија за цигари што ја пушта во промет несечена или сечена (точка 2 алинеја 2 од тар. број 7 на Тарифата) да стави клаузула дека се продава хартија за цигари, а не пелир-хартија и сл.), како и дека данокот на промет на производи се пресметува по стапка од 500% врз даночната основица утврдена според чл. 16 и 17 на Законот (член 15 став 1 на Законот).

21. Промет на производи од тар. број 8 на Тарифата

Член 27

Како козметички, парфимериски и тоалетни производи од точка 1 на тар. број 8 од Тарифата, се подразбираат: парфеми, козметичка вода и сл.; кремове, млеко, лосиони и други производи за нега на кожата; кремове, пени и сл. кои се употребуваат за бричење; ружеви за усни, шминка, пудер и други препарати за маскирање; лакови за нокти, пасти за нокти, препарати за полирање нокти, раствори на лак за нокти и сл.; масло, вода и помади за коса; препарати за ондулација на коса, бојадисување на коса, одбојадисување на коса; фиксанти за коса и други препарати за коса; кремове и мазиви за трепки и други слични производи; препарати за отстранување влакна; препарати за отстранување непријатни мириси (дезодоранси и др.); кремове за нозе како и други слични производи.

Како производи од став 1 на овој член не се сметаат: сапуни од сите видови (во цврста, полупрвста или течна состојба или во прав); освежувачки и хигиенски шамичиња; капки за очи; заштитни кремове за раце средства за вадење мозоли, средства против реума; шампони за коса; сапуни за бричење од сите видови; пасти и прашоци за заби и лосиони за уста; пудра, кремове, беби-масло и беби-млеко за деца; пенливи купки и заштитни препарати за нозе.

Како природни крзна врз кои се плаќа основен данок на промет на производи според тар. број 8 од Тарифата, се подразбираат крзната од: ангорска коза, дабар, видра, дива мачка, крт, верверица, леопард, јагуар, пантер, хиена, чакал, крвас, куна, нутрија, мали американси мечки, кенгур, опозум, бизам, мрзливец, мајмун, сребрена, сина, платинска црна, сива и бела лисица, астраган, перзијанер, чинчила, хермелин, скункс, како и рисови крзна, самуровина, вомбат, балабај крзна и други крзна од дивеч (од зајак, волк, лисица, јазовец и др.). Не се смета за природно крзно од тар. број 8 на Тарифата кожа од домашни животни со длака (овца, јагне, коза, коњ, магаре, теле и др.) бидејќи тие производи спаѓаат во производите од тар. број 11 став 1 точка 16 на Тарифата, на чиј промет се применува даночна стапка од 8%.

22. Промет на производи од тар. број 9 на Тарифата

Член 28

Како производи од точка 2 на тар. број 9 од Тарифата се подразбираат сите предмети што се изработени од леано (небрусено) оловно стакло бојосано или небојосано во кои учеството на увозни сировини и материјали е 50% или повеќе од 50% во продажната цена во која не е засметан данокот на промет на производи. Како оловно стакло од овој став се подразбира калиумово стакло кое содржи 18% и повеќе оксиди на олово и калиум — калиумово стакло („чешки кристал“ и „штрас стакло“) кои содржат 50% до 55% оксид на олово. Ако во производите од овој став учеството на тие материјали и сировини е под 50%, данокот на промет на производи се плаќа по тар. број 1 од Тарифата.

Како украсни стоки од точка 3 алинеја 3 на тар. број 9 од Тарифата се подразбираат и фигури и други украсни предмети за стан или мебел, кои се изработени од порцулан, мајолика, теракота, фајанс и друг керамички материјал (на пример: украсни чинии, свеќници, вази, пепелници, лустери, свстилки со постамент од керамички материјал, фигури на луѓе и животни и др.). Меѓутоа, врз сатовите за јадење (чинии, чанаци, шоли, чаши и др.) поединечно или во сервиси и сетови, кои секојдневно се употребуваат, а се изработени од порцулан, мајолика, фајанс и од друг керамички материјал, како и на глинени лонци, саксии и сл. за цвеќе, данокот на промет на производи се плаќа според тар. број 1 од Тарифата.

Како природни скапоцени камења од точка 5 на тар. број 9 од Тарифата, се подразбираат: дијамант, корунд со своите вариетети (рубин, сафир, источноачки смарагд, аметист, аквамарин, хризонит, хијасинт, источноачки топаз) спинел (рубин-спинел, балос-спинел-рубин, син спинел-сафир и црн спинел), берил (смарагд, аквамарин, златен берил и морганит), хризоберил.

Како природен бисер од точка 5 на тар. број 9 од Тарифата се подразбира вистински природен бисер кој е производ од бисерни остриги или школки добиен по природен пат без посредство на човек. Култивираниот бисер кој е производ од тие мекушци со уфрлање на зрнциња од седеф во поглед на данокот на промет се смета за полускапоцено камење.

Како полускапоцени камења врз кои се плаќа данок според тар. број 1 од Тарифата, се подразбираат:

1) опал (благороден опал, огнен, обичен и по-луопал, хидрофан, кашалонг), цирконхиацинит, топаз, хризолит и оливин;

2) гранати (гросулар, црн меланит, пироп, чешки гранат, аламан, аламандин, аперсартин, топазолит, уваровит и др.); турмалин, тиркиз, везувијан;

3) фелдспати (амазонски камен, жолт ортоклас, сончев камен, месечев камен, лабрадор и др.), кварц (горски кристал, саѓав кварц, аметист, розикав кварц, цинтрин, чешки топаз, авантурин, мачкино око, тигрово око, јаспис и др.), ортоклас и глиненец (прозирен месечев камен, зелен амазонец и др.).

Како крајни потрошувачи во прометот на сурово, печено и мелено кафе и екстракт од кафе од точка 6 на тар. број 9 од Тарифата се сметаат и угостителските организации на здружен труд, угостителските единици на неугостителски организации, угостителските единици што не се регистрирани кај судот и самостојните занаетчии.

23. Промет на производи од тар. број 10 на Тарифата

Член 29

Данокот на промет според точка 2 на тар. број 10 од Тарифата се плаќа по стапка од 20% на сите предмети изработени од брусено кристално (оловно) стакло, боено или небоено, вклучувајќи и сатови за јадење и сл. (чаши, шишиња, одделно или во сервиси, сетови итн.).

Како производи изработени од брусено кристално (оловно) стакло се сметаат сите брусени предмети изработени од калиумово стакло (оловно стакло) кое содржи околу 18% и повеќе оксид на олово, предмети изработени од калиум-калциумово стакло („чешки кристал“) и предмети изработени од брусено „штрас стакло“ кое содржи 50% до 55% оксид на олово.

Ако во производите од ст. 1 и 2 на овој член учеството на увозните сировини и материјали според вредноста е 50% и над 50% во продажната цена во која не е вклучен данок на промет на производи, данок се плаќа по стапка од 67%.

24. Промет на производи од тар. број 11 на Тарифата

Член 30

Врз продажбата на лекови од точка 19 на тар. број 11 на Тарифата, на медицински центри, домови на здравје и други здравствени организации на здружен труд и на крајни потрошувачи, продавачот — даночен обврзник им пресметува данок на промет на производи со применување на даночна стапка од 8% врз даночната основица според која производителот, увозникот или продавачот од член 37 точка 5 став 1 на Законот ќе ги продаде лековите.

Како даночни обврзници во прометот на лекови се сметаат и аптеките, дрогериите, и другите организации на здружен труд што вршат промет на лекови од точка 19 на тар. број 11 од Тарифата — на крајните потрошувачи без оглед дали работат самостојно или во рамките на медицински центри или други здравствени организации на здружен труд. Тие обврзници набавуваат лекови без плаќање данок на промет на производи со задолжително давање писмена изјава на продавачот во која мора да биде изречно наведено дека лековите се набавуваат без данок на промет на производи заради натамошна продажба. Ако тие обврзници не му поднесат на продавачот писмена изјава од овој став, прават стопански престап од член 50 став 1 точка 3 на Законот.

Лековити супстанции што се користат при изработката на магистрални лекови или лекови што се изработуваат по рецепт се сметаат за производи од точка 19 на тар. број 11 од Тарифата врз кои се плаќа основен данок на промет на производи по стапка од 8%. На лекови направени по рецепт и на магистрални лекови не се плаќа данок на промет на производи.

Како лекови од точка 19 на тар. број 11 од Тарифата се сметаат производи од член 2 став 2 точ. 1, 2, 5 и 7 и од став 3 на тој член на Законот за пуштање на лекови во промет (освен производите од точка 3 став 4 на забелешката кон тар. број 11 на Тарифата), како и завојниот материјал и средствата за шиене рани, гумени чорапи, пластични завои за вени и појаси за реума од чиста рунска волна.

Не се плаќа данок на промет врз производите од точка 3 став 4 на забелешката кон тар. број 11 од Тарифата, врз лековити билки и други производи од член 2 став 2 точ. 3, 4 и 6 на Законот за пуштање на лекови во промет, како ниту на инфузиони раствори за парентерална исхрана, раствори и регулирање на електролити, диететски препарати со терапевска индикација, против отрови (антидоти), на контрастни и други дијагностички средства.

Како украсен камен, мермер и гранит од точка 20 на тар. број 11 од Тарифата, се подразбираат производите од тар. бр. 25.15 и 25.16 на Царинската тарифа, што се користат како градежен материјал вклучувајќи и производи за изработка на споменици и спомен-плочи.

25. Промет на производи од тар. број 12 на Тарифата

Член 31

Основен и посебен данок на промет на производи не се плаќаат на прометот на ткаенини и други текстилни производи изработени од над 20% виоњ-предиво, вештачки влакна врз база на регенерирана целулоза и синтетички влакна што се произведени во земјата, или изработени од над 50% кадела или од лен, или изработени од над 70% рунска или табачка волна со квалитет над 30 микрони.

Како вештачки влакна врз база на регенерирана целулоза се подразбираат сечени влакна и бескрајни влакна (цел-влакно, рајон и ацетатна вештачка свила).

Учеството на одделни материјали од тар. број 12 на Тарифата во одделни производи, во поглед на видот, финоста и процентот на содржината, се утврдува според соодветните југословенски стандарди за односните материјали. Учеството на тие материјали во теписи, душеци, јоргани и перници се утврдува според флор-основата, односно според лицето на тепихот, јорганот душекот и перниците.

Суровинскиот состав на виоњ-предиво во производите изработени и од тоа предиво, се утврдува според југословенскиот стандард JUS F.B.2.021.

Производителите, увозниците и другите продавачи се должни при продажбата на производите од овој член што ја вршат на продавачи што ќе им ги продават непосредно на крајните потрошувачи и кои се даночни обврзници во тој промет, да воспитуваат според одредбата од член 5 став 1 на овој правилник.

Како други текстилни производи од тар. број 12 на Тарифата се подразбираат: готови стоки изработени од текстил или претежно од текстилни материјали, текстилни предива и конец, тил, папделки, ленти, везови и други позамантериски стоки; специјални текстилни ткаенини (филцеви, превлечени или импрегнирани ткаенини вклучувајќи и еластични ткаенини и еластична позамантерија); јажиња, кабли и ортоми од текстилни материјали и изработки од нив (рибарски мрежи и други мрежести изработки од јажарија); тулци за шапки; вата и предмети од газа, завои, фитили од текстилни влакна, ткаенини и други текстилни предмети за техничка употреба; цевки за пумпи и слични цевки од

текстилни материјали, ремења за транспортери и трансмисии од текстилни материјали и други производи од текстилни материјали (вреки, кеси, циради, шатори, платнени покриви, едра и други стоки од циради); кебиња и патнички покривки; креветска рубелина и други предмети за пресвлекување вклучувајќи и трпезни чаршафи и салвети; јоргани, душеци, перници и сл.; пешкири, завеси, драперии, прекривачи за кревети и софи и други текстилни предмети за домаќинство; ткаенини за чадори и сонцобрани и чадори и сонцобрани изработени претежно од тие ткаенини; пневматски текстилни перници, мрежи за купување, знамиња и сл.; покривки за под (теписи, Килими и простирки); таписерии; облеки и рубелина од текстилни ткаенини, од плетени и преплетени ткаенини; прибор за облека од текстилни ткаенини, од плетени и преплетени ткаенини; шамивчиња, шалови, шами, велови, кравати, околувратници, манжети, панделкави набори, стезници, нараменци, подврзници, нараквици, чорапи, соки и сл.; капи и шапки и други текстилни производи.

Врз теписите јазлувани со рака со повеќе од 120.000 јазли на еден m^2 , без оглед на суровинскиот состав, како и врз волнените простирки ткаени со рака, еднобојни или мелирани, данок на промет се плаќа според став 2 на тар. број 8 од Тарифата.

III. ОСЛОБОДУВАЊЕ ОД ПЛАЌАЊЕ ДАНОК НА ПРОМЕТ НА ПРОИЗВОДИ

Член 32

Со Закон се предвидени факултативни (услови) и обигаторни (безусловни-задолжителни) ослободувања од плаќање данок на промет на производи.

Како факултативни ослободувања се подразбираат ослободувањата од плаќање данок на промет на производи во врска со исполнувањето на спределени услови за набавка на опрема која служи како основно средство на корисниците на општествени средства, за набавка на материјали за репродукција што ги набавуваат производствените организации на здружен труд заради користење во процесот на производството, за набавка на производи наменети за продажба и др. За факултативно ослободување од плаќање на данок на промет на производи мораат при набавката да бидат исполнети условите пропишани со закон, и тоа:

1) купувачот на таквите производи да е со закон овластено лице;

2) купувањето да се врши на начинот определен во член 6 ст. 4, 5 и 6 или во член 37 точка 5 став 1 на Законот;

3) купувачот покрај писмената порачка да му даде на продавачот, пред испоставувањето на фактурата, односно пред преземањето на производот, писмена изјава дека купените производи ќе ги користи исклучиво за намена која му дава право односните производи да ги набавува без плаќање данок на промет на производи, или со плаќање на данок на промет на производи по пониски стапки.

Продавачот е должен, со повикување на таа изјава, во фактурата за продажба да внесе клаузула дека на продадените производи не е пресметан данок на промет на производи. Ако во текот на годината се вршат сукцесивни набавки на производи на чиј промет е воведено факултативно даночно ослободување, по еден договор, купувачот може да даде писмена изјава или како посебна клаузула во самиот договор во која мора таксативно да ги наведе по видови, количини и вредности сите производи кои ќе ги набавува според тој договор без плаќање данок на промет на производи, а може да даде писмена изјава и само со првата порачка во

која изречно ќе наведе дека сите производи кои подоцна ќе ги набавува според односниот договор ќе ги набавува исклучиво за иста намена, а продавачот при подоцнежните испораки во фактурите за продажбата ќе се повикува на договорот како и на бројот и датумот на таа изјава.

Како obligаторни ослободувања се подразбираат ослободувањата од плаќање данок на промет на определени производи кои му овозможуваат на секој купувач (корисник на општествени средства — граѓанин, граѓанско правно лице) тие производи да може да ги набавува без плаќање данок на промет на производи кај секој продавач.

1. Ослободување од плаќање данок на промет на репродукционен материјал

Заеднички одредби

Член 33

Производителски организации на здружен труд, производителски договорни организации на здружен труд, производствени погони и производствени работни единици, предвидени со статутот, односно со друг општ акт во состав на непроизводствени организации на здружен труд или други корисници на општествени средства, што се регистрирани, како и научноистражувачки институти или заводи што имаат лаборатории, експериментални работилници или погони за унапредување на производството (член 6 ст. 2 и 3 на Законот), можат на набавуваат материјал за репродукција без плаќање данок на промет на производи (основен и посебен), и тоа:

1) од производителска или трговска организација на здружен труд или од друг корисник на општествени средства, кои репродукциониот материјал го продаваат под условите и на начинот што се определени од член 6 во ст. 4, 5 и 6 на Законот. ил:

2) од увоз, или

3) од занаетчија — производител кој изработува репродукционен материјал и кој води деловни книги или книга на прометот и испоставува фактури за секоја продажба на производи.

Како производствен погон, односно производствена работна единица од член 6 став 3 на Законот се подразбираат и производствени единици (псчатници, градежни погони и други производствени погони и единици) што се наоѓаат во состав на воени единици или на други организациони единици на Југословенската народна армија за кои во книговодството се обезбедени податоци за набавката, движењето и трошењето на репродукциониот материјал и на готовите производи.

Како репродукционен материјал што купувачите од став 1 на овој член можат да го набавуваат без плаќање данок на промет на производи се подразбираат производите определени во член 8 на Законот, освен оние за кои со Законот е пропишано дека можат да се набавуваат само ако е платен основниот данок на промет на производи (течни горива и мазива, и др.).

Како репродукционен материјал, во смисла на овој член, се сметаат и палети, жици, конопци, машила, рафија, лепливи ленти, пакартија, етикети, налепници, винети, упатства за употреба на производи, писмена гаранција и слични производи што се лепат или се прицврстуваат врз финалниот производ, односно што се ставаат во амбалажата, како и полиетиленски платна што се користат во земјоделството и средства за сушење тутун што им се даваат на индивидуалните производители кои про-

изведуваат тутун во кооперација со здружени или со други организации на здружен труд.

Како репродукционен материјал, во смисла на овој член, се сметаат и производите кои како помошен или потрошен материјал се трошат во процесот на производството или кои служат за ситни поправки, одржување и чистење на опрема и на производствени простории (сапун, детергенти, крпи, волна за чистење — пуцвол, метли, четки и сл.).

Врз откупот, односно преземањето на употребувани производи со потрајна употребна вредност што ќе се изврши според одредбите на член 16 ст. 9 и 10 на Законот, не се плаќа данок на промет на производи.

При набавка на индустриски и други отпадоци, (крпи и други текстилни отпадоци, старо железо, стакло, отпадна хартија, картон, лепенка и др.) што од граѓанин или од граѓанско правно лице ќе се изврши исклучиво за потребите на сопствената репродукциона потрошувачка без плаќање основен и посебен данок на промет на производи, производителската организација на здружен труд од член 6 ст. 2 и 3 на Законот е должна во налогот за исплата на договорената цена да внесе податоци за видот, количината и вредноста на набавените отпадоци и клаузула дека е во прашање промет од член 6 став 7 на Законот кој е ослободен од плаќање данок на промет на производи. Согласно со член 10 од Законот, производителската организација на здружен труд е должна да води евиденција за купените количини и за видовите на таквите отпадоци, како и за нивното движење и трошење.

Одредбите од ст. 6 и 7 на овој член не се однесуваат на случаите во кои корисникот на општествени средства купува од граѓанин или од граѓанско правно лице негов употребен предмет како опрема, односно како резервен дел за замена во својата опрема, или кога тие предмети ги набавува производителска организација на здружен труд како репродукционен материјал, па врз таков промет се пресметува и се плаќа данок на промет на производи (член 13 став 2 на Законот). Даночен обврзник на основниот данок на промет на производи во таков промет е купувачот — корисник на општествени средства.

Член 34

Купувачите од член 33 на овој правилник се должни при набавката, пред испоставувањето на фактурата за продажба, односно пред испораката на репродукциониот материјал, ако тој се испорачува пред издавањето на фактурата, да му поднесат на продавачот, односно на царинарницата ако односниот материјал се увезува, писмена изјава во која, покрај другото, го наведуваат законскиот основ со кој таквата набавка е ослободена од плаќање данок на промет на производи, односно врз основа на кој врз таквата набавка се плаќа данок по пониска даночна стапка (член 6 ст. 4 и 5 и член 8 на Законот). Ако купувачите од овој став увезуваат репродукциони материјали преку надворешнотрговски организации на здружен труд поднесуваат писмена изјава до царинарницата преку тие организации.

Изјавата од став 1 на овој член мора да биде дадена или непосредно на самата писмена порачка или на посебен прилог кон порачката и мора да биде нумерирана, датирана и потпишана од одговорните лица на купувачот. Во порачката мора да биде наведен видот и количината на репродукциониот материјал кој се набавува без плаќање данок на промет на производи, а писмената изјава мора да се однесува исклучиво на такви производи.

Писмената изјава мора да биде изречна, потпишана и уредна. Изјавата мора да ги содржи податоците пропишани во член 6 став 4 од Законот и да ги исполнува условите што се предвидени за книговодствен документ, бидејќи ако не ги исполнува не се смета како изјава во смисла на член 6 од Законот и на овој член.

Продавачот е должен на фактурата за продажба да стави клаузула дека материјалот за репродукција е продаден без пресметување данок на промет на производи, врз основа на писмена изјава од купувачот, со повикување на бројот и датумот од таа изјава, и таа изјава да ја приклучи кон копијата од фактурата за продадениот репродукционен материјал како доказ врз основа на кој на тој материјал не е пресметан данок на промет на производи.

Царинарницата ја приклучува писмената изјава кон другите исправи за царинење како доказ врз основа на кој на увезениот материјал не е пресметан данок.

Ако од одредбите на Законот или од одредбите на овој правилник очигледно произлегува дека производите што се увезуваат за сметка на купувачот од член 33 на овој правилник не се сметаат за репродукционен материјал изземен од плаќање данок или дека тие производи го немаат тој карактер во однос на купувачот, царинарницата, без оглед на формалната исправност на поднесената писмена изјава, ќе го предупреди купувачот, односно увозникот, на последните предвидени во член 50 став 1 точка 3 на Законот и за тоа ќе стави забелешка во исправите за увозот. Ако и покрај предупредувањето увозникот инсистира на ослободување од плаќање данок на промет на производи на увезените производи, царинарницата по завршувањето на постапката на царинење ќе достави извештај со потребните податоци до надлежната служба на општественото книговодство кај која купувачот-давателот на писмената изјава има своја жиро-сметка, заради евентуално поведување на постапка.

Продавачите на репродукционен материјал не можат производите да ги продадат на купувач без пресметување на пропишаниот данок на промет на производи ако од одредбите на Законот или од одредбите на овој правилник очигледно произлегува дека тие производи не се сметаат како репродукционен материјал изземен од плаќање данок на промет на производи или дека тие производи го немаат тој карактер во однос на купувачот без оглед што купувачот дал формално исправна писмена изјава од овој член. Ако така не постапат подлежат на санкциите од член 50 став 1 точка 4 на Законот.

Купувачите од овој член се должни, во смисла на член 10 став 1 на Законот, да водат стоковна (материјална) книговодствена или воикниговодствена евиденција за количините и видовите на производите набавени без плаќање данок на промет на производи или на чиј промет тој данок е платен по пописна стапка, како и за движењето и трошењето на тие производи.

Член 35

Производителска и трговска организација на здружен труд и друг корисник на општествени средства, можат да му продадат на купувач од член 34 на овој правилник репродукционен материјал без пресметување данок на промет на производи само ако покрај писмената порачка и писмената изјава од купувачот, кои мораат да ги содржат сите елементи определени во член 34 на овој правилник, се исполнети и следните услови:

1) продавачот да води посебна евиденција за таксите продажби,

2) за секоја таква продажба продавачот да поставува фактура со сите елементи што таа мора да ги содржи,

3) продавачот продажбата на репродукциониот материјал да не ја извршил за готови пари.

Под условите од чл. 33 и 34 став 1 на овој правилник, продажба на репродукционен материјал може да се изврши без пресметување данок на промет на производи и од деловна единица која за производите што ги продава се задолжува по цените со вклучен данок на промет на производи. Даночниот обврзник е должен таквиот начин на продажба да ѝ го пријави на надлежната организациона единица на службата на општественото книговодство и за таков промет да ги обезбеди сите пропишани евиденции. Кога ќе изврши продажба на репродукционен материјал од таква деловна единица, продавачот од продажната цена на тој материјал претходно ќе ги исклучи основниот и посебниот данок на промет на производи со примена на збирна пресметана даночна стапка. На пример, ако во продажната цена на репродукционен материјал од 10.000 динари е содржан основниот данок на промет на производи по стапка од 14%, посебниот регулаторски данок на промет на производи по стапка од 6,5% и посебниот општински данок на промет на производи по стапка од 7%, вкупно 27,5%, збирната пресметана даночна стапка на сите даноци изнесува

$$\frac{27,5 \times 100}{100 + 27,5} = \frac{2.750}{127,5} = 21,57\%.$$

Со примената на оваа

стапка врз продажната цена на репродукционен материјал од 10.000 динари се добива износот на сите даноци на промет на производи што се содржани во неа т.е. износ од 2.157 динари што се одбива од продажната цена по која деловната единица се задолжува, и на купувачот во фактурата му се засметува за продадениот репродукционен материјал само износ од 7.843 динари. Продавачот е должен во фактурата да ја искаже продажната цена на репродукциониот материјал без данокот на промет на производи со клаузула дека тој материјал е продаден без засметување данок на промет на производи врз основа на писмената порачка и писмената изјава на купувачот, со повикување на нејзиниот број и датум, и во посебен прилог што го одлага со копијата на фактурата во својата книговодствена документација да ја прикаже целата постапка на исклучувањето на данокот од продажната цена, износот на тие даноци кои се одбиваат како и нето-цената без данокот на промет што се наплатува од купувачот.

Член 36

Ако производителските организации на здружен труд од член 35 на овој правилник продаваат репродукционен материјал кој го набавиле без плаќање данок на промет на производи, односно со плаќање данок според пописни стапки, или делумно го користат за други цели, а не за репродукција, должни се при продажбата на тој материјал на купувачите кои немаат право на набавка без плаќање данок на промет на производи, односно при земањето за трошење за други ненаменски цели — да пресметаат данок на промет на производи според пропишаните даночни стапки и доказ за пресметаниот и уплатениот данок да приложат кон евиденцијата за употребата на тој материјал. Доказот за пресметаниот и уплатениот данок на промет на производи ја отстранува во тие случаи примената на казнената санкција од член 50 на Законот. Во случај на продажба на тој материјал, данок на промет на производи се плаќа во рокот определен во член 24 став 3 на Законот.

Ако репродукционен материјал купува друга производителска организација на здружен труд, тој материјал може да ѝ се продаде без пресметување на данокот на промет на производи под условите од чл. 35 и 36 на овој правилник.

Репродукциони материјали што се користат во градежништвото

Член 37

Како градежни објекти од член 8 став 1 точка 4 на Законот се сметаат и монтажни згради, како и киосци, продавници, гаражи, станичните објекти на градскиот сообраќај, јавни телефонски говорници и други слични објекти кои со цврст материјал се врзани за земјиштето на локацијата определена од страна на надлежниот орган и кои имаат вградени инсталациони мрежи и уреди неопходни за функционирање на таквите објекти.

Како организации на здружен труд од областа на градежништвото и градежното занаетчиство од член 6 став 2 на Законот се подразбираат организациите на здружен труд што се регистрирани и што вршат:

1) работи на градење: во високоградбата; во нискоградбата и одржување на патишта, вклучувајќи и одржување на пловните патишта; во хидроградба; или

2) работи на монтажа; или

3) работи на завршните работи во градежништвото: зидарски, молерско-фарбарски, фасадерски, градежно-лимарски, браварски, стаклорезачки, поплочување, асфалтирање, покривање покриви, работи на внатрешни инсталации за водовод, канализација, електрика, гас, пареа и др.; или

4) инвестициони работи во сопствена режија.

Репродукциониот материјал што организациите на здружен труд од областа на градежништвото и градежното занаетчиство можат да го набавуваат под пропишаните услови без плаќање данок на промет на производи, тие организации можат да го употребат без пресметување данок на промет на производи за сите работи врз изградба, реконструкција, адаптација, поправки, како и за редовно и за инвестиционно одржување на градежните објекти без оглед на тоа дали односниот објект се наоѓа во општествена сопственост или во сопственост на граѓани и граѓански правни лица.

Како репродукционен материјал од став 3 на овој член се подразбираат и производите на градежна столарија и други слични производи што производителските организации на здружен труд од член 6 на Законот ги изработуваат и вградуваат во градежните објекти (врати, прозори, рагастови, рамки, паркет, дрвени, алуминиумски, пластични и други ролетни од типот „еслингтер“, челични и дектив-ролетни, пердиња и тенди, метални шалони „перзијанер“, шалони-капаи од дрво, засенувачи од платно, со механизам за навиткување и одвиткување, „венетијанер“ ролетни, платнени ролетни — класични, завеси заштитни од рогоградл на потагање лево и десно, топли подови, како: „подолит“, „виназ“, „тафтинг“, „таписон“ и сл. шахтови со капак, хидранти, вентили, вратичиња за ојаци и други слични производи што како составни делови се вградуваат во градежните објекти, без оглед на тоа од кој материјал се изработени.

Занаетчиските и комуналните организации на здружен труд што покрај градежната вршат и други дејности, можат да го користат правото на набавување градежен репродукционен материјал без плаќање данок на промет на производи само ако

имаат посебен градежен погон или градежна работна единица во смисла на член 6 став 3 од Законот, основана и регистрирана за вршење градежна дејност, односно дејност на некој од градежните занаети.

Ако комуналните организации на здружен труд се регистрирани за вршење градежни работи на нискоградба (изградба и одржување на улици или водоводна или канализациона, односно гасна мрежа и сл.), а покрај таквата дејност вршат и услужни дејности (на пример: одржување паркови, изнесување губре, чистење облека, перење рубелина и др.) за вршење на тие дејности можат да користат само репродукциони материјали на чиј промет е платен данок на промет на производи. Ако тие организации покрај градежната вршат и други производствени дејности, за вршење на тие други производствени дејности можат да набавуваат репродукционен материјал без плаќање данок на промет на производи само ако имаат основан и регистриран посебен производствен погон или посебна производствена работна единица.

Производителските организации на здружен труд и организациите на здружен труд од производственото занаетчиство, кои од неодамнешниот репродукционен материјал произведуваат градежна столарија, односно други производи кои се составни делови на градежниот објект, можат тие производи да ги вградуваат во градежниот објект без пресметување и плаќање данок на промет на производи.

Ако производителска организација на здружен труд изврши само обликување на бетонски челики и негово поставување врз градежен објект во сопственост на граѓани или граѓански правни лица без налевање бетон, не се смета дека извршила вградување на производи во смисла на овој член. Таквото обликување и поставување на бетонски челик се третира како промет на производи што е остварен непосредно со крајниот потрошувач — граѓанинот.

Производи што се вклучуваат на инсталациона мрежа за кои е пропишано плаќање данок на промет на производи (член 8 став 1 точка 4 од Законот), организациите на здружен труд од областа на градежништвото и градежното занаетчиство можат да набавуваат само со плаќање данок на промет на производи, освен ако тие производи ги набавуваат за вградување во опрема што со Законот е ослободена од оданочување, или ако ги набавуваат за вклучување на инсталационата мрежа во производствени погони, хали и други работни простории (но не во канцеларии и други слични административни простории или во станови). Данокот на промет на тие производи го пресметува продавачот, без оглед на тоа дали организацијата на здружен труд ги набавува во свое име и за своја сметка или ги набавува во свое име а за сметка на инвеститорот, и сл.

Котлите за централно греење со вградени апарати за греење, телефонските центри, радиостаниците, телепринтерите и други слични производи, освен во станбени простории, канцеларии и други административни простории, простории во кои граѓани и граѓански правни лица вршат дејност и освен кога им се продаваат на граѓани и граѓански правни лица, се сметаат како опрема на организациите на здружен труд, па тие организации на здружен труд и други корисници на општествени средства, вклучувајќи ги овде и градежните организации на здружен труд, можат да ги набавуваат под пропишаните услови и да ги монтираат во градежните објекти без плаќање данок на промет на производи.

Член 38

Ако има потребен кадар со соодветна стручна подготовка и практика и ако има основен и регистриран градежен погон, односно градежна единица во смисла на член 6 став 3 од Законот, инвеститорот може за изградба, одржување, адаптација, реконструкција, поправка и сл. на инвестиционен објект во сопствена режија да набавува, под исти услови како и организација на здружен труд од областа на градежништвото, градежен репродукционен материјал без плаќање данок на промет на производи.

Градежната единица од став 1 на овој член што ја основала општина или месна заедница заради електрификација на населба, изградба на водовод или други комунални и слични објекти на својата територија, може за целите од тој став да набавува, без плаќање данок на промет на производи, градежен и друг репродукционен материјал под следните услови:

1) во писмената порачка или во посебен прилог кон порачката да му поднесе на продавачот писмена изјава заведена, датирана и потпишана од раководителот на таквата единица и заверена од овластените претставници на основачот (општина, месна заедница) во која мора да биде потврдено:

— дека купувач на градежниот и друг репродукционен материјал е регистрираната градежна единица од став 1 на овој член со повикување на бројот и датумот на актот за регистрација;

— дека таа единица води пропишана евиденција за видот и количината на градежниот и друг репродукционен материјал набавен без плаќање данок на промет на производи и за движењето и потрошокот на тој материјал;

2) во фактурата за продажба на градежен и друг репродукционен материјал продавачот да ја вметне клаузулата дека тој материјал е продаден без пресметување данок на промет на производи врз основа на писмена изјава од купувачот со повикување на нејзиниот број и датум;

3) продавачот на градежен и друг репродукционен материјал да ја приклучи кон копијата на фактурата писмената изјава од купувачот за набавка на репродукционен материјал, како доказ дека тој материјал е продаден без пресметување данок на промет на производи.

Земјоделските и други организации на здружен труд што склучиле договори за долгорочна производствена кооперација со индивидуални земјоделски производители можат да набавуваат, под условите и на начинот што се определени во член 6 од Законот и во член 34 од овој правилник, градежен и друг репродукционен материјал за изградба, одржување, адаптација, реконструкција и поправка на објектите кои според тој договор служат исклучиво за договореното производство во кооперација. За набавката, движењето и потрошокот на тие материјали организацијата на здружен труд е должна да ја води евиденцијата определена во член 10 од Законот и во овој правилник.

Земјоделската, односно друга организација на здружен труд е должна, во смисла на член 10 од Законот, да го пресмета и да го плати (во рок од 15 дена) пропишаниот данок на промет на производи на материјалот од став 3 на овој член што му го отстапува на кооперантот со надомест или без надомест, освен на оној материјал што му го отстапува според договорот за долгорочна производствена кооперација и исклучиво за целите определени во тој договор (став 3 од овој член).

Ако се раскине договорот за долгорочна производствена кооперација, земјоделската, односно друга организација на здружен труд ќе го пресмета и

ќе го плати на вредноста на материјалот што е вграден во објектите на индивидуалниот земјоделски производител — кооперант пропишаниот данок на промет на производи.

Како договор за долгорочна производствена кооперација, во смисла на овој член, се подразбира договор чиј рок на траење е три и повеќе години.

Материјали што се користат за вршење услужни дејности

Член 39

За вршење услужни дејности може да се набавува, односно може да се употребува само материјал на чиј промет е платен данок на промет на производи, ако со овој правилник не е определено поинаку.

На материјалот на кој при набавката е платен данок на промет на производи а кој е употребен за вршење услужни дејности, како и на промет на производи и делови што се избројани од тој материјал, не се плаќа данок на промет на производи.

Кога организациите на здружен труд од услужните дејности набавуваат материјал за вршење на тие дејности на начинот определен во член 37 точка 5 став 1 од Законот, плаќаат само основен данок на промет на производи.

Како услужна дејност во врска со данокот на промет се сметаат дејностите од следните подгрупи на Единствената класификација на дејностите: 090121 — поправка и одржување на патнички автомобили, автобуси, трактори и специјални друмски моторни возила, мотоцикли и велосипеди; 090122 — поправка и одржување на опрема за професионални и научни цели, мерни и контролни инструменти (освен електрични) и други производи на прецизна механика; 090124 — поправка на метални предмети за лична употреба или употреба во домаќинства, како и други услуги на металопреработувачкото занаетчиство на домаќинства; 090129 — поправка на машини, уреди и неспомнати метални производи, освен бродови и шински возила и други неспомнати услуги на металопреработувачко занаетчиство; 090131 — поправка, одржување и инсталирање во домаќинства, во угостителството и занаетчиството на електрични печки, шпорети, бојлери, машини за перење алишта, фрижидери, правосмукалки и други електрични апарати за домаќинства и лична употреба, за угостителството и занаетчиството; 090132 — поправка и одржување на радио и телевизиски приемници и електроакустични апарати и уреди, комуникациони апарати и уреди, електронска мерна и регулациона опрема и неспомнати електронски апарати и уреди; 090139 — поправка и одржување на електрични мотори, генератори, трансформатори и други неспомнати електрични машини, апарати и уреди, како и неспомнати услуги на електротехничкото занаетчиство (полнење акумулатори, вилкување и др.); 090140 — поправка на мебел и други производи од дрво; 090150 — изработка и поправка на облека и други производи од текстил по мера; 090160 — изработка и поправка на обувки по мера; 090182 — изработка и поправка на разновидни ортопедски помагала по мера; 090189 — поправка на неспомнати разновидни производи; 090201 — бербарски, фризерски, козметичарски и слични услуги; 090202 — перење, чистење и боење преслеки и облека; 090209 — услуги на фотографии, чистење на обувки, перење прозорци, чистење паркет, услуги на топли и ладни бањи, услуги на забавни паркови и сл.; 100351 — одржување чистота на јавни површини во населба; 100352 — изнесување, депонирање и преработка на отпадоци; 100390 — јавни гаражи, паркинг-простори и чување возила;

гробница, крематориуми и погребна служба, чување општествен имот, противпожарни друштва, опшарски услуги и сл.; 110202 — лотарии и кладилници; 110309 — неспомнати услуги во областа на прометот; 110401 — просторно и урбанистичко планирање и проектирање; 110402 — проектирање градежни објекти; 110403 — друго проектирање; 110901 — услуги на контрола на квалитетот и квантитетот на стоки; 110902 — приредување саеми и изложби; 110903 — книговодствени услуги и услуги на обработка на податоци; 110904 — адвокатски и други услуги; 110302 — услуги на реклами и економска пропаганда (освен дејностите од член 40 став 3 на овој правилник); 120341 — сценско-музичка дејност и други слични приредби (дискотеки и сл.); 120364 — прикажување филмови, спортски и други слични приредби, услуги што ги вршат занаетчиј, како: книговрзувачки, градежни, монтажни, изработка и монтажа на градежна столарија, препарирање и полнење животни, превоз на патници и производи, поправка на гуми за моторни возила, умножување, изработка на фото и други копии и сл.; издавање на соби и нокевалишта што го вршат граѓани; давање во закуп или пазакуп на предмети, како и други неспомнати услуги.

Производителските организации на здружен труд од областа на индустријата и занаетството, како и самостојните занаетчиј — производители кои водат деловни книги или книга на прометот, кои изработуваат производи од материјал што во целост или делумно го дал нарачувачот, го пресметуваат пропишаниот данок на промет на производи на даночната основца која во себе, покрај надоместот за извршени услуги, ја содржи само вредноста на материјалот што го дава извршителот на услугата, а што како репродукционен материјал е набавен без плаќање данок на промет на производи.

Занаетчиска организација на здружен труд што е регистрирана за вршење на производство и услуги може да набавува репродукционен материјал за производство без плаќање данок на промет на производи само под условите од чл. 6 и 8 на Законот ако за вршење на производствена дејност има организиран и регистриран посебен погон во смисла на член 6 од Законот. Таквата организација на здружен труд е должна за тој материјал да ја води евиденцијата определена во член 10 став 2 од Законот и, ако дел од тој материјал употреби за вршење услужни дејности, да постапи според став 7 од овој член.

Производствената организација на здружен труд која има посебен услужен погон, може на тој погон да му отстапи, односно продаде репродукционен материјал набавен без плаќање данок на промет на производи, под услов на исправата за отстапување, односно за продажба на тој материјал да го пресмета основниот данок на промет на производи и да го уплати на соодветна сметка во рок од пет дена од денот на истекот на периодот од 15 дена во кој материјалот е отстапен, односно продаден.

Протектирањето на откупени употребувани гуми за моторни возила што ќе го изврши производителска организација на здружен труд, се смета во поглед на плаќањето данок на промет, како производство. На продажбата на такви гуми на потрошувачите се плаќа данок на промет на производи.

Репродукционен материјал што се користи во производствена кооперација со самостоен занаетчија — производител

Член 40

Данок на промет на производи не се плаќа на репродукциониот материјал што производствена

организација на здружен труд, врз основа на писмен договор за производствена кооперација, ќе му го издаде на самостоен занаетчија — производител заради изработка за сметка на таа организација на полупроизводи, делови, склопови, амбалажа и др. што ќе ѝ служат како репродукционен материјал, под следните услови:

1) самостојниот занаетчија — производител да води деловни книги, односно даночна евиденција според видот и количината на примениот и потрошениот материјал за сметка на порачувачот;

2) при пресметката на потрошокот на материјалот да се придржуваат кон договорените нормативи;

3) за состојбата (видот, количината и вредноста) на испорачаните и непресметаните материјали, во период најмалку од секои три месеци, да имаат усогласени евиденции како испорачувачот, така и примачот на тие материјали;

4) самостојниот занаетчија — производител да ѝ ја фактурира на производствената организација на здружен труд од овој став вредноста на извршената производствена услуга;

5) производствената организација на здружен труд да му достави без одлагање на органот на управата надлежен за работите на приходи на општината во која на занаетчијата му е издадено одобрение за вршење на дејноста, еден примерок од договорот за производствена кооперација, како и на тој орган во рок од пет дена од денот на извршената исплата да му достави извештај за секоја исплата што ќе му ја изврши на таквиот занаетчија според тој договор или според некој друг деловен однос.

За испорачаните материјали што во текот на изминатото тримесечје не се оправдани со испорачани производи, односно извршени работи, а што не се наоѓаат на залихи кај самостојниот занаетчија — кооперант, организацијата на здружен труд — испорачувач на тие материјали е должна како даночен обврзник да го пресмета и во рок од 10 дена да го уплати како основниот така и посебниот данок на промет на производи.

Одредбите од ст. 1 и 2 на овој член се однесуваат и на занаетчиските и други задруги кои во својот состав имаат, во смисла на член 6 став 3 од Законот, организирани и регистрирани производствени погони или производствени работни единици. Ако немаат такви погони, односно единици, можат на своите членови занаетчиј и на други лица да им даваат репродукционен материјал само со пресметување и плаќање основен и посебен данок на промет на производи, освен ако е во прашање давање на тој материјал во смисла на член 42 од овој правилник.

Самостојниот занаетчија — производител од став 1 на овој член може и самостојно, под условите и на начинот што се определени во член 6 од Законот, да ѝ ги продава своите производи кои се репродукционен материјал од член 8 на Законот, на производителската организација на здружен труд без пресметување и плаќање данок на промет на производи.

Како производителски организации на здружен труд од член 6 став 4 на Законот се сметаат и организациите на здружен труд за вршење деловни услуги регистрирани, покрај работи на економска пропаганда, да даваат и идејни решенија и да изработуваат и монтираат разни производи за внатрешно и надворешно уредување, павилјони, штандови, како и реклами и каталози, календари и др. и кои со своите комитенти ја договараат целокупната работа, било тие производи да ги изработуваат и вградуваат по пат на своите регистрирани производствени погони или производствени работни единици, или во кооперација со други производители. Тие организации на здружен труд можат под пропишаните услови да набавуваат репродукционен материјал за

изработка на своите производи без плаќање данок на промет на производи. Тие организации пресметуваат и плаќаат данок на промет на производи на фактурната вредност на така изработените и продадени производи, ако е предвидено плаќање данок.

При испораката на производи на организациите на здружен труд од став 4 на овој член врз основа на договор за производствена кооперација не се пресметува и не се плаќа данок на промет на производи.

Репродукционен материјал што се користи во производствена кооперација со самостоен занаетчија за изведување градежни работи

Член 41

На начинот и под условите што се утврдени во член 40 од овој правилник, организациите на здружен труд од областа на градежништвото и градежното занаетчиство што склучиле писмен договор за производствена кооперација со самостоен занаетчија од градежното занаетчиство за изведување на одделни градежно-занаетчиски работи на градежен објект, можат на тој занаетчија за изведување на таквите работи да му даваат потребен градежен репродукционен материјал без пресметување и плаќање данок на промет на производи. Притоа, тие организации се должни претходно за секој вид работи да го утврдат со договор нормативот на потрошокот на материјал во границите на важечките просечни норми. Тие нормативи се утврдуваат според позициите на работите. Врз основа на така утврдените нормативи на материјал спрема количините според позициите на работите, го изработуваат нормативот на вкупните количини и видови градежен репродукционен материјал што му се дава на занаетчијата за изведување на договорените работи. Ако во текот на изведувањето на работите на занаетчијата му е дадено повеќе материјал по вид и количина отколку што е утврдено со нормативите од договорот, давачот на материјалот е должен на тој материјал, во рок од пет дена од денот на давањето на тој материјал, покрај основниот данок на промет на производи да пресмета и уплати и посебен данок на промет на производи. Организацијата на здружен труд од областа на градежништвото е должна да организира контрола на потрошокот на градежниот репродукционен материјал даден без пресметување данок на промет на производи на самостојниот занаетчија според нормативите утврдени со договорот, а особено контрола дали дадениот материјал во целост е употребен при изведувањето на договорените работи и на начин како што е договорено, па ако се утврди дека тоа не е случај, должна е во рок од пет дена од денот кога тоа го утврдила, на тој материјал да пресмета и да уплати основен данок на промет на производи и посебен данок на промет на производи.

Во писмениот договор со нормативите на работната сила се утврдува потребниот број норма часови по одделни категории на стручност на работниците, а зависно од текот на траењето на договорените работи се утврдува и потребниот број работници по стручност. Градежната организација на здружен труд може да му дава на самостојниот занаетчија — кооперант потребен градежен репродукционен материјал без пресметување и плаќање данок на промет на производи само ако бројот на работници за одделна позиција и вид работи не го надминува оној што со нормативот е утврден во договорот. Ако бројот на работници го надминува бројот за одделен вид работи според одделни позиции што е утврден со договорот, градежната организација на здружен труд може на занаетчијата да му дава пот-

ребен градежен репродукционен материјал за изведување на договорените работи само со пресметување и на основен и на посебен данок на промет на производи што го плаќа во рок од пет дена од денот на извршеното давање на материјалот.

Градежниот погон, односно градежната работна единица од член 6 став 3 на Законот што се регистрирани и што имаат потребен кадар со соодветна стручна подготовка, а кои се во составот на градежна занаетчиска или друга задруга која врши градежни и градежно-занаетчиски работи и преку самостојни занаетчији кои се членови на задругата, може да набавува градежен репродукционен материјал за вршење на тие работи без плаќање данок на промет на производи и да им го дава (но не и продава или на друг начин отуѓува) на самостојните занаетчији — свои членови преку кои ги врши тие работи — под условите од ст. 1 и 2 на овој член. Задругата е должна за набавката, движењето и потрошокот на тој материјал да ги води пропишаните евиденции (член 16 став 2 од Законот). Градежно-занаетчиска или друга задруга која нема регистриран погон или единица од овој став, може да набавува градежни и други репродукциони материјали само заради продажба, а врз основа на писмена изјава во смисла на член 6 став 1 точка 1 од Законот, без плаќање данок на промет на производи. Така набавените производи може да им ги дава на самостојни занаетчији, па и на членовите на задругата, за изведување на работи, изработка на производи и др. што ќе ги вградува во градежни објекти, само со пресметување и плаќање и основен и посебен данок на промет на производи.

На репродукциониот материјал што организациите на здружен труд, градежните погони, градежните работни единици, градежните задруги и др. од овој член им го даваат на самостојни занаетчији за вградување во објекти односно за изведување на други градежни работи, со кои немаат склучени писмени договори за кооперација во смисла на овој член, должни се да пресметаат и да уплатат и основен и посебен данок на промет на производи во рок од пет дена од денот на извршеното давање.

Репродукционен материјал што се користи за давање во работа дома или на преработка на граѓани, работници, занаетчиски дуќани и самостојни занаетчији

Член 42

Занаетчиските задруги, трговските и други организации на здружен труд надвор од областа на производството можат, под условите пропишани во член 6 од Законот, да набавуваат репродукционен материјал без плаќање данок на промет на производи заради давање на работници и граѓани за работа дома („работа на сиц“) или на занаетчиски дуќани и самостојни занаетчији за преработка во определени производи наменети за продажба (член 6 став 1 точка 4 од Законот). На давањето на набавениот репродукционен материјал во смисла на овој став не се пресметува и не се плаќа данок на промет на производи, а данок не се пресметува и не се плаќа ниту на преземањето на изработените производи.

Како работа дома („работа на сиц“) се подразбира работата што работник, односно граѓанин ја врши во својот стан со рачен алат и без употреба на моторна сила, сам или заедно со членовите на своето семејство, изработувајќи притоа производи по порачка и за сметка на организацијата на здружен труд од овој член што го дала материјалот за преработка.

Организацијата на здружен труд од став 1 на овој член е должна при давањето материјал според одредбите од овој член да постапува согласно со член 40 од овој правилник.

Производи што граѓанин или граѓанско правно лице самите ќе ги изработат за сопствена крајна потрошувачка, односно употреба

Член 43

На производите, освен на моторно возило, брод или друг производ што подлежи на обврската за регистрација што граѓанин или граѓанско правно лице самите ќе ги изработат или што за нивна сметка ќе ги изработи друго лице, организација на здружен труд и др., и од материјал што го дава самиот граѓанин, односно граѓанско правно лице за нивна сопствена крајна потрошувачка или употреба, не се плаќа данок на промет на производи.

На производите што ќе ги изработи занаетчија во рамките на својата занаетчиска дејност за сопствена потрошувачка или употреба — се плаќа данок на промет на производи.

2. Ослободување од плаќање данок на промет на опрема

Заеднички одредби

Член 44

Како опрема на корисници на општествени средства од член 7 на Законот се сметаат како производи кои се основни средства од став 1 така и производите од ст. 2 и 3 на тој член па и кога не спаѓаат во основни средства — под услов да служат за вршење на основната и споредните дејности на корисникот на општествени средства.

Ослободувањето од плаќање данок на промет на производи во смисла на член 7 од Законот, се однесува на опремата и на деловите на опремата (освен на деловите на производите за кои е пропишано плаќање на тој данок), како и на материјалот неопходен за вградување на опремата и за одржување на опремата (кабли, спроводници, жици, лимови, завртки и др.) што ги набавуваат корисниците на општествени средства врз основа на писмена порачка и писмена изјава.

Организациите на здружен труд за дистрибуција на електрична енергија, комуналните и други слични организации на здружен труд можат за изградба и одржување на надворешната електрична, водоводна, канализациона, гасна и друга мрежа до приклучните места на потрошувачите, да ги набавуваат во свое име под условите и на начинот што се определени во член 6 од Законот сите потребни репродукциони материјали без плаќање данок на промет на производи и да ги вградуваат во таа мрежа без пресметување данок на промет на производи, бидејќи се во прашање изградба односно одржување на опремата од член 7 на Законот. Во тие случаи не се плаќа данок на тие материјали кога ги набавуваат тие организации на начинот определен во овој став, без оглед на тоа дали средства за набавка на тие материјали обезбедуваат тие самите, или тие средства ги обезбедуваат од кредити или врз основа на оклучените договори ги обезбедуваат потрошувачите до чии куќни приклучоци ќе се изгради таа мрежа. Ако потребните средства ги обезбедуваат потрошувачите, во фактурите што им ги издаваат тие организации посебно се искажува вредноста на потрошените репродукциони материјали со клаузулата дека на таа вредност не е пресметан данок на про-

мет на производи бидејќи материјалите се потрошени за изградба на опремата од член 7 на Законот.

Во материјал за одржување на опремата спаѓа и солта за посипување патишта, како и бојата со која на патиштата се обележуваат правецот на движењето, премините и др.

Одредбите од чл. 33 и 34 на овој правилник согласно се применуваат и на набавката на опрема и на делови на опремата, како и на материјал неопходен за вградување на тие делови и за одржување на опремата.

Продажба на резервни делови и материјал на ремонтни и слични организации на здружен труд

Член 45

Ремонтните организации на здружен труд, занаетчиските организации на здружен труд, сервисите со средства во општествена сопственост, како и сервисите на Авто-мото сојузот на Југославија — што се занимаваат со поправка и одржување на производи од потрајна употребна вредност, се сметаат како организации на здружен труд кои им продаваат, односно вградуваат резервни делови во тие производи непосредно на потрошувачите — корисници. Тие организации можат да набавуваат резервни делови и материјал неопходен за вградување на тие делови (завртки, електрооди, лимови, оксиген, запченици итн.), под условите и на начинот што се определени во член 6 став 1 точка 1 од Законот или од увоз, без плаќање данок на промет на производи со поднесување писмена изјава до продавачот во која се повикуваат на член 6 став 1 точка 1 од Законот.

Ако тие делови се заменуваат на производи што се сметаат како опрема на корисници на општествени средства од член 7 на Законот, при фактурирањето на вградените делови, ако притоа се исполнети условите од член 6 ст. 4 и 5 на Законот, нема да се пресметува данок на промет на производи а во фактурата ќе се назначи дека данок на промет на производи не е платен во смисла на член 7 од Законот и врз основа на писмената изјава од овластениот купувач-корисник.

Ако тие делови се вградуваат во производи на корисници на општествени средства што не се сметаат како опрема од член 7 на Законот, ќе се пресмета основниот данок на промет на производи при фактурирањето на продажната цена на вградените делови ако притоа се исполнети условите од член 37 точка 5 став 1 на Законот, а ако не се исполнети, тогаш уште и посебниот данок на промет на производи.

Организациите на здружен труд од став 1 на овој член што се занимаваат со поправка и одржување на производи кои не се сметаат како опрема на корисници на општествени средства од член 7 на Законот и што деловите за тие производи им ги продаваат (вградуваат) непосредно на потрошувачите — можат тие делови да ги набавуваат под условите и на начинот што се определени во член 6 став 1 од Законот и без плаќање данок на промет на производи, со тоа што се должни да го пресметаат данокот на промет на производи на продажната цена на вградените делови и материјал. Ако деловите и материјалот се вградуваат во производи чии сопственици се граѓани или граѓански правни лица, покрај основниот данок на промет на производи се пресметува и посебен данок на промет на производи.

Производствената организација на здружен труд, односно нејзин производствен погон или производствена работна единица кои, покрај производство на нови мотори за моторни возила, вршат и т.н. индустриски ремонт на употребувани мотори, не

ја засметуваат во даночната основица вредноста што му ја признаваат на купувачот за преземиот стар мотор. Во даночната основица на данокот на промет на производи влегува само вредноста на деловите и материјалот што се вградени во индустриски ремонтираниот мотор, а што таа организација, односно нејзиниот погон или работна единица ќе ја искажат во фактурата. Во даночната основица не влегува ни надоместот за вградување на тие делови во индустриски ремонтираниот мотор ниту надоместот за демонтажување на стариот и монтирање на ремонтираниот мотор во моторното возило.

Замена на делови во гарантен рок

Член 46

На деловите што во гарантен рок се заменуваат без надомест, не се плаќа данок на промет на производи ниту кога деловите и материјалот се вградуваат во производи кои не спаѓаат во опрема на корисници на општествени средства од член 7 на Законот ниту кога се вградуваат во производи кои се во сопственост на граѓани или граѓански правни лица. Организациите на здружен труд кои вршат вградување, односно замена на делови во гарантен рок се должни да водат евиденција за потрошокот на деловите и материјалот што се заменуваат без надомест во гарантниот рок. Ако деловите и материјалот се заменуваат во гарантен рок со наплата, се поставува според член 45 од овој правилник.

На нов производ од ист вид и квалитет што даночниот обврзник ќе го даде во замена за продадениот производ што му е вратен во рамките на гарантниот рок поради утврден скриен недостаток или затоа што не може да се поправи, не се пресметува и не се плаќа данок на промет на производи. За таквата замена даночниот обврзник мора да има соодветна документација во своето книговодство. Ако продажната цена на новиот производ кој се дава во замена за вратениот производ е поголема од продажната цена на вратениот производ, купувачот плаќа данок во височина на разликата на износот на данокот што се плаќа на новиот производ и износот на данокот што е платен на производот кој се заменува.

Мебел

Член 47

Како опрема од член 7 на Законот на која не се плаќа данок на промет на производи кога се набавува под условите и на начинот што се определени во член 6 од Законот се смета и мебелот што корисниците на општествени средства ќе го употребат за уредување на производствени и други деловни простории, освен за уредување на канцеларии и други административни простории. Како административни простории, во смисла на член 9 став 1 точка 2 од Законот се сметаат и просториите на банките, осигурителните организации, органите на управата и сл.

Под мебел од став 1 на овој член се подразбираат: ормани од сите видови, вклучувајќи и метални ормани и метални благајни, комбинирани ормани, роло-ормани и регистратури, ноќни ормани, кревети од сите видови, психи за спални, каучи, ормани покрај каучи, отомани, маси обични, маси за пишување, маси за цртање, маси за конференции, маси за телефон, радио, телевизор и др., столови обични, столови тапацирани и други столови, клупи, наслојни, фотелји и полуфотелји, клуб фотелји и сл., креденци и витрини за трпезарии, креденци кујнски, тезги (пултови), полици (сталажи), гарнишени, прет-

обни стени, дрвено попложување на сидови, лампери и сл., лежалки, закачалки за облека (сидни и стоечки), мебел школки, мебел за луксузни соби, трпезарии и спални, мијалници, гардеробни ормани, влошки со федери за постели и каучи, маски за радијатори, шалтери и друг мебел во банките, пошти-те, органите на управата и др.

Како мебел на кој не се плаќа данок на промет на производи се сметаат и полици, гондоли и друга опрема за излагање на производи, ормани и друг мебел за уредување на работнички гардероби, бањи и други слични простории, како и пултови со разладни уреди за чување намирници и храна, дозери и други уреди за приготвување, издавање и пакување на храна и други производи во самопослуги и сл.

Како опрема од член 9 точка 2 став 2 на Законот на која не се плаќа данок на промет на производи се сметаат и светлечки фирми, реклами и сл. на организации на здружен труд и на други корисници на општествени средства.

Заштитни средства

Член 48

Како средства за лична заштита при работата и како лична заштитна опрема која спаѓа во опремата ослободена од плаќање данок на промет на производи кога корисниците на општествени средства ја набавуваат под условите и на начинот определен во член 6 ст. 4 и 5 од Законот, се подразбираат средствата кои, во смисла на важечките прописи за заштита при работата, имаат за цел да го штитат животот и здравјето на работниците при работата, односно да спречат оштетување на организмот на работниците од штетни влијанија од хемиско, механичко, тоplotно, биолошко, јонизирачко и друго потекло, а кои како такви се определени и со општиот акт на организацијата на здружен труд, односно на друг корисник на општествени средства. Во писмената изјава дадена кон порачката на продавачот, купувачот е должен да се повика на одредбите од својот општ акт со кои производите што ги купува се третирали како опрема од овој член која е ослободена од плаќање данок на промет на производи, и на одредбата од член 7 став 2 на Законот.

Како заштитно средство во смисла на овој член не се сметаат работни облека, разни униформи и сл.

Опрема за приготвување јадења и пијачки

Член 49

Како уреди за ладење, машини и друга опрема за приготвување јадења и пијачки од член 7 став 2 на Законот, се подразбираат, покрај разладните пултови, витрини, ормани и сл., и производите од следните групи на Номенклатурата на основните средства:

- 776-1 Кујнски садови, алати и справи
- 776-2 Сервисни садови и прибор
- 776-31 Уреди за ладење
- 776-32 Уреди за производство на мраз
- 776-33 Пултови за точење пијачки
- 776-34 Пултови за бар
- 776-35 Пултови за сладолед

- 776-36 Пултови за слатки
- 776-41 Експрес-апарати и други азарати за варење кафе
- 776-42 Автоматски дозери
- 776-43 Конзерватори за кафе и млеко
- 776-44 Турмикс-апарати
- 776-45 Грил-апарати
- 791-1 Големи шпорети за употреба во угостителството, освен шпорети на течни горива
- 791-2 Скари, пултови и линии за затоплување и ладење
- 791-16 Слагкарски печки
- 792-1 Уреди и машини за приготвување храна
- 792-2 Мешалки за маси
- 792-3 Машини за производство на сладолед.

Машини и апарати за одржување чистота

Член 50

Како машини и апарати за одржување чистота од член 7 став 2 на Законот, се подразбираат апаратите и уредите за хемиско чистење на облека и други производи од следните групи на Номенклатурата на основните средства:

- 793-11 Електрични правосмукалки
- 793-12 Машини за исплакување садови
- 793-13 Машини за перење на рубелина
- 793-14 Машини за миење садови
- 793-15 Машини за мазнење на паркет
- 793-16 Машини за цедење на рубелина
- 793-17 Електрична пегла за рубелина — рачна
- 793-21 Тапан машина за перење рубелина
- 793-22 Центрифугална цедилка за рубелина
- 793-23 Цилиндрична пегла за рубелина
- 793-24 Тапан машина за сушење на рубелина
- 793-25 Сушница за рубелина (бокс)

Медицински уреди и инструменти

Член 51

Како медицински уреди и инструменти од член 7 став 2 на Законот се подразбираат медицински уреди и опрема за операциони сали и забни амбуланти, рентген-уреди (вклучувајќи и рентген-филмови), електрокардиографски, енцефалографски и други слични уреди (вклучувајќи и специјална хартија и други материјали за бележење на резултатите од испитувањата), други медицински и електро-медицински уреди, апарати и инструменти (вклучувајќи и рачни), како и системи за трансфузија и инфузија и други медицински инструменти и уреди од Номенклатурата на основните средства во здравствените установи, освен производите од член 9 на Законот.

Механографски машини од средна и висока механизација

Член 52

Како механографски машини од средна и висока механизација од член 9 став 1 точка 4 на Законот, на кои под условите на набавката од член 6 ст. 4 и 5 на Законот не се плаќа данок на промет на производи, се подразбираат: електромеханички и електронски машини за пишување со уред за дупчење лента или картичка и со примена на магнетна лента; сите видови роботи — пишувачи; телепринтери со дупчач на лента за електронска обработка на податоци; адресувачи врз плочки со електромеханичко, односно електронско програмирање на селекциите; сите офсетни умножувачи; канцелариски умножувачи за висок печат; хектографски умножувачи на редови (за лансирање на производствена документација и сл.); апарати за суво и мокро копирање; електронски пржалки на мембрански матрици; ксерографски пресликувачи; микрофилмска техника (микроснимачи, проектори, читачи и сл.); благајнички собиралки (регистар-каси); регистратори на податоци врз дупчена лента или картичка; собиралки и множилки механички и електромеханички, со уред за дупчење лента или картичка; електронски множилки од сите видови; книжачки и фактурирски од сите видови; статистичка многуколонска собирачка (logabox); машини од системот на дупчени картички со периферни машини и направи; електронски уреди за обработка на податоци, со периферни машини и направи (дигитални, аналогни и хибридни); апарати за адресирање; електронски бројачи на банкноти и вредносници, безжични интерфони од групата 68 на Номенклатурата на основните средства.

3. Ослободување од плаќање данок на промет на други производи

Член 53

Право на олеснението од член 16 став 7 имаат само оние самостојни занаетлии чија регистрирана дејност е производство на определени производи (не и градежна и градежно-занаетлишка дејност) и кои ги исполнуваат условите од тој член (уредно водат деловни книги, односно книга на прометот, издаваат фактури за продажбата на производи, располагаат со фактури и друга документација за набавката на репродукционен материјал на кој е платен данок на промет на производи и др.).

Самостојните занаетлии од став 1 на овој член можат да го користат олеснението од тој став исклучиво кога тие самите се даночни обврзници, односно кога сопствените производи изработени од материјали за кои е платен основен данок на промет на производи им ги продаваат непосредно на крајните потрошувачи, ако на прометот на тие производи е пропишано плаќање на тој данок.

Одбивање на основниот данок на промет на производи, во смисла на овој член, се врши според одредбите од одлуката за посебниот данок на промет на собранието на општината на чија територија се плаќа основен данок на промет на производи.

За промет на сопствени производи изработени од материјал за кој е платен основен данок на промет на производи, а кои не подлежат на оданочување (на пример, продажба на трговски организации на здружен труд за натамошна продажба или продажба на производи како репродукционен материјал на производствени организации на здружен труд под

условите и на начинот што се определени во член 6 од Законот, самостојниот занаетчија не може во таквиот промет да го користи олеснението од член 16 став 7 на Законот во поглед на основниот данок на промет на производи платен на потрошениот репродукционен материјал.

Самостоен занаетчија не може да го користи олеснението од член 16 став 7 на Законот ниту кога од материјалот на кој платил основен данок на промет на производи ќе изработи и пушти во промет производи што како стоки се ослободени од плаќање данок на промет на производи (на пример, детска облека, детски обувки и сл.).

Ослободување од плаќање данок на промет на производи според член 36 од Законот

Член 54

Како основни производи на земјоделството и рибарството од член 36 став 1 точка 1 на Законот на чиј промет не се плаќа данок на промет на производи се подразбираат: сите видови сурови и сушени но понатаму не преработувани жита, други растенија (индустриски, крмни, градинарски, зачински, лековити и др.), слама, шаша, трска, лика, трега и сл.; цвекле, грозје, овошје, печурки и други плодови од земјоделството и шумарството; семе, садници и друг саден материјал; сите видови добиток, живина и дигеч и производи од нив (сурова и непреработена кожа, волна, перје, влакна, чалунки, рогови, копита и сл.; млеко, јајца, мед и восок); свилен буба; морски и слатководни риби, ракови, школки, водоземци, мекотелци и икра.

Како производи што служат за човечка исхрана од член 36 став 1 точка 5 на Законот на чиј промет не се плаќа данок на промет на производи се подразбираат животните намирници кои се употребуваат за човечка исхрана (освен оние на чиј промет е воведено плаќање основен данок на промет на производи во непреработена или преработена состојба, како и зачини и сите други материји што им се додаваат на тие намирници заради конзервирање, правеење на изгледот, вкусот и миризбата, заради бојосување, збогатување на составот или постигање на некое друго својство — на кои се однесуваат соодветните одредби од прописите за здравствениот надзор над животните намирници и одредбите од други прописи за нивното производство и квалитет. Во такви производи спаѓаат и: производи од овошје (цм. мармалад, пекмез, компот, кандирано зашеќерено — овошје, овошни сокови, концентрирани овошни напиевки, концентрати на овошен сок во праз, сушено овошје, сушено овошје во прав, овошно желе, овошно сирење; каша од овошје и сл.); производи од скроб и брашно и кондиторски и други фини пекарски производи (кекс, напелитанки, слатки); скроб намнет за човечка исхрана што како таков се пакува и се пушта во промет според важечките прописи за производството и квалитетот; освежителни пијачки од член 20 став 3 на овој правилник, и др.

Под книги, брошури и други публикации од областа на науката, уметноста, културата, образованието и воспитувањето и како стручни и други публикации и производи од член 36 став 1 точка 7 на Законот, за кои е пропишано ослободување од плаќање данок на промет на производи, се подразбираат и картографски производи и музикалии. Издавачот е должен пред пуштањето во промет на производите од член 36 став 1 точка 7 на Законот од надлежниот републички, односно покраински орган да прибави писмено мислење за тоа дали се во прашање

такви производи. На книгите, брошурите или другите производи за кои е дадено мислење дека не спаѓаат во тие производи, издавачот е должен да ја отпечати (етисне) пред нивното пуштање во промет клаузулата дека на тие производи се пресметува и се плаќа данок на промет на производи. Како производи од овој став не се сметаат производите од член 20 став 6 точка 4 на овој правилник.

Како производи од член 36 став 1 точка 8 на Законот, што купувачите можат да ги набавуваат без плаќање данок на промет на производи, се подразбираат: обични моливи, водени бои, перца, држалки, гуми за бришење, школски комплекти за пишување и цртање, настели во дрво и комплекти во сетови за ликовно образование, комплекти школски мерила за одделенска и предметна настава, школски шестари и комплекти, прибор за предметна настава по техничко образование и геометрија, сметачи (шибери) и дебни електронски калкулатори, специјални моливи за ликовно образование, маслени и прашливи настели, школски кистови, мастила и тушеви, пластелин, темпер, маслени бои, школски тетратки, вежбајки, нотни тетратки, блокови за цртање и ликовно образование и други слични производи за предметна и одделенска настава во училиштата и во други образовно-воспитни организации на здружен труд.

Како спортски и физкултурни реквизити и опрема од член 36 став 1 точка 9 на Законот на чиј промет не се плаќа данок на промет на производи се сметаат, и тоа:

1) атлетика: стартни блокови, препони, пречки за стиплчез, гулиња, кладива, дискови, копја, заштитни мрежи, стативи и скалички за скокови, станови за скокање, спринтерици и други реквизити и справи за тренинг и натпревари;

2) авто-мото спорт, мотонаутика, моделарство, едриличарство, спортско воздухопловство и спортско падобранство: справи, реквизити и опрема што исклучиво се употребуваат во овие спортови, освен автомобили, мотоцикли, едрилици, авиони, хидролисери и моторни чамци;

3) велосипедизам: велосипедистички спринтерици и тркачки велосипеди;

4) бокање: боки (гулиња);

5) бокс: боксерски нараквици, шадо-нараквици за тренинг, специјални боксерски гаички, боксерски вреќи и круши, заштитна гума за заби, специјални боксерски чевли, комплетен ринг и делови од ринг, други реквизити и справи за тренинг и натпревари;

6) дигање тегови: тегови, буќички, постаменти и уреди за сместување на справи;

7) џудо и карате: специјални кимона и појаси и специјални струненици;

8) фудбал: голери, мрежи, топки, плитки и длабоки копачки;

9) гимнастика: разбој, двовисочински разбој, школски разбој, вратило, високо вратило пригодливо, вратило видно, кругови високи, кругови пригодливи, ортома за качување, стапови за качување (метални вертикални и коси), стапови за качување — дрвени, скали фиксни, скали подвижни, скали морнарски, квадрант фиксен и подвижен, рипстол фиксен и подвижен, коњ со и без рачки, козлич, олимписки гред, ниска гред, клупа, отскочна штица без федер, отскочна штица со федер, сандак мал, маса, еластична маса, струненица, струненица во вид на тепих, струненица за партерна гимнастика, медицинка, ортома за надвлекување, ви-

јача куса и долга, летна конструкција, (вратило, кругови, ортома за качување), експандер, палка куса и долга, чуњ, рбетници, штица преносна со куки, количка за пренесување на разбој, количка за пренесување на струненици, садови за држење магнетизм, уред за безбедност на вежбачите при вежбањето на справи, стативи за стојење на раце, обрач, топки со јамка и други реквизити и справи за тренинг и натпревари;

10) хокеј по трева: голови, мрежи, палки, топки за хокеј по трева и копачки;

11) едрење: спортски едрилицы од сите класи и видови конструирани најмногу за две лица и прибор за тие едрилицы; штици за едрење;

12) лизгање и хокеј на мраз: лизгалки, специјални чевли, стапови, пакови, голови, мрежи и лична опрема на хокејарите;

13) коњички спорт: специјален ам за сулки, специјални седла и препони;

14) ролшуи и хокеј на ролшуи: ролшуи, специјални чевли, голови, мрежи, стапови и топки за хокеј на ролшуи;

15) кошарка: преносна и висечка конструкција за рамови (таблз, обрачи и мрежи) и топки;

16) куглање: фулиња, чуњеви и специјални чевли за куглање;

17) мечување: флорет, меч, сабја, резервни сечила, апарат за регистрација на погодоци, мечувалечка облека (пластри) и заштитни маски;

18) одбојка: стативи, мрежи, постаменти, седишта за судии и топки;

19) планинарство: специјални ортоми, лавинска врвца, клинзови, карабини, стапови, планинарски санки, планинарски чамци и носила за спасување, планинарски чевли, чевли за алпинисти и спелеолошки скали;

20) пливање и скокање во вода и ватерполо: уред за обележување на латеките во пливалишта и базени, штици за скокови во вода, топки, голови и мрежи за ватерполо;

21) рагби: голови, топки и копачки;

22) борење: струненици, кукли, специјални боречки чевли, специјални боречки дресови и појаси;

23) ракомет: голови, мрежи и топки;

24) смучање: смучки, окуви за смучки (везови, рабници, делови) стапови и специјални смучарски чевли;

25) пинг-понг: маси, мрежи, рекети, стативи за мрежата и топчиња;

26) стреличарство: лак, стрели, доболец и нишани;

27) стрелаштво: сите видови пушки и муниција за пушки, специјални стрелечки пиштоли, нишани, прибор за нишани и специјални стрелечки дурбини;

28) тенис: стативи, мрежи за типско игралиште, седишта за судии, рекети, рамови за рекети и тениски топки;

29) веслање, кајакарење и канонистика: сите видови чамци за спортско и школско веслање, кајакарење и канонистика, со прибор за едно, две, четири или осум лица, конструирани исклучиво за погон со сопствена сила на веслачите. Ако такви чамци се конструирани да можат да се движат и со мотор, не спаѓаат во производи од оваа точка па на нивниот промет се пресметува и се плаќа данок на промет на производи;

30) спортски риболов: стапови, чекреци, флакс, јадици, мамки вештачки и лажачки;

31) спортски лов: ловечки пушки и карабини од сите видови, па и со вграден оптички нишански справи и муниција за нив;

32) спортски подводен риболов: пушки и пиштоли за подводен риболов, маски, перки, дишалки, облека и комплекти за кислород за подводен риболов;

33) автономен нуркачки спорт: перки, маски, дишалки, „водени“ облека (комплет), појаси со натеги, појаси за спасување (нуркачки), спремници за воздух (едностранични, двостранични, тространични), респиратори, апарати за кислород, нуркачки спортски длабиномер, нуркачки часовник, нуркачки нож, декомпресиометар, нуркачки компас, нуркачка светилка, декомпресивна комора, компресор за воздух со висок притисок од 400 m³ во минута (спортски) како и резервни делови за респиратори и компресори и резервни филтери за компресори;

34) шах: гарнитури, шах-часовници и демонстрациони шах — табли;

35) други спортски и фискултурни реквизити и опрема: санки, смучки за смучање по вода, гумени и пластични чамци без мотор конструирани најмногу за две лица; вртешки, нишалки, клацкалки, качувалки, скали, тобогани, мали вратила и мали разбои, тротинети, трицикли и дресини — за деца, рекети и топчиња за бадминтон; топки од сите видови; лична опрема: специјални заштитни очила, заштитни хауби, кацити и шлемови, штитници на телото (костобрани, ременици, членкобрани, суспензори, коленици, бутници, заштитни маски за боксери, стегачи за раце и сл.); светлосни и звучни уреди за опремување спортски хали и стадиони; специјални мерни инструменти за контрола на резултатите и времето на тренинзи и натпревари; специјални мерни инструменти за контрола на физичките и функционалните способности на граѓаните од разни возрасти; апарати за мерење на крвниот притисок (самомерачи и др.); специјални реквизити, справи и опрема за унапредување на психофизичките способности (сила, брзина, издржливост и итрина); нишани од сите видови.

Како огревно дрво на кое не се плаќа данок на промет на производи се сметаат дрво на пен и рани материјали добени од проредување и чистење шуми, како и пилашки и други отпадци од технички утврдила дека можат да се користат исклучиво за огрев а не и за други цели. Меѓутоа, ако од дрво на пен или од други материјали може да се добие делкана или режана граѓа, данок на промет на производи се плаќа на произметата количина на таква граѓа (техничко дрво) а даночна основа претставува продажната цена на крајните потрошувачи (граѓаните) што би се постигнала во местото на продажбата.

Како прибор и материјал што исклучиво се користат во пчеларството, на кои не се плаќа данок на промет на производи, се сметаат: кошари со подвижен сот, нуклеуси, рамки (рамови) за кошари, остојаница за рамови во кошари, матични решетки за кошари, дупчалки за нажичување рамови за кошари, зврк тркалце за нажичување сот, чадилки за чадење пчели, специјални пчеларски кани и шапки, штрчалки за роеви, кафези за матици, храналки за прифаќање пчели, врталки за цедење мед, погони за врталки за цедење мед, тапани за врталки за цедење мед, славини за врталки за цедење мед, топилници за восок, уреди за зацврстување на кошарите при селидбата на пчели, ножеви за отворање на кошарите, ножеви и виљушки за отворање на сот при цедење мед, чешли за лето и пчелин за прихранување пчели.

Како производи од член 36 став 1 точка 14 на Законот, на кои не се плаќа данок на промет на производи, се сметаат производите што се опфатени во

следните групи на Номенклатурата на основните средства, без оглед на тоа на каква влеча се конструирани и без оглед на јачината на коњските сили, и тоа: 421-1 трактори на тркала и приколки, 421-2 полугасеници за трактори, 421-3 трактори тасеничари, 421-4 товарачи на предниот и задниот дел на тракторот, 422-1 плугови, 422-2 брани, чинијарки, ротациони ситначки и преден и заден замеч, 422-3 жолетери валци, 422-4 тракторски комалки, 422-5 култиватори, 422-6 расадувачи, 423-1 рактурачи на фубре, 423-2 сесалки, 423-3 садачки на коминир, 424-1 косачки, 424-2 самоврзачки, 424-3 комбайни, 424-4 гребла и превртувачи, 425-5 водилки, 425-1 аришачки 426-1 моторни сечки, 426-2 репери, 426-3 прокрупувачи, роначки, чеканари и ротациони сечачи, 426-4 стационарни преси за сено и слама, 426-5 млекоарски машини, 426-6 млекоачки и рулјачи, 429-11 пресачки и запранувачи и 429-2 машини за стрижење овци, како и машини за нижење тутун и уреди за сечење тутун, вентилатори за дусушување и транспорт на сено и други земјоделски производи; машини за симнување хмељ; инкубатори за водење на пилиња, автоматски поилки и хранилки во штала и живинарници, цистерни за млеко, канти за млеко, уреди за молзене, кафези за живина, уреди за климатизација во штала, живинарници и котари; врски и поставени со решетки во штала, апарати за напасување (електрични „овчари“); базени за ладење млеко, молекулатори и атомизери; батерии (метални и пластични) за носилки и гасење пилиња; котли (казани) за варење храна за добиток; цистерни за течно фубре и осока; уреди за наводнување освен хидрофори; машини за лупење печенка; силоси за жито и силоси за силажа; преси за сено и слама од сите видови; самонитоварни приколки и запрежни возила со гумени тркала; уреди за сортирање јајца; уреди за сортирање други земјоделски производи; пумпи за течно фубре, транспортни уреди за собирање и растоварање сено и слама; автоматски машини за калемење винова лоза; пумпи за вино (наменети за преточување шира, вино и сл.); самостојни машини за сечење трева и др. во земјоделството со зафат од 0,75 m и повеќе; машини за подготвување земја — „мулчер“; моторни дупчалки за дупчење дупки за садење овошки и сл., мотики трнокопи, крампови (казми), лојати, дурни, вили, гребла, коси, орпови, чакми, ножеви и ножици за режење винова лоза, ножеви за сено и слама и калемарски ножеви.

Како ортопедски справи и помагала и други производи од член 36 став 1 точка 15 на Законот на кои не се плаќа данок на промет на производи се подразбираат и: ортопедски обувки што се изработуваат по мера, протези за горните и долните екстремитети, апарати за регулација на рбетницата, апарати за подобрување на слухот, корзети, мидери и појаси ортопедски, патерици и стапови, кожни нараквици за протези за горните екстремитети, ортопедски апарати за нозете и рацете и други слични ортопедски помагала, инвалидска количка, вештачки бубрег, вештачки бели дробови и други слични уреди, очила за корекција на видот, очни и забни протези — како и делови за наведените производи.

Средствата содржани во списокот што го донесува Сојузниот секретаријат за финансии во смисла на член 36 став 1 точка 17 од Законот овластениот купувач може да ги набави без плаќање данок на промет на производи, ако на производителската или трговската организација на здружен труд која врши продажба на производи на начинот определен во член 37 точка 5 став 1 од Законот ѝ поднесе писмена изјава (потврда) во која е должен изречно да наведе дека спаѓа во купувачите кои имаат право односите производи да ги набавуваат без плаќање

данок на промет на производи и да се повика на законскиот основ по кој го остваруваат тоа право. Писмената изјава (потврдата) мора да биде дадена од надлежната воена пошта или друга воена установа или од надлежниот орган на управата или од органот на управата надлежен за работите на народната одбрана или милицијата или од друг овластен купувач и мора да биде нумерирана, датирана и заверена со печат и потпис било врз самата порачка или како посебен прилог кон порачката. Во изјавата мора да се наведе и редниот број на списокот под кој се опфатени односите производи. Продавачот ја задржува писмената изјава (потврдата) како правпатки документ за продажбата на производи без пресметување данок на промет на производи, а на фактурата ја става клаузулата дека производите врз основа на таа изјава (потврда) и на член 36 став 1 точка 17 од Законот се продадени без пресметување данок на промет на производи. Ова ослободување важи под истите услови и за увозот на тие производи, со тоа што потврдата за ослободување од плаќање царина служи истовремено и како потврда за ослободување од плаќање данок на промет на производи. Општествено-политичката заедница и стопанските и други организации на здружен труд набавуваат под истите услови без плаќање данок на промет на производи средства на резервите за вонредни потреби.

При набавката на минимум задолжителни средства за заштита од воени дејства, на кои не се плаќа данок на промет на производи, надлежниот орган на општинското собрание или на месната заедница му поднесуваат на продавачот што ги продава тие производи на начинот определен во член 37 точка 5 став 1 на Законот или на производствената организација на здружен труд од која врши набавка на тие производи писмена изјава кон писмената порачка со повикување на одредбата на член 36 став 1 точка 17 од Законот, а набавените средства за заштита им ги издаваат по список на граѓаните.

Данок не се плаќа ниту на увозот на производи што го врши лице кое врз основа на меѓународна спогодба е ослободено од плаќање царина на увозот на тие производи.

На производите што врз основа на посебни потврди од Сојузниот секретаријат за надворешни работи им се продаваат на странски дипломатски и конзуларни претставништва и на странски дипломатски персонал и на конзуларни функционери во смисла на член 36 став 1 точка 20 од Законот, не се плаќа данок на промет на производи. Купувачите можат тие производи да ги набавуваат, со поднесување на таква потврда, само на начинот определен во член 37 точка 5 став 1 од Законот, а продавачот е должен бројот и датумот на потврдата, како и името и презимето и функцијата на лицето или називот на дипломатското или конзуларното претставништво на кои им е извршена продажба без пресметување данок на промет на производи, да ги внесе во фактурата со одлагање на таквата потврда во книговодства документација за продажба. На тој начин тие купувачи можат без плаќање данок на промет на производи да ги набавуваат сите производи, под услов да постои реципроцитет, освен дериватите на нафта за кои во точка 3 под 4 од забелешката кон тар. број 2 од Тарифата е пропишано дека од тие деривати можат да набавуваат без плаќање данок на промет на производи на начинот определен во член 37 точка 5 став 1 од Законот или на пумпните станици само моторен бензин и дизел-гориво. Производствената или трговската организација на здружен труд која врши промет на деривати на нафта може на тие купувачи врз основа на потврдата од овој став да им продаде и да им испорачи

без пресметување данок на промет на производи определени количини и видови моторен бензин и дизел-гориво, а може наместо испорака на тие производи да им испостави определен број посебни бонови кои гласат на определен вид и количина на тие горива и на нивната вредност (цена) без данок на промет на производи. Овие бонови претставуваат книговодствен документ дека е во прашање продажба на наведените деривати која со одредбата на точка 3 под 4 од забелешката кон тар. број 2 на Тарифата е ослободена од плаќање данок на промет на производи и тие му служат на купувачот за набавка на тие деривати без плаќање на цената на која и да е пумпна станица или друга деловна единица на територијата на Југославија. Ако купувачот од овој став набавил на тие бонови определени деривати на нафта од друг продавач а не од организацијата на здружен труд што му продала деривати без пресметување данок на промет на производи и му ги издала наведените бонови, тој друг продавач по истекот на месецот ќе ѝ ги фактурира на таа организација сите продажби што ги извршил за нејзини бонови по цени без данок на промет на производи кон кои ќе ги приложи и тие бонови и во која ќе ја искаже спецификацијата на продажбата по бонови. Копијата на таа фактура со искажаната спецификација по бонови му служи на тој продавач како продавачи книговодствен документ за продажба на определени деривати без пресметување данок на промет на производи врз основа на која може да ја намали својата даночна обврска за износот на непресметаниот данок.

Корисниците на општествени средства можат под условите и на начинот што се определени во член 37 точка 5 став 1 од Законот да набавуваат врз основа на писмена изјава без плаќање данок на промет на производи, производи што ќе му ги даваат на Југословенскиот црвен крст, на штабовите и други организации за одбрана од елементарни и други непогоди заради давање без надомест или со надомест на постраданите во вид на помош. Ако Југословенскиот црвен крст, штабовите и други организации за одбрана од елементарни и други непогоди набавуваат како крајни потрошувачи за сопствени потреби производи на кои е пропишано плаќање данок на промет на производи (на пример, машини за пишување, канцелариски столови, хартија за пишување и др.), а не за целите за кои се основани, тие производи можат да им се продаваат или даваат само со пресметување на пропишаниот данок на промет на производи.

Како трајно жаречки печки и шпорети за етажно греење на кои, во смисла на член 36 став 1 точка 22 од Законот, не се плаќа данок на промет на производи се подразбираат печките и шпоретите за горење со јаглен и брикети од јаглен, што се изработени за комбинирано согорување на доведеното гориво со дополнително согорување на швелувани гасови. Тие печки и шпорети имаат голем простор за гориво со широка решетка за согорување во текот на подолг временски период, при што е овозможено двојно согорување со доведување додатен воздух во зоната на несогорените гасови. Како соларни бојлери се подразбираат и сите видови топлотни уреди конструирани било за директно или за индиректно користење на сончева енергија, како и сите составни елементи за тие уреди.

Данок на промет на производи не се плаќа на производите од член 36 став 1 точка 24 на Законот (телевизиски приемници стандардни и во боја и друга опрема и наставни средства), ако образовно-воспитните организации на здружен труд ги набавуваат врз основа на писмено мислење од републичкиот, односно покраинскиот орган надлежен за образование и воспитување. Овие купувачи можат тие производи да ги набавуваат без плаќање данок на про-

мет на производи само на начинот определен во член 37 точка 5 став 1 од Законот со поднесување на писмена порачка и писмена изјава, која мора да биде нумерирана, датирана и потпишана од одговорните лица, дека спаѓаат во купувачи што тие производи можат да ги набавуваат без плаќање данок на промет на производи и дека производите што ги набавуваат спаѓаат во производи од член 36 став 1 точка 24 на Законот, кон која го прилагаат и писменото мислење од републичкиот, односно покраинскиот орган. Како образовно-воспитни организации на здружен труд се подразбираат организациите на здружен труд распоредени во областа 12 во групата 1201 и подгрупата 120331 на Единствената класификација на дејностите.

Данок на промет на производи не се плаќа на сликарски и скулпторски прибор и материјал од член 36 став 1 точка 25 на Законот, ако тие производи ги набавуваат организациите на Здружението на ликовните уметници на Југославија на начинот определен во член 37 точка 5 став 1 од Законот, но само за потребите на своите членови. На порачката или во посебниот прилог, тие организации се должни да му дадат на продавачот изјава во која ќе се повикаат на одредбата од член 36 став 1 точка 25 на Законот со која тие производи под определени услови се ослободени од плаќање данок на промет на производи, како и да наведат дека тие производи ги набавуваат исклучиво за потребите на своите членови. Писмената изјава мора да му биде дадена на продавачот пред испораката на купените производи, односно пред испоставувањето на фактурата за продажба. За набавката и движењето на тие производи, организациите на Здружението на ликовните уметници на Југославија се должни да водат евиденција. Ако производите набавени без плаќање данок на промет на производи се продадат или на друг начин се отуѓат, освен на членовите на Здружението по набавните цени вклучувајќи ги и вистинските трошоци за набавка, или се употребат за други цели, организациите на Здружението на ликовните уметници на Југославија се должни да го пресметаат и да го уплатат пропишаниот данок на промет на производи. Продавачот е должен во фактурата за продажба на тие производи да ја внесе клаузулата дека врз основа на писмената изјава од купувачот данок на промет на производи не е пресметан и таа изјава заедно со копијата на фактурата да ја одложи како правдачки документ во својата книговодствена документација.

Данок на промет на производи не се плаќа на амбалажата што трговските и други организации на здружен труд ја набавуваат за пакување на производи што ги продаваат (член 36 став 1 точка 26 од Законот). Под таа амбалажа се подразбираат сите видови амбалажа (кесиња, кутии, сандаци, шишиња, лименки, стакленки итн.), без оглед на тоа од каков материјал се изработени, како и палети, жици, ленти, коноп, манила, рафија, пакпапир, лепливи ленти, етикети-налепници, виџети, упатства за употреба на производите и други слични производи што се лепат или на друг начин се прицврстуваат врз производот или се ставаат во амбалажата. При набавката на амбалажа тие организации поднесуваат писмена изјава за целта за која вршат набавка на тие производи и се должни да водат евиденција за набавената амбалажа според видот и количината и за нејзиното движење. Ако амбалажата набавена без плаќање данок на промет на производи ја продадат или му ја отстапат на друг кој нема право на купување амбалажа без плаќање данок на промет на производи, или ја продадат како стоки на крајни потрошувачи, должни се да го пресметаат и уплатат пропишаниот данок на промет на производи. Како амбалажа се сметаат и картонски, пластични и дру-

ги слични чаши и садови во кои продавачот му испорачува определен производ на крајниот потрошувач заради конзумирање а што по употребата се фрлаат (за пример, чаши во кои продавачот точи овошен сок, пиво и др.). Комуналните организации, на здружен труд, можат за вршење на својата дејност на собирање и однесување губре да набавуваат, со писмена изјава и на начинот определен во член 37 точка 5 став 1 од Законот, без плаќање данок на промет на производи, пластични кесички и друга слична амбалажа што им ја даваат без надомест на граѓаните и др. за одлагање на губрето, во кој случај ниту на таквото давање не се пресметува и не се плаќа данок на промет на производи. Здравствените организации на здружен труд, интернатите и сл. можат на начинот определен во овој став да набавуваат пластични и други вреќи без плаќање данок на промет на производи за собирање на рубелина или отпадоци.

Како конфекција на облека и рубелина за деца со големина до бројот 16 заклучно на која, во смисла на член 36 став 1 точка 32 од Законот, не се плаќа данок на промет на производи, се подразбираат сите видови облека и рубелина за деца од текстил, кожа или друг материјал или во комбинација на разни материјали, освен од рептилии и природни крзна од тар. број 8 на Тарифата, а особено производи, како што се: горна облека за машки деца и горна облека плетена и преплетена, детски капут, детски фустани и детски облека, рубелина за машки деца и девојчиња вклучувајќи и рубелина плетена и преплетена, како и пелени, детска рубелина свилена и друга детска рубелина, детски плетени нараквици и детски чорапи, детски капи и шапки плетени и преплетени и др. Како конфекција на облека и рубелина за деца од овој став не се сметаат шамичиња, шами, преслеки за детски колички и детски кошари, детски постелни работи и сл.

Како детски обувки на кои, во смисла на член 36 став 1 точка 33 од Законот, не се плаќа данок на промет на производи се подразбираат обувките со големина до бројот 34 заклучно без оглед на тоа од каков материјал се изработени, освен обувки изработени од кожа на рептилии од точка 2 на тар. број 8 од Тарифата.

Не се плаќа данок на промет на производи на противпожарни автомобили и приколки и на други противпожарни возила, противпожарни пумпи и други производи од член 36 став 1 точка 34 на Законот, вклучувајќи и противпожарни средства за лична заштита и лична противпожарна заштитна опрема што и организациите на здружен труд можат да ја набавуваат без плаќање данок на промет на производи, ако тие производи противпожарните единици, противпожарните друштва и други противпожарни организации ги набавуваат на начинот определен во член 37 точка 5 став 1 од Законот со поднесување на писмена изјава која мора да биде номерирана, датирана и заверена со печат и потписи на одговорните лица, дека спаѓаат во наведените купувачи и дека набавените производи ќе ги користат исклучиво за целите поради кои се ослободени од плаќање данок на промет на производи. Наведените купувачи се должни да водат евиденција за набавката и движењето на тие производи.

Како погребна опрема од член 36 став 1 точка 38 на Законот, која е ослободена од плаќање данок на промет на производи, се сметаат следните производи кога ги продаваат организации на здружен труд што вршат дејност на продажба на погребна опрема, како и работите на погреб, закопи и одржување на гробишта и гробници и самостојни занаетчи — производители кои водат деловни книги или книга на прометот, кои за секој промет што ќе го извршат испоставуваат фактури и ги водат пропишаните евиденции според одредбите од овој пра-

вилник: сандак за закоп и лимена влошка за тој сандак; погребен симбол (крст, пирамида, нишан и др.), урна и кутија за транспорт на урната, сандак за пренос на мртовецот со авион и др., покров, чаршав, душек, перница и тагацирунг — за сандаци за закоп и патики за мртовецот. Како погребна опрема се сметаат и венци од вештачко и природно цвеќе и зеленило и лепти за тие венци.

Право на набавка на патнички автомобили без плаќање данок на промет на производи, во смисла на член 36 став 1 точка 39 од Законот, има инвалидно лице најмногу еднаш во текот на пет години, под следните услови:

1) да набавува нов патнички автомобил во вредност до 150.000 динари, без данок на промет,

2) набавката на автомобил да ја врши непосредно од производител или од трговска организација на здружен труд која врши промет на патнички автомобили или од увоз,

3) на продавачот, односно на царинарницата да му поднесе писмен наод и мислење од надлежната комисија за утврденост степен на инвалидност. Наодот и мислењето за тоа дека е во прашање инвалидно лице чија неспособност одговара на неспособноста на воени инвалиди од I до IV група, за воени инвалиди и цивилни инвалиди од војната дава комисија која ја утврдува потребата од ортопедски помагала, односно комисија која го утврдува степенот на инвалидност, а за другите инвалидни лица комисија на заедницата на пензиското и инвалидското осигурување во републиката, односно автономната покраина. Во наодот и мислењето од оваа точка, комисијата утврдува дали неспособноста на лицето одговара на неспособноста на воени инвалиди од I до IV група. Даночното ослободување од член 36 точка 39 од Законот не може да се оствари ако од издавањето на писмениот наод и мислење на комисијата поминало повеќе од шест месеци.

Продавачот, односно царинарницата се должни во фактурата, односно во исправата за увоз, да го внесат бројот и датумот на писмениот наод и мислење од надлежната комисија.

Купувачот-инвалидното лице е должно да му поднесе на надлежниот орган за приходи на општината фактура за купувањето, односно исправа за увозот, која мора да ги содржи сите наведени податоци, заедно со писмениот наод и мислење на надлежната комисија. Надлежниот орган за приходи го потврдува на фактурата ослободувањето од плаќање данок на промет на производи, ако за тоа се исполнети сите пропишани услови, или утврдува обврска на купувачот да ја уплати разликата во данокот на промет на производи ако набавува патнички автомобил чија вредност е поголема од 150.000 динари. Разликата што ја плаќа купувачот на име данок на промет на производи претставува разлика помеѓу износот на основниот и посебниот данок на промет на производи што според важечките прописи се плаќа на набавениот патнички автомобил и износот на основниот и посебниот данок на промет на производи што според важечките прописи се плаќаат на патнички автомобил во вредност од 150.000 динари.

Не се плаќа данок на промет на производи на оние производи што се изработени во заштитни работилници за професионална рехабилитација и вработување на инвалиди на трудот, односно во ученички работилници и кои како такви и се реализирани непосредно од тие работилници или преку сопствени продавници, без оглед кој е купувач на тие производи, а под услов за такви продажби да се обезбедени потребни евиденции.

За нови производи кои, во мисла на член 36 став 3 од Законот, им се продаваат на граѓаните исклучиво за динари што се водат на сметка на динари што потекнуваат од продажба на девизи, ослободувањето од плаќање данок на промет на производи важи само за основниот данок на промет на производи. Продавачот е должен во фактурата да искаже дека производите се продадени врз основа на потврда од соодветната банка за откуп на девизи од граѓанин без пресметување на основниот данок на промет на производи, со повикување на бројот и датумот на таа потврда.

Ослободување од плаќање данок на промет на масло за горење

Член 55

Масло за горење екстра-лесно (EL) и масло за горење лесно-специјално (LS) мораат пред пуштањето во промет да се обојат со јасна црвена боја. Боенето на тие масла може да го врши само производителот, односно специјализирана прометна организација на здружен труд, и тоа комисијски и пред испораката на тие масла заради продажба на пумпните станици и на други деловни единици или на крајните потрошувачи, односно на други купувачи. Веднаш по извршеното боене на тие масла во одделен резервоар, цистерна и др. комисија во состав од три члена составува записник во кој ја искажува количината на маслото што е обоено во литри, во кој резервоар, цистерна и др. се наоѓа со наведување на датумот и местото на извршеното боене. Записникот го потпишуваат сите три члена на комисијата.

Обоените масла од став 1 на овој член можат да им се продаваат само на следните купувачи и само за следните цели:

1) на организации на здружен труд на морското и слатководното рибарство, исклучиво за погон на рибарски бродови, како и за погон на рибарски бродови на индивидуални рибари со кои имаат склучени писмени договори за производствена кооперација со рок на траење од најмалку три години, со кои се регулира и прашањето на снабдувањето на тие рибари со наведените масла и според кои тие рибари се должни целокупниот улов на риба да им го отстапат на тие организации, на училишта, ученички и студентски домови, детски, социјални и на здравствени организации на здружен труд, освен на аптеки — за загревање на простории, на земјоделски организации на здружен труд исклучиво за погон и загревање на сушилници, стакленици и пластеници за производство и сушење на земјоделски производи. Наведените купувачи од оваа точка можат тие масла да ги набавуваат без плаќање данок на промет на производи само со поднесување на писмена порачка и писмена изјава која може да биде дадена и на самата порачка, на начинот и под условите што се определени во член 37 точка 5 став 1 од Законот. Ако купувачите од оваа точка наведените масла ги набавуваат по еден договор сукцесивно во текот на годината, на продавачот му даваат писмена изјава само со првата порачка, додека кај наредните испораки продавачот кон копијата на фактурата ќе прилага препис на таа изјава. Купувачите од оваа точка се должни, во смисла на член 10 став 1 од Законот да водат евиденција за набавените масла и за нивното трошење за определени цели:

2) на граѓаните — исклучиво за горење во печки во домаќинствата, со наплатување на пропишаниот основен данок на промет на производи. На граѓанин

за тие цели овие масла можат да му се продаваат само на пумпните станици за готови пари и без издавање на фактура. По исклучок, ако даночниот обврзник организирал таква продажба, наведените масла можат да им се продаваат на граѓаните во автоцистерни, но само ако од нив се врши непосредно полнење на резервоари за централно или етажно греење или на други резервоари наменети за тие цели, како и од складови во количини кои за одделен купувач преминуваат 200 литри. Во тој промет даночниот обврзник е должен да им испоставува на купувачите фактури и копиите од тие фактури да ги доставува, без одлагање, до општинскиот орган за приходи надлежен спрема живеалиштето на купувачот-граѓанинот.

Другите купувачи можат наведените масла да ги набавуваат само на начинот определен во член 37 точка 5 став 1 од Законот врз основа на писмена порачка и писмена изјава дека тие масла ги набавуваат исклучиво за загревање на простории. Продавачот е должен на таков промет да го засмета пропишаниот данок на промет на производи, на купувачот да му испостави фактура и копијата од таа фактура да му ја достави без одлагање на општинскиот орган за приходи надлежен спрема седиштето на таквиот купувач.

Купувачот од став 2 точка 1 на овој член кој во писмената изјава ќе даде неточни или неистинити податоци, должен е да пресмета и да уплати данок на промет на производи по стапката определена за промет на дизел-гориво D-2 на сите количини масло што ги купил врз основа на таква писмена изјава без плаќање данок на промет на производи, што не ја исклучува примената на казнена санкции од член 50 на Законот.

Кон копијата од фактурата за продажба на масло на купувачот од став 2 точка 1 на овој член продавачот ги прилага како правдачки книговодствени документи писмената порачка и писмената изјава на купувачот.

Како социјални и детски организации од овој член се сметаат:

1) организациите за социјална заштита на деца и младина (организации за деца без родителски грижи, организации за згрижување на потешко инвалидни деца, организации за воспитно запустени деца, организации за школување и сместување на инвалидни деца и младина и домови за доенчиња и мали деца);

2) организациите за социјална заштита на возрасни (прифатилишта за возрасни, домови за стари и изнемоштени, домови за згрижување на возрасни инвалидни лица и комбинирани организации за социјална заштита на возрасни);

3) организациите за социјална работа (центри за сместување деца во семејства и центри за социјална работа);

4) организациите за дневен престој на деца (детски јасли, градинки, забавишта и сл.).

Од купувачот од став 2 точка 1 на овој член кој набавеното масло ќе го употреби за други цели, а не за оние поради кои е ослободено од плаќање данок на промет на производи, или ќе му го продаде или даде на друг, ќе се наплати данок на промет на производи по стапката определена за промет на дизел-гориво D-2, што не ја исклучува примената на казнените санкции од член 50 на Законот.

На граѓанинот од став 2 точка 2 на овој член кој набавеното масло ќе го употреби за други цели, ќе го продаде или ќе му го даде на друг, ќе се применат казнените санкции од член 50 став 1 точка 2 од Законот (член 54 од Законот).

Ослободување од плаќање посебен данок на промет на производи според член 37 на Законот

Член 56

Според член 5 став 2 на Законот, секоја продажба на производи, освен ако со Законот не е определено поинаку, се смета за продажба на производи остварена непосредно со крајните потрошувачи на која, по правило, се пресметуваат и плаќаат и основен и посебен данок на промет на производи.

Одредбата на член 37 точка 5 став 1 од Законот се однесува на продажбата на производи што корисникот на општествени средства ќе му ја изврши од која и да било деловна единица на купувач-корисник на општествени средства како на краен потрошувач врз која не се пресметува и не се плаќа посебен данок на промет на производи под следните услови:

- 1) купувачот да е корисник на општествени средства како краен потрошувач;
- 2) купувачот да му поднесол на продавачот писмена порачка која мора да биде датирана и потпишана од одговорните лица на купувачот;
- 3) продавачот за секоја таква продажба да му испоставува на купувачот фактура;
- 4) продавачот таквиот промет посебно да го евидентира;
- 5) продавачот таквиот начин на промет да ѝ го пријавил на надлежната служба на општественото книговодство;
- 6) продадените производи да не се наплатуваат во готови пари.

Ако продажбата од став 2 на овој член е организирана во деловна единица која за производите што се продаваат се задолжува по продажните цени во кои се вклучени основниот и посебниот данок на промет на производи, продавачот е должен со примена на соодветна збирна пресметана стапка на посебните даноци на промет на производи (републички, односно покраински и општински) претходно да ги исклучи тие даноци од продажната цена. Даночниот обврзник може од продажната цена да ги исклучи со примена на збирна пресметана даночна стапка сите видови даноци на промет на производи, а потоа врз таа цена да го додаде, со примена на пропишаната даночна стапка, основниот данок на промет на производи кој се плаќа во тој промет. Во фактурата која за таква продажба му ја испоставува на купувачот — корисникот на општествени средства, продавачот ја искажува продажната цена без посебните даноци на промет на производи, со повикување на бројот и датумот на писмената порачка на купувачот, а во посебен прилог кој го одлага кон копијата на фактурата, или на грбот на фактурата, ја искажува продажната цена со вклучените даноци, пресметаната збирна стапка на данокот на промет, износите на посебните даноци на промет на производи што се одбиваат од продажната цена и продажната цена по одбивање на тие даноци што се наплатува од купувачот, во која е содржан основниот данок на промет на производи.

Ако корисникот на општествени средства му ги продава производите на купувачот — корисникот на општествени средства на кој и да било начин и за кој и да било цели, но за готови пари, на таков промет, по правило, се пресметува и се плаќа и основен данок на промет на производи и посебен данок на промет на производи.

Ако корисникот на општествени средства му продава производи на граѓанин или на граѓанско правно лице на кој и да било начин и за кој и да било цели и без оглед како ги наплатува продадените производи, на таков промет, по правило, се пресметува и се плаќа и основен данок на промет на

производи и посебен данок на промет на производи, освен кога е во прашање промет од член 37 став 2 точка 5 на Законот кога се пресметува и се плаќа само основен данок на промет на производи.

IV. ДАНОЧНИ ЕВИДЕНЦИИ

1. Содржина на даночните евиденции

Член 57

Заради обезбедување правилно и навремено пресметување и плаќање данок на промет на производи, основните организации на здружен труд и други корисници на општествени средства кои, во смисла на член 12 од Законот, се сметаат како даночни обврзници на тој данок, должни се во своето книговодство да обезбедат податоци за даночните основи според тарифните броеви и истите даночни стапки врз основа на кои се врши утврдување, плаќање и насочување на аконтациите, како и податоци врз основа на кои се врши периодично и конечно пресметување на тој данок.

Аналитичко евидентирање на даночните основи врз кои се применуваат различни даночни стапки од ист или од различни тарифни броеви, даночниот обврзник може да обезбеди и со вонкниговодствена евиденција која мора да биде усогласена со соодветните книговодствени податоци.

Даночните обврзници кои под условите од чл. 6, 7, 8 и 37 точка 5 став 1 на Законот вршат продажба на производи на корисници на општествени средства кој ги набавуваат заради натамошна продажба, или како репродукциони материјали, или како опрема, или кои набавуваат производи од член 36 на Законот, ги обезбедуваат за таквиот промет во фактурите следните податоци: редниот број, називот на купувачот и местото на неговото седиште, шифрата на републиката, односно на покраината и општината, бројот и датумот на писмената порачка, бројот и датумот на писмената изјава, износот на фактурната вредност на неодамнешните производи, износот на фактурната вредност на оданочените производи, основицата за пресметување данок на промет на производи по истиот тарифен број и по истата даночна стапка и износот на пресметаните даноци на промет на производи.

Даночниот обврзник води евиденција и за продажбата на производи што ќе им ја изврши на дипломатски и конзуларни претставништва и на други купувачи, во смисла на член 36 став 1 точка 20 од Законот.

Даночниот обврзник за сите продажби евидентира во книговодствената или во посебна евиденција од ст. 3 и 4 на овој член ги одлага во својата книговодствена документација копиите од фактурите кон кои ги прилага писмените порачки и писмените изјави на купувачите, односно потврдите на Сојузниот секретаријат за надворешни работи.

Даночниот обврзник води евиденција и за продажбата на производи кои им се извршени на граѓани за динари што потекнуваат од продажба на девизи, или за девизни средства, како и за продажбата на производи, во смисла на член 37 став 2 точка 5 од Законот, на чиј промет се плаќа основен данок на промет на производи што ќе ја изврши на уговорителски дуќан на самостоен уговорител или на граѓанин кој добил одобрение од надлежниот орган за вршење на прометот со тие производи, со тоа што за таа продажба во својата книговодствена документација ја одлага копијата од фактурата во која се означени бројот и датумот на одобрението од надлежниот орган со клаузула дека тој промет е пресметан како основен данок на промет на производи.

Евиденцијата од ст. 3, 4 и 5 на овој член даночниот обврзник може да ја води или збирно или посебно според видот на прометот за кој се води евиденција.

Ако за одделни производи како даночна единица е предвидена единица на мера на производ (литар, хектолитарски степен, парче во определена форма или пакување) или вредност по единица производ, даночниот обврзник е должен преку книговодствената и вонкниговодствената евиденција да ја следи состојбата и движењето на тие производи така што врз секој вид за кој е пропишана различна даночна стапка на данок на промет, да може да се примени односната даночна стапка.

2. Применување на овој правилник врз самостојните занаетчии

Член 58

Ако со прописите на републиката, автономната покраина или на општината, со кои се предвидува обврската за водење на деловни книги или на книга на прометот за самостојните занаетчии — производители или за самостојно вршење со личен труд на трговска, угостителска или друга дејност, не се посебно регулирани даночните евиденции и начинот на нивното водење, врз тие даночни обврзници ќе се применуваат соодветните одредби од овој правилник.

3. Евидентирање на набавени репродукциони материјали и опрема

Член 59

Производствена организација на здружен труд или друг корисник на општествени средства кој, врз основа на дадена писмена изјава на продавачот, набавува без плаќање данок на промет на производи односно со плаќање данок на промет по пониска стапка репродукционен материјал, резервни и други делови опрема и други производи е должен во своето книговодство односно во вонкниговодствената евиденција да обезбеди податоци за набавката, движењето и трошенето на тие материјали во готови производи по видовите, количините и вредноста од фактурите и од другите документи за набавката, како и за набавката и движењето на опремата и на другите производи што ги набавил без плаќање данок на промет, односно со плаќање на данок на промет на производи по пониска стапка.

4. Обврски на даночните обврзници во смисла на член 14 од Законот

Член 60

Заради насочување на данокот на промет на производи според седиштето на купувачот-корисникот на општествени средства, кој не се смета за даночен обврзник на данок на промет на определени производи во случаите во кои тоа со Законот или со Тарифата е определено, производителските, надворешнотрговските и трговските организации на здружен труд што вршат продажба на производи на тие купувачи на начинот определен во член 37 точка 5 став 1 од Законот должни се како даночни обврзници од член 14 став 1 на Законот да обезбедат таква даночна евиденција од која ќе се видат износите на даночните обврски од тој основ за секоја република, односно автономна покраина.

5. Уплатување на даноци и доставување на податоци и документација

Член 61

Даночните обврзници ги уплатуваат основниот данок на промет на производи и посебниот републички, односно покраински данок на промет на производи за целиот промет што ќе го остварат на територијата на одделна република односно автономна покраина, на соодветни уплатни сметки за уплата на тие даноци што ќе ги отвори организационата единица на службата на општественото книговодство во седиштето на републиката, односно автономната покраина.

Даночните обврзници го уплатуваат посебниот општински данок на промет на производи за целиот промет остварен на територијата на одделна општина на соодветна уплатна сметка на општината.

Даночните обврзници се должни на барање од општинските органи за приходи да им достават на тие органи тримесечни спецификации на вкупно платените аконтации на данокот на промет на производи кумулативно од 1 јануари до крајот на периодот на кој се однесува спецификацијата за прометот остварен во одделни општини и тоа расчленето по видови на даноци.

Ако со евиденциите за следење на прометот на производите и цените, што се водат во продавниците и во други деловни единици што се наоѓаат на територијата на други општини надвор од седиштето на даночниот обврзник, не се обезбедуваат во потполност и податоци за даночните основици за пресметување и плаќање данок на промет, даночниот обврзник е должен да обезбеди и податоци за даночните основици на таква продавница или на друга деловна единица, и тоа посебно за секој вид производ подложни на плаќање данок на промет на производи според тарифните броеви и истите даночни стапки.

Ако основната организација на здружен труд — даночен обврзник, во смисла на член 27 став 3 од Законот ги пренела работите на евидентирање и пресметување данок на промет на производи врз продавници и други деловни единици што вршат промет на производи надвор од територијата на општината на која е седиштето на даночниот обврзник — пресметување на аконтациите на данокот на промет на производи вршат тие продавници и другите деловни единици, но притоа мораат да располагаат со сите податоци и со евиденциите што се определени со овој правилник. Плаќањето на аконтациите на данокот на промет на производи се врши и во тој случај од жиро-сметката преку која даночниот обврзник располага со средствата со кои управува.

6. Евиденции што ги водат самостојни занаетчии кои вршат преработка и производство на предмети од кршено злато

Член 62

Самостојните занаетчии што вршат преработка и производство на предмети од кршено злато (златари) се должни да водат евиденција за купувањето на кршено злато, евиденција за преработката на кршено злато и евиденција за производството и продажбата на предмети од злато. Тие даночни обврзници се должни за секоја количина купено кршено злато да му издадат потврда на продавачот на тоа злато.

Евиденцијата за купувањето на кршено злато мора да содржи: реден број и датум на потврдата за купување на златото, презиме, име и адреса на продавачот на златото; податок за купената количина на златото во грамови; податок за финоста на златото (на пример, 950, 840, 750, 583).

Евиденцијата за преработката на кршено злато мора да содржи податоци: за залихите на злато од претходната година по тежина во грамови и по финоста на златото; за преработените количини на тоа злато во текуштата година, за вкупната количина на кршено злато во грамови и по финоста и за трошењето на златото за услуги, изразено во грамови и по финоста.

Евиденцијата за производството и продажбата на предмети од злато мора да содржи податоци: за залихите на злато од претходната година според бројот на парчињата, тежината во грамови и по финоста; за производството во текуштата година според бројот на парчињата, тежината во грамови и по финоста, за вкупната количина во парчиња, грамови и по финоста; за продажбата на одделни предмети од злато во текуштата година со ознака на финоста и продажната цена со засметани даноци (основниот и посебниот) врз прометот на производи.

Потврдата за купување кршено злато мора да содржи: презиме и име на продавачот на златото, негова адреса и број на личната карта; податоци за кидот на предметите од кршено злато, тежината и финоста на златото; цена за еден грам злато со финост од 999/1000 и вкупен износ на вредноста на купеното злато. Потврдата мора да биде нумерирана, датирана и потпишана од страна на продавачот и купувачот на златото.

Евиденциите од ст. 2, 3 и 4 на овој член мора претходно да ги завери месно надлежниот општински орган на управата за работите на приходите.

V. УТВРДУВАЊЕ НА АКОНТАЦИИТЕ НА ДАНОКОТ НА ПРОМЕТ НА ПРОИЗВОДИ

1. Утврдување на аконтациите според член 24 став 5 од точ. 1 до 4 на Законот

Член 63

Даночниот обврзник го утврдува износот на данокот на промет на производи содржан во наплатените продадени производи што во рок од пет дена се плаќа како аконтација по истекот на секои петнаесет дена во месецот врз основа на податоците за состојбата и движењето на производите во прометот, ако такви податоци се обезбедени во книговодството на даночниот обврзник по деловните единици и општините распоредено по тарифни броеви и по еднакви даночни стапки (член 24 став 5 точка 1 на Законот). На овие даночни обврзници кои во својот состав имаат повеќе продавници и други деловни единици на територијата на две или повеќе општини, републичкиот односно покраинскиот орган за приходи надлежен спрема седиштето на даночниот обврзник може да им го продолжи рокот за уплата на аконтации за наредните петнаесет дена (член 24 став 7 од Законот).

Даночниот обврзник кој во своето книговодство не обезбедува податоци од став 1 на овој член, ги утврдува податоците за продадените наплатени производи и во вонкниговодствената евиденција. Таквиот даночен обврзник ги утврдува аконтациите на данокот на промет на производи врз основа на податоците од тие евиденции за вкупното задолжување на деловната единица распоредено по тарифни броеви и по еднакви (исти) даночни стапки и податоците врз основа на попис на залихите на производи што го врши секој месец односно секое тримесечје распоредено по тарифни броеви и по еднакви (исти) даночни стапки (член 24 став 5 точ. 2 и 3 од Законот). Од утврденото вкупно задолжување на деловната единица даночниот обврзник ја одбива вредноста на залихите на производите попишани кон крајот на месецот, односно кон крајот на тримесечјето и на така добиената разлика која претставува вредност на продадените наплатени производи

во месецот, односно во тримесечјето, ја применува соодветната пресметана даночна стапка која ја пресметува, заокружено на два децимала на следниот начин:

$100 \times$ пропишана стапка на основниот, односно на посебниот (републичкиот, односно покраинскиот и општинскиот данок на промет на производи

$100 +$ збирот на сите даночни стапки

Даночниот обврзник од став 2 на овој член кој врши попис на залихите на производи секој месец, плаќа во наредниот месец за првите 15 дена во рок од 10 дена аконтација на данокот на промет на производи во височина на една половина од износот на данокот пресметан за претходниот месец, а ако врши попис на залихите на производи тримесечно, за секои 15 дена во наредното тримесечје во рок од 10 дена плаќа аконтација на данокот на промет на производи во височина на една шестина од износот на данокот пресметан за претходното тримесечје. По истекот на месецот, односно тримесечјето, даночниот обврзник во рок од 10 дена плаќа аконтација на данокот на промет на производи која врз основа на попис на залихите ја утврдува според став 2 на овој член, по одбивање на аконтациите на даноките платени во тие периоди. Даночниот обврзник од овој став кој не може навремено да го утврди сразмерниот дел за уплата на првата аконтација во текуштиот месец, односно во текуштото тримесечје, плаќа на име на таа аконтација во рок од 10 дена сразмерен дел од износот на данокот пресметан за прометот остварен во предминатиот месец, односно во предминатото тримесечје, со тоа што е должен при месечната пресметка односно при плаќањето на наредната петнаесетдневна аконтација во текуштото тримесечје, да изврши соодветни корекции што резултираат од месечниот попис, односно од пописот од претходно тримесечје.

Даночните обврзници кои не утврдуваат аконтација на данокот на промет на производи по наплатените продадени производи ни по став 1, ни по став 2 на овој член, должни се да утврдуваат и плаќаат аконтација на данокот на промет на производи по наплатените продадени производи во рок од 10 дена по истекот на секои петнаесет дена во месецот, односно по истекот на месецот, во височина на данокот на промет на производи пресметан со смисла на член 22 став 2 точка 7 од Законот врз сите количини и видови производи што ѝ се испорачани на продавница или на друга деловна единица во тој период (член 24 став 5 точка 4 од Законот). На даночните обврзници кои во својот состав имаат повеќе продавници и други деловни единици на територијата на две или повеќе општини, републичкиот односно покраинскиот орган за приходи надлежен спрема седиштето на даночниот обврзник може да им го продолжи рокот за уплата на аконтациите на данокот за наредните 15 дена (член 24 став 7 од Законот).

Под попис на залихите на производи што даночниот обврзник од став 2 на овој член го врши по истекот на секој месец, односно по истекот на секое тримесечје се подразбира попис на залихите само на оние производи врз чиј промет се плаќа данок на промет на производи. Начинот на вршењето на тој попис и кој го врши, го определува со својот акт даночниот обврзник кој за тоа е должен писмено да ја извести надлежната служба на општествено-книговодство. Пописната листа од овој став е книговодствен документ. Како попис, во смисла на овој став, се смета и пресметка за дневно примопредавање на производи помеѓу одделни смени во деловната единица, ако ја содржи состојбата на залихите на производи кои се оданочуваат, ако даночниот обврзник не одлучи поинаку.

2. Утврдување на аконтациите на данокот со примена на пресметани даночни стапки според член 25 став 2 од Законот

Член 64

По исклучок од одредбите на член 63 од овој правилник, даночниот обврзник може за прометот извршен преку деловните единици кои за производи што ги продаваат се задолжуваат по цените со вкalkулирани даноци на промет на производи (освен за прометот на деривати од нафта и преработки од тутун), да утврдува и да плаќа аконтации на данокот на промет на производи по наплатени продадени производи во рок од 10 дена по истекот на 15 дена во месецот, односно по истекот на месецот и со примена на пресметани просечни даночни стапки што се утврдуваат на следниот начин за прометот на сите производи врз чиј промет се плаќа основен данок на промет на производи на една (иста) уплатна сметка:

$100 \times$ износот на вкalkулираниот основен, односно посебен данок на промет со кој се задолжува деловната единица

Износ на вкупното задолжување на деловната единица по продажните цени со кои се задолжува

Пресметаните просечни даночни стапки од став 1 на овој член се утврдуваат месечно, односно тримесечно и тоа кумулативно за целиот период од 1 јануари до крајот на месецот, односно тримесечјето.

Така утврдените пресметани просечни даночни стапки се применуваат на вредноста на сите продадени производи (вкупниот промет) за секој 15 дена во месецот и тоа било за секоја или за сите деловни единици од територијата на истата општина.

3. Утврдување на аконтациите во сразмерни износи според член 24 став 8 на Законот

Член 65

Даночниот обврзник кој во својот состав има повеќе деловни единици на територијата на две или на повеќе општини и кој плаќа аконтации на данокот на промет на производи според член 63 ст. 1 и 4 на овој правилник и составува и поднесува пресметки на аконтациите месечно или тримесечно, може петнаесетдневните аконтации на данокот да ги утврдува и да ги плаќа и во височина на една половина, односно една шестина од данокот на промет на производи кој е пресметан за прометот извршен во претходниот месец, односно тримесечје.

Даночните обврзници што утврдуваат и плаќаат аконтации на данокот на промет на производи според на член 63 став 2 и според член 64 на овој правилник, не можат да утврдуваат и плаќаат петнаесетдневните аконтации на данокот на начинот определен во став 1 на овој член.

4. Утврдување на аконтациите за прометот од член 37 точка 5 став 1 на Законот

Член 66

Даночниот обврзник кој врши промет на производи на начинот определен во член 37 точка 5 став 1 на Законот може, но само за тој промет, да утврдува и плаќа аконтации на данокот на промет на производи за секој изминат месец наместо според член 63 односно член 64 на овој правилник и спрема фактурите од продадените производи во рок од 20 дена по истекот на месецот по сите фактури издадени во изминатиот месец. На другиот промет што го врши, даночниот обврзник утврдува и плаќа аконтации

на данокот на промет на производи само според одредбите на член 63 односно член 64 од овој правилник.

5. Постапка при исклучување на данокот на промет на производи од продажната цена по прометот од член 6 ст. 4 и 5 и член 37 став 1 точка 5 од Законот

Член 67

Во прометот на производи од член 35 став 2 и од член 36 став 3 на овој правилник, износите на данокот на промет на производи утврдени со примена на збирни пресметани даночни стапки изработени на начинот определен во член 63 став 2 на овој правилник, што се исклучуваат од продажната цена на производите, се сторнираат во книговодството на даночниот обврзник со задолжување на деловната единица и на вкalkулираниот данок на промет на производи.

6. Пренесување на работите на утврдување и плаќање на аконтации на данок на промет на производи на деловните единици

Член 68

Ако во повеќе општини има деловни единици кои за производите што ги продаваат ги задолжува по продажните цени со вкalkулиран данок на промет на производи, а од кои од оправдани причини не може навреме да прибави податоци за остварениот промет, даночниот обврзник може одделни или сите такви деловни единици во други општини да ги овласти сами да ги евидентираат и пресметуваат аконтациите на данокот на промет на производи, согласно со член 27 став 3 од Законот, под услов да располагаат со податоци потребни за такво евидентирање и пресметување на аконтациите (водење на пропишани евиденции во смисла на овој правилник, докази за уплатениот данок на општествено-политичките заедници, и др.).

Уплатата на аконтациите и поднесувањето на пресметката на данокот на промет на производи за деловните единици од став 1 на овој член се врши кај службата на општественото книговодство кај која се води жиро-сметката преку која основната организација на здружен труд — даночниот обврзник во чиј состав се наоѓаат тие, располага со средствата со кои управува.

VI. СОСТАВУВАЊЕ И ПОДНЕСУВАЊЕ НА ПРЕСМЕТКИТЕ НА АКОНТАЦИИТЕ НА ДАНОКОТ НА ПРОМЕТ И НА КОНЕЧНАТА ПРЕСМЕТКА

1. Составување и поднесување на пресметките на аконтациите на данокот на промет на производи по наплатени продадени производи и по фактурирана реализација

Член 69

Даночните обврзници што поднесуваат пресметка полугодишно не составуваат посебни пресметки за второто полугодие, туку утврдените аконтации на данокот за второто полугодие, заедно со аконтациите од претходниот период, конечно ги пресметуваат со завршната сметка за изминатата година.

Даночните обврзници кои поднесуваат пресметки на аконтациите тримесечно, или месечно, се должни тие пресметки да ги поднесат до 20 јануари во наредната година за декември, односно за периодот од октомври до декември минатата година.

Даночниот обврзник на данокот на промет на производи кој одлучил, и до 10 јануари изминатата година ја известил надлежната служба на општественото книговодство дека ќе плаќа аконтации на данок на промет на производи според издадените фактури, составува пресметка и ја поднесува до таа служба во рок од 20 дена од денот на истекот на месецот за кој се поднесува пресметката.

Даночните обврзници од ст. 1, 2 и 3 на овој член составуваат пресметки на аконтациите на образецот ПП-а за сите деловни единици на територијата на една општина, или за секоја од нив посебно кои во два примерока ги доставуваат до надлежната организациона единица на службата на општественото книговодство, и тоа посебно за ситот промет за кој плаќаат данок според наплатените продадени производи, а посебно за ситот промет за кој плаќаат данок според фактурите на продадените производи.

Купувачите на деривати од нафта, кои се даночни обврзници според одредбата под 2 точка 2 на забелешката кон тар. број 2 од Тарифата, плаќаат аконтација на данокот по сите фактури на набавувачите примени во месецот во рок од 10 дена по истекот на месецот, а наместо пресметката од овој член се должни да состават преглед кој мора да го содржи следното: број и датум на фактурата, назив на набавувачот, вид на дериватот, даночна основница, даночна стапка и износ на данокот и тоа по сите фактури примени во изминатиот месец. Тој преглед, заедно со еден примерок од налогот за уплата, претставува книговодствен документ со кој се докажува уплатата на пресметаниот данок на промет на производи. Еден примерок од тој преглед се доставува до надлежната организациона единица на службата на општественото книговодство кон вирманскиот налог за уплата на пресметаниот данок.

Член 70

Со пресметката на аконтациите на данокот на промет на производи се утврдува износот на пресметаниот данок, според наплатените продадени производи, односно според издадените фактури ако таквиот начин на пресметување го одбрал самиот даночен обврзник за прометот од член 37 точка 5 став 1 на Законот. Тие износи се утврдуваат за целиот временски период од почетокот на годината до крајот на периодот за кој се составува пресметка (кумулативно), и тоа така, што од збирот на износот на ненаплатените побарувања од конечната пресметка на претходната година, зголемен за вредноста на продадените производи во текуштиот претсмтковен период ќе се одбие збирот на ненаплатените побарувања утврден на денот на пресметувањето. Износот на ненаплатените побарувања се утврдува врз основа на податоците од фактурите според кои не е извршена наплата во периодот за кој пресметката се поднесува. Кон пресметката на аконтациите се прилага список на ненаплатените фактури кој содржи податоци распоредени по одделни фактури, по еднакви тарифни броеви и по исти даночни стапки, за називот на купувачот, датумот на фактурата, фактурниот износ, пресметаниот даночни стапки и за износот на содржаните даноци на промет на производи (на основниот и на посебните).

Член 71

Пресметка на аконтациите на данокот на промет се составува на образецот ПП-а Кумулативна пресметка на данокот на промет на производи и услуги од 1 јануари до ———— 193— година, кој е отпечатен кон овој правилник и е негов составен дел. Тој образец е единствен за сите даночни обврзници од член 57 на овој правилник.

Член 72

Од износот на пресметаниот данок на промет на производи според пресметката на аконтациите на данокот на промет, се одбиваат износите на сите уплатени аконтации што се однесуваат на пресметковниот период од почетокот на годината до крајот

на периодот за кој се составува пресметка, под услов уплатите да се извршени до денот на поднесувањето на пресметката.

Ако збирот на износот на уплатените аконтации од почетокот на годината до крајот на пресметковниот период е помал од износот на аконтациите на данокот на промет утврден со пресметката, разликата претставува остаток на втасаниот данок за кој мора да се поднесе вирмански налог за уплата на соодветна уплатна сметка кај службата на општественото книговодство во рокот во кој се поднесува и пресметката.

На даночните обврзници, кои според поднесената пресметка на аконтациите на данокот на промет на образецот ПП-а, имаат помали обврски за плаќање данок на промет на производи од износот на уплатените аконтации во текот на односниот пресметковен период, повеќе уплатениот износ ќе им се засмета како аконтација за наредниот пресметковен период или, по нивно писмено барање, ќе им се враги. Барањето и наложите за враќање на погрешно или на повеќе уплатените аконтации на данокот на промет доночниот обврзник ги поднесува до службата на општественото книговодство, истовремено со пресметката, која врши враќање на утврдените разлики од средствата на соодветните сметки во чија корист се плаќа данокот на промет.

2. Составување и поднесување на конечна пресметка на данок на промет

Член 73

Конечно пресметување на данокот на промет се врши врз основа на податоците за извршениот промет и за остварените надомести за услуги, согласно со одредбите на Законот и на овој правилник, како и со одредбите на републичките, покраинските и општинските прописи за посебните даноци за промет на тие општествено-политички заедници.

Конечно пресметување се врши посебно за прометот на производи извршен од деловните единици (продавници, пумпни станици и др.) коишто за производите што ги продаваат се задолжуваат според продажните цени со вкalkулиран данок на промет на производи, посебно за ситот промет на производи извршен според фактурите на начинот определен во член 37 точка 5 став 1 од Законот и посебно за данокот на надомести за услуги.

1. Даночните обврзници кои производите што ги продаваат ги водат според продажните цени со вкalkулирани даноци на промет на производи, и кои според тие цени вршат задолжување и раздолжување на деловните единици (продавници, пумпни станици и др.) — ја утврдуваат својата конечна годишна даночна обврска на следниот начин:

1) најпрвин го утврдуваат вкупното задолжување така што кон износот на залихите на производи, со состојба на ден 1 јануари во годината за која се утврдува конечната годишна пресметка на данокот на промет, ги додаваат сите набавки на производи од 1 јануари до 31 декември таа година според продажните цени со вкalkулирани даноци на промет на производи, распоредени по тарифните броеви и по исти даночни стапки, како и вредноста на вишокот утврден со пописот на производи со состојба на ден 31 декември истата година, распореден по тарифните броеви и исти даночни стапки врз база на сразмерното учество според вкупното задолжување.

2) од вкупното задолжување, утврдено на начинот определен во точка 1 од овој став, се одбиваат:

— вредноста на утврдените износи на име нормално кало, растур, крш и расипување на производи наменети за продавање, што не ги надминуваат калото, растурот, кршот и расипувањето што се дозволени со општиот акт на даночниот обврзник, и крш посебно се распоредуваат на одделни групации производи по тарифните броеви и по исти даночни стапки врз база на сразмерно учество според вкупното задолжување;

— вредноста на залихите на производи според продажните цени со вкalkулирани даноци на промет на производи, утврдена со пописот со состојба на ден 31 декември во годината за која се врши пресметување, распоредена според групациите на производи според тарифните броеви и по исти даночни стапки.

Добиената разлика се зголемува за износот на ненаплатените продадени производи по завршната сметка од претходната година, а добиениот резултат се намалува за вредноста на ненаплатените продадени производи со состојба на ден 31 декември на годината па која се врши пресметување. Конечен резултат претставува вредноста на наплатените продадени производи, односно даночната основица за конечно пресметување на данокот на промет на производи врз која се применуваат пресметаните даночни стапки за основниот и за посебните даноци на промет на производи.

2. Конечна годишна пресметка на данокот на промет на производи за прометот извршен на начинот определен според член 37 став 1 точка 5 од Законот, се врши врз основа на податоците од книговодството и од книговодствената евиденција, и тоа:

1) ако таа пресметка се врши според издадените фактури за продадени производи, тогаш збирот на износите на данокот на промет на производи на сите фактури претставува обврската според конечната пресметка. Овој износ мора да биде распореден по тарифните броеви и по исти даночни стапки и по уплатните сметки;

2) ако таа пресметка се врши според наплатените продадени производи, обврската по конечната пресметка се утврдува така, што обврската утврдена според точка 1) се зголемува за износот на данокот на промет на производи содржан во ненаплатените продадени производи по завршната сметка од претходната година, а резултатот се намалува за износот на данокот содржан во ненаплатените продадени производи со состојба на ден 31 декември на годината за која се врши пресметување, кој мора да биде искажан во посебен список на ненаплатените фактури што се прилага кон конечната пресметка.

3. Даночните обврзници составуваат и поднесуваат конечна пресметка на данокот на промет на производи на Образецот ЛП-к. Конечна пресметка на данокот на промет на производи и услуги за 198— година, што е отпечатен кон овој правилник и претставува негов составен дел, и тоа:

1) посебно за прометот на производи што ќе се изврши преку деловните единици коишто за производите што ги продаваат се задолжуваат по цените со вкalkулирани даноци на промет на производи и тоа збирна пресметка за сгот промет кон кој припаѓаат и посебни пресметки за прометот на производи извршен преку деловните единици што се наоѓаат на територијата на одделни општини;

2) посебно за сгот промет на производи извршен на начинот определен во член 37 став 1 точка 5 од Законот на територијата на одделна република, односно автономна покраина, ако пресметката е извршена по издадени фактури.

Врз основа на посебните пресметки од став 7 на овој член даночните обврзници составуваат и поднесуваат на истиот образец збирна конечна

пресметка на данокот на промет на производи во која ја внесуваат и конечната пресметка на данокот на надомести за услуги.

Даночните обврзници ги доставуваат збирните пресметки од став 8 на овој член во два примерока, а посебните пресметки од став 7 на овој член во по еден примерок до организационата единица на службата на општественото книговодство прску која вршат плаќање на данокот на промет.

Образецот ЛП-к од овој член мора да биде приспособен за механографска статистичка обработка.

Ако збирот на износите на уплатните аконтации од почетокот на годината е помал од износот на аконтациите на данокот на промет, утврден со конечната пресметка, разликата претставува остаток на втасаниот данок за кој мора да се поднесе вирмански налог за уплата на соодветна уплатна сметка, во рокот во кој се поднесува и конечната пресметка.

На даночните обврзници кои според поднесената конечна пресметка имаат помалку обврски за плаќање данок на промет на производи од износот на уплатените аконтации во изминатата година, повеќе уплатениот износ ќе им се засметаа како аконтација за наредниот претсметковен период во наредната година или, по нивно писмено барање, ќе им се врати. Барањето и наредните за враќање на повеќе платените аконтации на данокот на промет, даночниот обврзник ги поднесува до службата на општественото книговодство истовремено со конечната пресметка, која врши враќање на утврдените разлики од средствата на соодветните сметки во чија корист се плаќа данокот на промет.

3. Обврска за попис на производи заради составување на конечната пресметка на данокот на промет

Член 74

Заради утврдување на конечната пресметка на данокот на промет на производи, даночниот обврзник е должен да изврши попис на залихите на производи на чиј промет се пресметува и се плаќа данок на промет на производи, во текот на месец декември на тековната, а најдоцна до 15 јануари идната година.

За да се утврди конечната пресметка на данокот на промет на производи што е содржан во прометот на производи остварен од денот на пописот до 31 декември, даночниот обврзник, кој поради својата организација и начинот на работењето нема можност да ја следи наплатата на секој поединечен вид од продадените производи врз кои се применува еднаква даночна стапка од истиот тарифен број, ќе изврши сведување на залихите утврдени со пописот според структурата на производите класифицирани по тарифните броеви и пропишаните даночни стапки. Залихите утврдени со сведување на начинот од овој став, во поглед на конечното пресметување на данокот на промет на производи, се сметаат како залихи утврдени со редовниот попис кон крајот на годината.

Структурата на пропишаните производи на залихите се утврдува од односот на вредноста на производите по одделни тарифни броеви и по даночните стапки во вкупната вредност на пропишаните залихи, а така утврдената структура се применува врз вредноста на залихите сведени на ден 31 декември.

Сведување на залихите ќе се изврши според следната постапка:

1) доколку пописот на залихите е извршен во текот на месец декември, кон попишаната вредност на залихите се додава задолжувањето, а се одбива реализацијата за периодот од денот на пописот на залихите до 31 декември;

2) доколку попис на залихите е извршен во периодот од 1 до 15 јануари идната година, следување ќе се изврши така што кон вредноста на попишаните залихи ќе се додаде реализацијата во тој период, а ќе се одбие задолжувањето за периодот од денот на пописот до 31 декември.

Врз основа на сведените залихи на производите на ден 31 декември, ќе се утврди реализацијата по тарифните броеви и по пропишаните даночни стапки, од која ќе се пресмета износот на данокот на промет на производите според издадените фактури.

Даночните обврзници кои ажурно и уредно водат материјално (стоковно) книговодство и кои во текот на годината врз основа на тоа книговодство непрекинато и секојдневно утврдуваат натурален попис на производите не се должни да вршат и попис според одредбите на овој член.

VII. ПОПИШУВАЊЕ НА ЗАЛИХИТЕ НА ПРОИЗВОДИ ВО ТЕКОТ НА ГОДИНАТА ПОРАДИ ПРОМЕНА НА ДАНОЧНИТЕ СТАПКИ

Член 75

Организациите на здружен труд кои, во смисла на член 12 став 1 од Законот се сметаат како даночни обврзници на данокот на промет на производи, должни се за производите за кои во текот на годината се зголемува, намалува или се укинува данокот на промет на производи, со денот на влегувањето во сила на прописот со кој се врши зголемување, намалување или укинување на тој данок, да извршат попис на производите на залихи во продавницата или во друга деловна единица, и врз натамошниот промет на тие производи да ги применат променетите даночни стапки, односно да го исклучат укинатиот данок, и да утврдат нови малопродажни цени. Освен тоа, тие даночни обврзници на тие залихи ќе ја утврдат и разликата помеѓу вкalkулираниот данок на промет на производи според дотогашните даночни стапки и данокот на промет по новите даночни стапки, односно на укинатиот данок на промет на производи. Така утврдената разлика на данокот на промет на производи, даночниот обврзник ќе ја книжи во корист или на товар на соодветната сметка на вкalkулираниот данок на промет на производи зависно од тоа дали таа разлика е позитивна или негативна. Даночните обврзници кои ажурно и уредно водат материјално (стоковно) книговодство по деловните единици, и кои во текот на годината врз основа на тоа книговодство непрекинато и секојдневно утврдуваат натурален попис на производите можат, наместо со пописот од овој став, залихите на производите да ги утврдуваат врз основа на состојбата од материјалното (стоковното) книговодство.

По исклучок од одредбите од став 1 на овој член, попис не се должни да извршат производствените и трговските организации на здружен труд, кои производите на залихи во своите складови не ги водат по цените со вкalkулиран данок на промет на производи. Меѓутоа, ако во продавниците или во други деловни единици во состав на тие организации овие производи се водат по протажните цени со вкalkулиран данок на промет на производи, за производите во тие протажници, односно единици ќе се постави според одредбата од став 1 на овој член.

Член 76

Организацијата на пописот на залихите за производи за кои во текот на годината се зголемува, намалува или се укинува данокот на промет на производи, ја вршат даночните обврзници од член 75 на овој правилник, на начинот и по постапката по кои вршат попис на производи при менувањето на про-

дажните цени на производите во кои е вкalkулиран данокот на промет на производи (комисијско мерење, броене).

За извршениот попис се составува записник што го потпишуваат членовите на комисијата и одговорното лице.

Член 77

Пописот на залихите на производи за кои во текот на годината се зголемува, намалува или се укинува данокот на промет на производи, за самостојните занаетлии — производители и за самостојно вршење со личен труд на трговска, угостителска или друга услужна дејност, го организираат надлежните општински органи на управата.

За извршениот попис се составува записник што го потпишуваат членовите на комисијата и лицето што врши дејност од став 1 на овој член.

Записникот за пописот мора, покрај податоците за називот (името) на даночниот обврзник и за местото и времето на вршењето на пописот, да ги содржи и следните податоци:

- 1) назив на производот;
- 2) единица на мера;
- 3) попишаните количини на производите;
- 4) досегашна продажна цена по единица производ со даноците на промет на производи (основен и посебен);
- 5) вкупен износ на вредноста на попишаните производи според досегашната продажна цена со даноците на промет на производи;
- 6) новата продажна цена по единица производ со вклучените даноци на промет на производи;
- 7) вкупен износ на вредноста на попишаните производи по новата продажна цена со даноците на промет на производи;
- 8) вкупен износ на разликата помеѓу новата и досегашната продажна цена со даноците на промет на производи за сите попишани производи.

Член 78

Општинскиот орган на управата надлежен за работите на приходите кој организира попис на залихите на производи, во смисла на член 77 на овој правилник, со решението за попис ќе ги определи:

- 1) членовите на комисијата за попис на залихите;
- 2) уплатните сметки на приходите на кои се уплатува позитивната разлика на данокот на промет на производи утврдена на производите затечени на залихи на даночниот обврзник;
- 3) рокот во кој ќе се уплати утврдената позитивна разлика на данокот на промет на производи;
- 4) височината на патните трошоци за членовите на пописната комисија и изворот од кој ќе се изврши исплата на тие трошоци.

VIII. ВРАЌАЊЕ НА ДАНОК НА ПРОМЕТ

Член 79

Даночниот обврзник на данок на промет на производи може да бара враќање на погрешно или на повеќе платениот данок што не требало да го плати, само ако купувачот од кој е наплатен тој данок од даночниот обврзник побарал враќање на тој данок. Даночниот обврзник е должен кон барањето за враќање, што се поднесува до надлежната служба на општественото книговодство, која врши контрола на пресметувањето и на плаќањето на данокот од стра-

на на таков даночен обврзник, покрај потребната документација да го приложи, и барањето од купувачот за враќање на погрешно или на повеќе платениот данок.

Даночниот обврзник, вклучувајќи го и граѓанинот, кој сам платил данок на промет на производи, или од кого се наплатени: данок на надомест за услуги, затезна камата, трошоци за присилна наплата и парична казна, што не бил должен да ги плати, поднесува барање за враќање на платениот данок, односно на затезна камата, трошоци за присилна наплата и парична казна до надлежната служба на општественото книговодство, во свое име и за своја сметка.

Враќање на данокот на граѓанин односно на граѓанско правно лице врши организационата единица на службата на општественото книговодство кај која се води жиро-сметката на општината на чија територија се наоѓа нивното живеалиште, односно седиште.

Службата на општествено книговодство врши враќање на платените даноци на промет и др. во случаите од став 1 на овој член на жиро-сметката на корисникот на општествени средства — купувач, кој како платец на данокот барал враќање, а во случајот од став 2 на овој член на жиро-сметката на даночниот обврзник, на товар на соодветната уплатна сметка, во рок од 30 дена по приемот на барањето со уредна документација. Враќање на платениот данок на промет на граѓанин се врши во готови пари.

IX. ОБВРСКА ЗА ИЗВЕСТУВАЊЕ НА СЛУЖБАТА НА ОПШТЕСТВЕНОТО КНИГОВОДСТВО ЗА НАЧИНОТ НА ПРЕСМЕТУВАЊЕТО И ПЛАЌАЊЕТО НА ДАНОКОТ

Член 80

Даночните обврзници се должни, до 10 јануари секоја година, писмено да ја известат надлежната единица на службата на општественото книговодство за одобрениот начин за пресметување и плаќање на данокот на промет на производи.

Известувањето на даночниот обврзник, дадено во смисла на став 1 од овој член, ги содржи следните податоци:

1) назив и место на основната организација на здружен труд — даночен обврзник;

2) назив и место на деловните единици (продавници, складови, пумпни станици и др.) чии седишта се на територијата на други општини со ознака дали даночниот обврзник ги пренел врз нив работите на евидентирање и пресметување на данокот на промет на производи;

3) број на жиро-сметката преку која даночниот обврзник располага со средствата со кои управува;

4) податок за тоа каде се води книговодството на даночниот обврзник (во самата основна организација на здружен труд, во работната заедница и во која, кај друга организација на здружен труд и која, кај интерната банка и која инт.);

5) податок за тоа како и во кој рок се утврдуваат аконтациите на данокот на промет на производи: според наплатените продадени производи; според член 37 став 1 точка 5 од Законот; врз основа на книговодствени податоци; врз основа на месечен, односно тримесечен попис и начинот на вршење на месечните, односно тримесечните пописи и лицата што ги вршат според самоуправниот општ акт; врз основа на вкalkурираниот данок, според пресметаните просечни даночни стапки;

6) податок за нормативниот акт со кој е предвидено вршење на прометот на производи на начинот и под условите што се определени во член 37 став 1 точка 5 од Законот;

7) број и датум на одлуката на републичкиот, односно на покраинскиот орган за приходите со која се предложени и колку роковите за уплатување на аконтациите на данокот во смисла на член 24 став 7 од Законот;

8) рокови во кои ќе се врши составување и поднесување на пресметки на аконтациите на данокот на промет на производи (месечно, тримесечно или полугодишно);

9) во кои продавници и други деловни единици ќе се врши промет на производите, според член 37 став 1 точка 5 од Законот (член 35 од овој правилник).

Пријавениот начин на пресметување и плаќање на данокот на промет на производи во смисла на ст. 1 и 2 од овој член, не може да се менува во текот на годината.

Новите даночни обврзници се должни писмено да ја известат надлежната организациона единица на службата на општественото книговодство во смисла на ст. 1 и 2 на овој член во рок од 10 дена од денот кога станале даночни обврзници.

За даночните обврзници што не ќе постапат, или кои ненавремено ќе постапат, или кои неуредно ќе постапат според одредбите од ст. 1 и 2 на овој член и на член 81 став 1 од овој правилник, ќе се смета дека утврдуваат и плаќаат аконтации на данокот на промет на производи според член 24 став 5 точка 4 од Законот, поради што се должни за сиот промет што ќе го остварат во таа година да утврдуваат и плаќаат аконтации на данокот на промет на производи на начин, кој не можат да го менуваат во текот на годината. Тие даночни обврзници се должни во текот на годината да составуваат и да поднесуваат пресметки на аконтациите најмалку тримесечно.

X. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 81

Сите даночни обврзници се должни до 15 мај 1980 година писмено да ја известат надлежната организациона единица на службата на општественото книговодство за избраниот начин на пресметување и на плаќање на данокот на промет на производи во смисла на член 80 од овој правилник.

Даночните обврзници што вршат промет на производи преку деловни единици кои за произведите што ги продаваат се задолжуваат по цени со вкalkуирани даноци на промет на производи, а кои ја известиле надлежната организациона единица на службата на општественото книговодство дека во 1980 година ќе вршат утврдување и плаќање на аконтациите на данокот на промет на производи по издадените фактури во месецот, можат на таков начин да вршат утврдување и плаќање на аконтациите до 30 април 1980 година. Овие даночни обврзници се должни до 20 мај 1980 година за периодот од 1 јануари до 30 април да состават пресметка на аконтациите на данокот според наплатените продадени производи така што од пресметаниот износ на аконтациите по издадените фактури ќе го одбијат износот на данокот содржан во ненаплатените побарувања според списокот на фактурите со состојба на ден 30 април 1980 година. Износот на данокот според тие ненаплатени фактури даночниот обврзник може да го врати или може да го третира како аконтација на данокот за наредниот период.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
3	2	840-2101						
4	3	840-2117						
5	4	840-2122						
6	4	840-2138						
7	5	840-2143						
8	6	840-2159						
9	7	840-2026						
10	8	840-2031						
11	9	840-2047						
12	10	840-2052						
13	11	840-2068						
14	11	840-2164						
15	12	840 2073						
16								
17								
18								
19	Вкупно (2 до 18) од тоа:							
20	СР Босна и Херцеговина							
21	СР Црна Гора							
22	СР Хрватска							
23	СР Македонија							
24	СР Словенија							
25	СР Србија							
26	САП Косово							
27	САП Војводина							
28	ПОСЕБЕН (републички односно покраински) ДАНОК НА ПРОМЕТ (29 + 30)							
29	Производи (30 до 38)							
30	840-2208							
31	840-2201							
32	840-22022							

1	2	3	4	5	6	7	8	9
33	840-2213							
34	840-2297							
35	840-22230							
36	840-22043							
37								
38								
39	Услуги (40 до 42)							
40	840-2255							
41	840-2281							
42	840-22181							
43	ПОСЕБЕН (општински) ДАНОК НА ПРОМЕТ (44 + 54)							
44	Производи (45 до 53)							
45	840-2304							
46	840-23201							
47	840-23222							
48	840-2325							
49	840-2393							
50	840-23194							
51	840-23243							
52								
53								
54	Услуги (55 до 56)							
55	840-2351							
56	840-2388							

Прилог:

Список на фактурите за кои не е извршена наплата во пресметковниот период со износ на ненаплатениот данок од колоните 4 и 5 на овој образец.

Ден ————— 198— година

Раководител на книговодството,

Директор,

Образец ПП-к

Основна организација на здружен труд _____
 Место _____ Општина _____
 Шифра на дејноста на ООЗТ _____
 Организација на здружен труд _____
 Место _____ Општина _____
 Број на продавници и други деловни единици што
 ООЗТ ги има на територијата на други општини _____

КОНЕЧНА ПРЕСМЕТКА НА ДАНОКОТ НА ПРОМЕТ НА ПРОИЗВОДИ И УСЛУГИ ЗА 198— ГО-ДИНА

Реден број	Тарифен број	Вид производи (стоки) — услуги	Ознака за АОП	Разлика					
				Износ на пресметаниот данок на промет зголемен за данокот на промет во побарувањата на ден 1 јануари	Износ на данокот на промет според списокот на фактури што не се наплатени на денот на пресметката	Износ на данокот на промет за уплата (5 минус 6)	Износ на уплатениот данок на промет	повеќе (8 минус 7)	помалку (7 минус 8)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1		Основен данок на промет (2 + 9 + 22 + 32 + 37 + 42 + 47 + 50 + 55 + 59 + 68 + 71 + 77 + 79)							
2	1	Уплатна сметка 840-2010 (3 до 8)							
3	1	Сите производи што служат за крајна потрошувачка, освен производите за кои во Тарифата се предвидени посебни даночни стапки, производите за кои е предвидено даночно ослободување и сода вода и минерална вода					x	x	x
4	1	Освежителни газирани и безалкохолни пичајки и ароматизирани сирупи, како и пичајки што содржат алкохол но не повеќе од 2 vol %					x	x	x
5	1	Цемент					x	x	x
6	1	Бетонски челик и валана жица					x	x	x
7	1	Дрво и изработки од дрво од тар. бр. 44.03, 44.04, 44.05, 44.08, 44.13, 44.14 и 44.19 од Царинската тарифа					x	x	x
8	1	Бои, пигменти, фирниси, лакови, глазури, емајл, разредувачи и премачкувачки средства					x	x	x
9	2	Уплатна сметка 840-2101 (10 до 21)							
10	2	Моторен бензин и авионски бензин од 86 октани					x	x	x
11	2	Моторен бензин и авионски бензин од 98 октани и над 98 октани					x	x	x
12	2	Дизел-гориво Д-1					x	x	x

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
13	2	Дизел-гориво Д-2					х	х	х
14	2	Дизел-гориво Д-3					х	х	х
15	2	Млазно гориво					х	х	х
16	2	Петролеј за мотори					х	х	х
17	2	Авионски и моторни масла					х	х	х
18	2	Минерални мазиви масла и масти, хипоидни масла и други минерални масла и масти, масла за подмачкување и примарен (суров) бензин					х	х	х
19	2	Природен гас, бутан-гас, пропан гас, бутан-пропан гас, кога со помош на специјални уреди се користат за погон на моторни возила и моторни пловни објекти					х	х	х
20	2	Масло за горење екстра лесно (EL) и масло за горење лесно специјално (LS)					х	х	х
21	2	Масло за горење лесно (L) средно (SR), тешко (T), и тешко металуршко (TM 1 и TM 2)					х	х	х
22	2	Уплатна сметка 840-2117 (23 до 31)							
23	3	Сите видови цигари што не се произведени според југословенски стандард, односно што не спаѓаат во ниедна група од точ. 2 и 3 на тар. број 3 од Тарифата, како и колекции цигари и режан тутун од сите видови и квалитети, освен тутунот за луле					х	х	х
24	3	Сите видови цигари што не се произведени според југословенски стандард, а на кои производителот им ја определува малопродажната цена за 20 парчиња.					х	х	х
25	3	Цигари од I квалитетна група					х	х	х
26	3	Цигари од II квалитетна група					х	х	х
27	3	Цигари од IIIa квалитетна група					х	х	х
28	3	Цигари од IIIb квалитетна група					х	х	х
29	3	Цигари од IV квалитетна група					х	х	х
30	3	Тутун за луле					х	х	х
31	3	Цигари, цигарилоси, тутун за цваќање и бурмут					х	х	х
32	4	Уплатна сметка 840-2122 (33 до 36)							
33	4	Пиво произведено од 50% и повеќе домашни сировини, според вредност					х	х	х
34	4	Природна ракија и вињак произведени од 50% и повеќе домашни сировини, според вредноста					х	х	х
35	4	Други алкохолни пијачки произведени од 50% и повеќе домашни сировини, според вредноста					х	х	х

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
36	4	Алкохолни пијачки од сите видови произведени со помалку од 50% домашни суровини, според вредноста					x	x	x
37	4	Уплатна сметка 840-2138 (38 до 41)							
38	4	Пиво произведено од 50% и повеќе домашни суровини, според вредноста					x	x	x
39	4	Природна ракија и вињак произведени од 50% и повеќе домашни суровини, според вредноста					x	x	x
40	4	Алкохолни пијачки од сите видови произведени со помалку од 50% домашни суровини, според вредноста					x	x	x
41	4	Алкохолни пијачки од сите видови произведени со помалку од 50% домашни суровини, според вредноста					x	x	x
42	5	Уплатна сметка 840-2143 (43 до 46)							
43	5	Алкохол (етанол) за производство на алкохолни пијачки за потрошувачка во болници и во други здравствени организации на здружен труд и во научни установи и лаборатории, за конзервирање на препарати и за пулпирање					x	x	x
44	5	Алкохол (етанол) за производство на парфимериски и козметички производи					x	x	x
45	5	Алкохол (етанол) за крајна потрошувачка и за употреба и продажба во аптеки					x	x	x
46	5	Денатуриран алкохол за гориво					x	x	x
47	6	Уплатна сметка 840-2159 (48 до 49)							
48	6	Патнички автомобили од став 1 на тар. број 6 од Тарифата					x	x	x
49	6	Патнички автомобили од став 2 на тар. број 6 од Тарифата					x	x	x
50	7	Уплатна сметка 840-2026 (51 до 54)							
51	7	Запалки за цигари					x	x	x
52	7	Цигаретна хартија во ливчиња					x	x	x
53	7	Цигаретна хартија несечена или сечена					x	x	x
54	7	Карти за играње					x	x	x
55	8	Уплатна сметка 840-2031 (56 до 58)							
56	8	Парфимериски, козметички и тоалетни производи од тар. број 33.06 на Царинската тарифа, освен прашоци и паста за заби, лосиони за уста, пудер и кремове за деца, беби-масла, беби-млеко, пенливи купки за деца и шампови за коса					x	x	x

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
57	8 Кожа од рептилии (од змија, гуштер, крокодил и др.), природни крзна (освен овчо и јагнешко) и производи од тие кожи и крзна (облека, обувки и други производи)						x	x	x
58	8 Теписи со рака јазлувани над 120.000 јазли по 1 m ² и волнени постилки со рака ткаени, еднобојни или метлирани						x	x	x
59	9 Уплатна сметка 840-2047 (60 до 67)								
60	9 Производи од сите видови изработени со повеќе од 2% злато и други благородни метали, како и производи изработени од сребро, освен производите изработени од сребро во филигран (тар. број 1 од Тарифата)						x	x	x
61	9 Предмети изработени од небрусено (оловно) стакло						x	x	x
62	9 Сидни и трпезни часовници со механизам за отчукување, рачни и џебни часовници чија продажна цена, во која не е засметан данокот на промет, е поголема од 300 динари по парче, освен рачните електронски часовници од марката „СЕЛК“						x	x	x
63	9 Мотори за бродови и чамци со јачина поголема од 18 KS						x	x	x
64	9 Украсни стоки						x	x	x
65	9 Кибрит						x	x	x
66	9 Природни скапоцени камења и природен бисер и предмети изработени со тие камења и бисери						x	x	x
67	9 Кафе: сурово, пржено и мелено и екстракт од кафе						x	x	x
68	10 Уплатна сметка 840-2052 (69 до 70)								
69	10 Машини за миење садови						x	x	x
70	10 Предмети изработени од брусено кристално (оловно) стакло						x	x	x
71	11 Уплатна сметка 840-2068 (72 до 76)								
72	11 Производи од точ. 1 и 20 на тар. број 11 од Тарифата						x	x	x
73	11 Производи од точ. 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17 и 18 на тар. број 11 од Тарифата						x	x	x
74	11 Производи од точка 3 на тар. број 11 од Тарифата						x	x	x
75	11 Производи од точка 4 на тар. број 11 од Тарифата						x	x	x
76	11 Производи од точка 15 на тар. број 11 од Тарифата						x	x	x
77	11 Уплатна сметка 840-2164 (78)								

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
78	11	Лекови					x	x	x
79	12	Уплатна сметка 840-2073 (80 до 83)							
80	12	Ткаенини и други текстилни производи, освен оние на чиј промет е воведено ослободување од плаќање данок на промет					x	x	x
81	12	Обувки					x	x	x
82	12	Детерџенти					x	x	x
83	12	Сите видови дрвени плочи (шпер-плочи, лесонит-плочи, панел-плочи, плочи-иверици и др. и облагородени плочи)					x	x	x
84									
85									
86									
87		Вкупно во тоа:							
88		СР Босна и Херцеговина							
89		СР Црна Гора							
90		СР Хрватска							
91		СР Македонија							
92		СР Словенија							
93		СР Србија							
94		САП Косово							
95		САП Војводина							
96		Посебен (републички, односно покраински) данок на промет на производи (97 + 120)							
97		Производи (98 + 101 + 104 + 107 + 110 + 113 + 116)							
98		Уплатна сметка 840-2208 (99)							
99		Посебен републички односно покраински данок на промет на производи кој се плаќа според општата стапка, а кој го плаќаат општествени правни лица како даночни обврзници					x	x	x
100									
101		Уплатна сметка 840-22001 (102)							

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
102	Посебен републички, односно покраински данок на промет на производи кој се плаќа по повисока стапка од општата, а кој го плаќаат општествени правни лица како даночни обврзници						x	x	x
103									
104	Уплатна сметка 840-22022 (105)								
105	Посебен, републички, односно покраински данок на промет на производи кој се плаќа по пониска стапка од општата, а кој го плаќаат општествени правни лица, како даночни обврзници						x	x	x
106									
107	Уплатна сметка 840-2213 (108)								
108	Посебен републички, односно покраински данок на промет на моторни возила кој го плаќаат општествени правни лица како даночни обврзници						x	x	x
109									
110	Уплатна сметка 840-2297 (111)								
111	Посебен републички, односно покраински данок на промет на алкохолни пијачки, освен на промет на алкохолни пијачки испорачани на угостителски дуќани на самостојни угостители и граѓани						x	x	x
112									
113	Уплатна сметка 840-22230 (114)								
114	Посебен републички, односно покраински данок на промет на безалкохолни пијачки, освен на промет на безалкохолни пијачки испорачани на угостителски дуќани на самостојни угостители и граѓани						x	x	x
115									
116	Уплатна сметка 840-22043 (117)								
117	Посебен републички, односно покраински данок на промет на алкохол-етанол						x	x	x
118									
119									
120	Услуги (121+123+125)								

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
121	Уплатна сметка 840-2255 (122)								
122	Посебен републички, односно покраински данок на услуги кој го плаќаат организацији на здружен труд како даночни обврзници						x	x	x
123	Уплатна сметка 840-2281 (124)								
124	Посебен републички, односно покраински данок на надомести за услуги од приредување на игри на среќа						x	x	x
125	Уплатна сметка, 840-22181 (126)								
126	Посебен, републички односно покраински данок на надомести за услуги на менични кредити						x	x	x
127									
128									
129	Посебен (општински) данок на промет (130+147)								
130	Производи (131+133+135+137+139+141+143)								
131	Уплатна сметка 840-2304 (132)								
132	Посебен општински данок на промет на производи кој се плаќа според општата стапка, а кој го плаќаат општествени правни лица како даночни обврзници						x	x	x
133	Уплатна сметка 840-23201 (134)								
134	Посебен општински данок на промет на производи кој се плаќа по повисока стапка од општата, а кој го плаќаат општествени правни лица како даночни обврзници						x	x	x
135	Уплатна сметка 840-23222 (136)								
136	Посебен општински данок на промет на производи кој се плаќа по пониска стапка од општата, а кој го плаќаат општествени правни лица како даночни обврзници						x	x	x
137	Уплатна сметка 840-2325 (138)								
138	Посебен општински данок на промет на моторни возила кој го плаќаат општествени правни лица како даночни обврзници						x	x	x
139	Уплатна сметка 840-2393 (140)								
140	Посебен општински данок на промет на алкохолни пијачки, освен на промет на алкохолни пијачки испорачани на угостителски дуќани на самостојни угостители и граѓани						x	x	x

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
141	Уплатна сметка 840-23194 (142)								
142	Посебен општински данок на промет на без- алкохолни пијачки, освен на промет на без- алкохолни пијачки испорачани на угости- телски дуќани на самостојни угостители и граѓани								
							х	х	х
143	Уплатна сметка 840-23243 (144)								
144	Посебен општински данок на промет на ал- кохолетанол								
							х	х	х
145									
146									
147	Услуги (148+150)								
148	Уплатна сметка 840-2351 (149)								
149	Посебен општински данок на надомест за услуги, кој го плаќаат организации на здру- жен труд како даночни обврзници								
							х	х	х
150	Уплатна сметка 840-2388 (151)								
151	Посебен општински данок на надомести за услуги од приредување на игри на среќа								
							х	х	х
152									
153									

Прилог:

Список на фактурите за кои не е извршена наплата во пресметковниот период од износот на нена-
платениот данок од колоните 5 и 6 на овој образец.

Раководител на книговодството,

Директор,

387.

Врз основа на член 22 од Законот за општестве-
на контрола на цените („Службен лист на СФРЈ“,
бр. 25/72 и 35/72), во врска со член 101 став 2 од
Законот за основите на системот на цените и за оп-
штествената контрола на цените („Службен лист на
СФРЈ“, бр. 1/80), претставникот на производителите
и претставниците на потрошувачите склучуваат

СПОГОДБА**ЗА ПРОМЕНА НА ЗАТЕЧЕНИТЕ ЦЕНИ ЗА
ВЕШТАЧКИ КОРУНД**

1. Претставникот на производителите и претстав-
ниците на потрошувачите, на 10 јануари 1980 годи-
на, склучија и потпишаа Спогодба за промена на
затечените цени за вештачки корунд, со тоа што
производителските организации на здружен труд

можат своите затечени продажни цени, при постој-
ните услови на продажба да ги зголемат до 16%.

2. Учесниците на оваа спогодба се обврзуваат
дека производитите од точка 1 на оваа спогодба ќе ги
продаваат, односно купуваат по цените и под усло-
вите што се предвидени во Спогодбата.

3. На оваа спогодба даде согласност Сојузниот
завод за цени, со решение бр. 664 од 25 април 1980
година.

4. Оваа спогодба влегува во сила наредниот ден
од денот на објавувањето во „Службен лист на
СФРЈ“.

Претставник на производителите: Товарна ду-
шиќа „Руше“, ООУР „Нековине“ — Руше.
Претставници на купувачите-потрошувачи: „Сва-
ти“ — Марибор“, „Комет“ — Зрече, РО „Катран-
абразиви“, ООУР ЗИА — Загреб, „Иднина“ —
Кратово и „8 МАРТ“ — Ада.

388.

Врз основа на член 22 од Законот за општествена контрола на цените („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/72 и 35/72), во врска со член 101 став 2 од Законот за основите на системот на цените и за општествената контрола на цените („Службен лист на СФРЈ“, бр. 1/80), претставникот на производителите и претставниците на потрошувачите склучуваат

СПОГОДБА

ЗА ПРОМЕНА НА ЗАТЕЧЕНИТЕ ЦЕНИ ЗА ДИПОКС-ЕПОКСИДНИ СМОЛИ

1. Претставникот на производителите и претставниците на потрошувачите, на 16 јануари 1980 година, склучија и потпишаа Спогодба за промена на затечените цени за дипокс-епоксидни смоли, со тоа што производителските организации на здружен труд можат своите затечени продажни цени, при постојните услови на продажба, согласно со Одлуката за максимирање на учеството за покривање на трошоците на прометот („Службен лист на СФРЈ“, бр. 67/79), да ги зголемат до 13%.

2. Учесниците на оваа спогодба се обврзуваат дека производите од точка 1 на оваа спогодба ќе ги продаваат, односно купуваат по цените и под условите што се предвидени во Спогодбата.

3. На оваа спогодба даде согласност Сојузниот завод за цени, со решение бр. 1362 од 24 април 1980 година.

4. Оваа спогодба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Претставник на производителите: „ХЕМИК“, ООУР Производња синтетских смола — Кикинда.

Претставници на купувачите-потрошувачи: 9 купувачи — потрошувачи потписници на Спогодбата.

389.

Врз основа на член 22 од Законот за општествена контрола на цените („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/72 и 35/72), во врска со член 101 став 2 од Законот за основите на системот на цените и за општествената контрола на цените („Службен лист на СФРЈ“, бр. 1/80), претставникот на производителите и претставниците на потрошувачите склучуваат

СПОГОДБА

ЗА ПРОМЕНА НА ЗАТЕЧЕНИТЕ ЦЕНИ ЗА КОНЦЕНТРАТ НА МАГНЕТИТ ЗА ТЕШКО-ТЕЧНИ СЕПАРАЦИИ

1. Претставникот на производителите и претставниците на потрошувачите, на 24 август 1979 година, склучија и потпишаа Спогодба за промена на затечените цени за концентрат на магнетит за тешко-течни сепарации, со тоа што производителските организации на здружен труд можат своите затечени продажни цени, при постојните услови на продажба, да ги зголемат така што највисоката продажна цена за наведениот производ да изнесува 1.852.20 динари за една тона.

2. Учесниците на оваа спогодба се обврзуваат дека производите од точка 1 на оваа спогодба ќе ги продаваат, односно купуваат по цените и под условите што се предвидени во Спогодбата.

3. На оваа спогодба даде согласност Сојузниот завод за цени, со решение бр. 8250 од 26 февруари 1980 година.

4. Оваа спогодба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Претставник на производителите: Рудник магнетита „Сува Руда“ — Рашка.

Претставници на купувачите-потрошувачи: 9 купувачи — потрошувачи потписници на Спогодбата.

390.

Врз основа на член 22 од Законот за општествена контрола на цените („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/72 и 35/72), во врска со член 101 став 2 од Законот за основите на системот на цените и за општествената контрола на цените („Службен лист на СФРЈ“, бр. 1/80), претставниците на производителите и претставниците на потрошувачите склучуваат

СПОГОДБА

ЗА ПРОМЕНА НА ЗАТЕЧЕНИТЕ ЦЕНИ ЗА БЕЛА, ОБОЕНА И ДВОБОЈНА САНИТАРНА КЕРАМИКА

1. Претставниците на производителите и претставниците на потрошувачите, на 24 декември 1979 година, склучија и потпишаа Спогодба за промена на затечените цени за бела, обоена и двобојна санитарна керамика, со тоа што производителските организации на здружен труд можат своите затечени продажни цени, при постојните услови на продажба, да ги зголемат до 10%.

2. Учесниците на оваа спогодба се обврзуваат дека производите од точка 1 на оваа спогодба ќе ги продаваат, односно купуваат по цените и под условите што се предвидени во Спогодбата.

3. На оваа спогодба даде согласност Сојузниот завод за цени, со решение бр. 8180 од 25 април 1980 година.

4. Оваа спогодба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Претставници на производителите: „Керамика“ — Младеновац и „Југокерамика“ — Загреб.

Претставници на купувачите-потрошувачи: „Кераметал“ — Загреб, „Феримпорт“ — Загреб, „Инсталотехна“ — Загреб, „НА-МА“ — Загреб, „Електрокомерц“ — Загреб, „Меркур“ — Крањ, „Бродомеркур“ — Сплит, „Јеклотехна“ — Марибор, „Металка“ — Љубљана, „Словенија-лес“ — Љубљана, „Леснина — Грамех“ — Љубљана, „Истра“ — Пула, „Ковинотехна“ — Целје, „Бродоматеријал“ — Ријека и „Универзал“ — Београд.

391.

Врз основа на член 22 од Законот за општествена контрола на цените („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/72 и 35/72), во врска со член 101 став 2 од Законот за основите на системот на цените и за општествената контрола на цените („Службен лист на СФРЈ“, бр. 1/80), претставниците на производителите и претставниците на потрошувачите склучуваат

СПОГОДБА

ЗА ПРОМЕНА НА ЗАТЕЧЕНИТЕ ЦЕНИ ЗА КОНДИТОРСКИ ПРОИЗВОДИ

1. Претставниците на производителите и претставниците на потрошувачите, на 18 јануари 1980 година, склучија и потпишаа Спогодба за промена на затечените цени за кондиторски производи, со тоа што производителските организации на здружен

труд можат своите затечени малопродажни цени, при постојните услови на продажба, согласно со Одлуката за максимирање на учеството за покривање на трошоците на прометот („Службен лист на СФРЈ“, бр. 67/79), да ги зголемат, и тоа: за кекси и сродни производи до 12%, за индустриски слатки до 10%, а за други кондиторски производи до 8,5%.

2. Учесниците на оваа спогодба се обврзуваат дека производите од точка 1 на оваа спогодба ќе ги продаваат односно купуваат по цените и под условите што се предвидени во Спогодбата.

3. На оваа спогодба даде согласност Сојузниот завод за цени, со решение бр. 17/3115/1; 3387/1 од 24 април 1980 година.

4. Оваа спогодба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Претставници на производителите: 46 производители потписници на Спогодбата.

Претставници на купувачите-потрошувачи: 40 купувачи-потрошувачи потписници на Спогодбата.

ОДЛИКУВАЊА

УКАЗ

ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

врз основа на член 337 точка 4 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и член 4 од Законот за одликувањата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија одлучува да се одликуваат

Од СР Словенија

— за особени заслуги и успеси постигнати во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНИ ЗРАЦИ

Цветаш Мирка Франц, Дорер Антона Марјан, Горуп-Торин Ивана Александра, Котник Руперга Алберт, Ракела Ивана Динко, Врбњак Антона Франц;

— за особени заслуги во создавањето и ширењето на братството и единството помеѓу нашите народи и народности

СО ОРДЕН БРАТСТВО И ЕДИНСТВО СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Лакович Франца Владимир;

— за особени заслуги и успеси постигнати во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО ЗЛАТЕН ВЕНЕЦ

Чрнко Јернеја Јернеј, Дебершек Ане Славко, Хлебања Јанеза Јоже, Кленовшек Штефана Штефан, Клехта Михаела Петер, Кобе Јосипа Јанез, Коренчан Антона Виктор, Лединек Богомила Алфонз, Лочнишкар Франца Франц, Маковец Јосипа Борис, Матичић Ивана Бранивој, Меден Јосипа Радо, Павлетич Франца Радислав, Периц Антона Андријан, Пољак Ловре Душан, Прелец Марјана Марјан, Репник-Финк Ивана Адела, Спанринг Јоже Јоже, Сушник Франца Франц, Шиковец-Шадл Франца Венцеслава, Шпрајцар Јоже Франц, Штраус Валентина Здравко, Штрумбл Алојза Алојз, Тержан Антона Роман, Тумпеј Јурија Јуриј, Варбан Антона Миран, Видмар Милана Ванда, Вомер Јанеза Иво;

— за заслуги на полето на јавната дејност со која се придонесува кон општиот напредок на земјата

СО ОРДЕН НА РЕПУБЛИКАТА СО БРОНЗЕН ВЕНЕЦ

Бертонцел Мирко Марко, Буринц Ивана Алојз, Чех Станислава Стане, Чокл Јанеза Маргин, Чужић Стјепана Јосип, Доленц Јожефа Франц, Глоговшек Јанеза Антон, Горкић-Јанчић Антона Ангелца, Хорват-Шимонка Павела Гизела, Крањц-Клеменчић Антона Фаника, Матјасић Мавриција Јанез, Михелчић Франца Вида, Новак Игнаца Јуриј, Пахор Јоже Дана, Сирник Франца Велимир, Скушек Франца Франц, Татич Јове Крсто, Виндиш Франца Феликс;

— за заслуги и успеси постигнати во работата од значење за социјалистичката изградба на земјата

СО ОРДЕН ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД СО СРЕБРЕНА СВЕЗДА

Ауер Виктор Виктор, Бајжел Валентина Јошт, Барбарич-Лицтенеггер Аница, Барбарич Стефана Лудвик, Вера Франца Франц, Бобовец Михаела Франца, Боркович-Верботен Јакоба Зофија, Брегант Матеја Марија, Брегар Алојза Петер, Цафута-Куловец Томажа Терезија, Чех Ивана Јожеф, Чрешник Симон, Добникар Ивана Рудолф, Доминко Антона Тоне, Фингушт Франца Франц, Кланчник Антона Франц, Кљун Јанеза Јанез, Коцјанчић Франца Јоже, Колениц Јожефа Франц, Коленик Иван Иван, Коренчан Антона Франц, Крашна-Озимек Јулијана Михаела, Крошел Франца Рафаел, Лакета-Тох Јосипа Катарина, Лампич Андреја Франц, Лоргер Јакоба Радослав, Матичић Марка Ана, Маурич Јожефа Фридерик, Медвешек Мартина Еварист, Мермоља Ванцеслава Павел, Михев Иве Иво, Млинарич Мартина Штефан, Мокорел Матевжа Рафаел, Пал-Варга Вендела Марјета, Похлебен-Тругар Томажа Розика, Поланец Матеја Валентин, Рајгер Иван Алојз, Шкрет Франца Карел, Тамше Јоже Иван, Третјак Франца Марија, Велдин Франца Антон, Вердоник Франца Руди, Весенак Макс Вили, Водушек Едварда Даниел, Заложник-Лоберк Зорка;

— за заслуги и постигнати успеси во работата од значење за напредокот на земјата

СО ОРДЕН НА ТРУДОТ СО СРЕБРЕН ВЕНЕЦ

Адамич-Зупан Михаела Јелисава, Андољшек Грегора Богомир, Андољшек Андреја Марија, Арчан-Шпегел Антона Викторија, Арх Валентина Валентина, Арнуш Павла Ото, Ашкерц Антона Антон, Балец Лудвика Јоже, Бандић Илије Јерко, Белехар Јанеза Франц, Белошевић Мије Франца, Бење Иван Бруно, Бердик Франца Јоже, Берке-Бот Јожефа Марија, Бертонцел-Павлин Ангелка Павла, Безлај-Жнидар Теодора Ивана, Бибиц Антона Франц, Бидовец Јанка Јанко, Бох Руди Руди, Борко Франца др Габријел, Божник Карла Едмунд, Брачко Карла Франц, Братина Франца Франц, Брсцел Јакоба Карл, Бродник Јоже, Јоже, Брудар-Луштек Антона Јустина, Цесар-Кошмир Јернеја Јожефа, Цизеј Игнаца Игнац, Цирекар Алојза Макс, Цоларић Франца Милан, Цветко Марије Франц, Челик Јернеја Антон, Чергул Винченца Терезија, Чмак Иван Иван, Чмак-Госте Леона Леополдина, Чрепиншек Алојза Леон, Чрепиншек-Пивец Јулијана Силва, Дерварич-Велжавр Јожефа Иванка, Дежелан Иван Иван, Долиншек Јоже Алојз, Домитар Алојза Златка, Драгман-Шурла Франца Ангела, Дробне Јоже Иван, Фава-Дежутел Габриела Дра-

га, Фехер-Фаркаш Јожефа Розалија, Филиппич Алојза Антон, Флајхакер Франца Јоже, Флорјанич Мартина Антон, Фреце Мартина Мартин, Фукил Рафаела Рафаел, Гаал Петра Петер, Гачник-Шкафар Матије Лиза, Гајшек Августа Макс, Гајшек Ивана Макс, Герјовић Ивана Иван, Гмајнич Андреја Штефан, Готц Рудолфа Рудолф, Гогала Франца Матија, Главшек Андреја Милан, Горичан-Новак Јанка Марија, Горишек Алојза Јоже, Горишек Матије Матија, Горјуп Ивана Станко, Горјуп Винка Винко, Грабнер Рафаела Рафаел, Грчар Јоже Јоже, Гребеншек Виктора Антон, Гргич Антона Јоже, Грушовник Јожефа Албин, Хабић Јоже Стане, Хабингер Јожефа Иван, Хервол Франца Франц, Хлачер Франца Иван, Хладник Јакоба Силвестер, Хочева -Саје Алојза Роза, Хонигмаин-Ферчик Јакоба Берта, Храст Игнаца Франц, Хрват Албина Милан, Худомал Франца Франц, Худорник Ивана Валтер, Хумер Симона Иван, Илер-Петринич Јанеза Божа, Јагодич Винка Франц, Јакоб Франца Станко, Јалшовец Габријела Винко, Јевшишек Алојза Марија, Језершек Јакоба Франц, Јежек Ивана Милена, Јордан Мартина Божидар, Јутриша Јоже Иван, Карнер Ивана Франц, Касаш Јожефа Франц, Касач-Бенце Јурија Гизела, Кеблич-Јелен Виктора Розина, Келе-Молнар Венделина Ирма, Керкош Алберта Алберт, Кланчар-Печник Јоже Јожица, Клеменчич-Сладич Франца Јожефа, Клеменчич-Скубе Франца Марија, Клопотан Фабјана Антон, Кнап Јожефа Теодор, Кнез Антона Антон, Кнез Јоже Јоже, Кобе-Шкедељ Јанеза Јоже Колар Албина Марија, Коларич Јожефа Јоже, Коленц-Амброж Франца Јудмила, Копитар-Јеж Франца Олга, Копривец-Ухан Антона Аница, Корењак Франца Станислав, Кошенина Франца Винченциј, Котник Станислава Марјан, Ковач Јожефа Милан, Козоле Петра Драго, Клајнц Ивана Алојз, Крамжар Јожефа Винко, Крашња Станислава Андријан, Крк Ивана Иван, Крулец Франца Франц, Кржан-Лотрич Јакоба Цирила, Куни-Гантар Филипа Јулија, Кунчи-Мандељ Јанеза Штефка, Кузнер-Николић Светислава Вера, Квас Игнаца Вита, Ледник Алојза Божидар, Липовшек Алеша Јожеф, Малек Франца Франц, Мандич-Божич Јанеза Ангела, Маркушек Ивана Август, Мартинич Франца др Андреј, Мех Јустина Срећко, Меланшек Штефана Франц, Мешл Алојза Јоже, Мештрич Степана Руди, Михевиц Алојза Векослава, Мирник Јакоба Карел, Мочивник -Зајц-Јелен Алберта Ида, Мюдерц-Јагер Јоже Нежика, Мунда Мартина Јанез, Немец Петера Вилко, Новак Фране Иван, Новак Рудолфа Кристина, Његовац Франца Векослав, Обержан Јоже Антон, Облак-Чарман Антона Кристина, Оремуз Матевжа Владо, Орешник Франчишка Лудвик, Освалд Јанеза Антон, Овник Алојза Јоже, Пате-Сладич Франца Драга, Пенч Јоже Јоже, Перович-Скочир Ивана Антона Антонија, Петан Миха Борис, Петецин Драго Вили, Петек-Падер Јоже Марија, Пездир Грегора Борис, Пиавец Марија Едмунд, Пинтар Ивана Јоже, Пинтарич Мирка Јоже, Пиречник Нежа Франц Почкар Јоже Франц, Подбој Антона Јосип, Подгоршек Јакоба Ана, Подлогар Карела Лудвик, Поточник Франца Јоже, Пожек-Кестнер Јанеза Алојзија, Поженел-Жупник Нежа Марија, Презељ Алојзија Виктор, Пшакер Цирила Франц, Пунгартник-Јевник Јоже Ана, Пунгартник Павла Марјан, Радкович-Секула Франца Марија, Ребернишек-Кнез Лудвика Даница, Ребернак Игнаца Франц, Ребернак Игнаца Иван, Редек-Wolf Јоже Јожефа, Ремус Јоже Антон, Ренер Леополда Иван, Рихтаршич Михаела Леополд, Рижмарић Филипа Франц, Рижнар Мартина Карел, Розман-Мали Јанеза Јожефа, Рупник Симона Алојз, Ружич Ивана Јоже, Саксида Лудвика Казимир, Салобир Карола Карел, Самса Марија Леополд, Сеничар-Блажич Франца Марија, Серажин Стане Силво, Севшек Флорјана Антон,

Скет Бориса Борис, Слак Алојза Алојз, Слановец-Рапе Станка Татјана, Сlemenшек Валентина Алојз, Смоле Јакоба Јулија, Сотлар Франца Антон, Стариц-Овен Јанеза Даница, Страшек Ема Адолф, Стргар-Главица Ивана Силва, Струглец Ивана Славко, Сзони Пала Пал, Шарц Франца Славка, Шчавничар-Гале Јанеза Цилика, Шенк Јосипа Леон, Шифрар Франца Јанез, Шинковец Лудвика Јанез, Ширник-Пунцар Алојза Ивица, Шкофлек Игнаца Милан, Шкуљ Алојза Јоже, Шмарчан Доминика Мартин, Шпрајц Албина Албин Рајмунд, Штамфел -Родич Франца Драга, Штамфел Франца Франц, Штупица Филипа Татјана, Шумечник Јурија Јуриј, Шустер-Алојза Вилем, Тасев Николе Стојчо, Теропшич-Мохар Франца Марија, Тержан Антона Вили, Томинец Ивана Јоже, Тони-Прхнер Франца Војка, Топлак — Wolf Антона Милка, Трстењак Франца Станко, Турк-Грамар Алојза Марија, Турчак Антона Штефан, Варга-Роус Матија Терезија, Велешек Михаела Алојз, Веселич Петера Штефка, Вочанец Павао Иван, Вох Михаела Антон, Врбњак Степана Винко, Вренко Ивана Иван, Вренко Јанеза Карел, Загоде Јоже Стане, Закошек Михаела Јоже, Завршник Винка Јожеф, Збиљски Ивана Јудевит, Звер Јожефа Марија, Жагар-Крајгер Марија, Жеровник Карла Карл, Жохар Карла Евген;

— за заслуги во развивањето и реализирањето на концепцијата на општонародната одбрана и за успеси во подигањето на военостручните знаења и борбената готовност на нашите граѓани

СО ОРДЕН ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ СО СРЕБРЕНИ МЕЧЕВИ

Равникар Антона Марјан;

— за залагање во социјалистичката изградба на земјата

СО МЕДАЛ ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД

Болчевич Андреја Антон, Бубнич-Бутинар Антона Јадранка, Чурич Евариста Станко, Филип Ане Ади, Филип Франца Вид, Габершек Рудолфа Рудолф, Горшич Едварда Тоне, Мајдак Карела Карел, Мервич-Пердих Миха Иванка, Мурко Франца Франц, Огњановић-Лочичник Мирослава Лотка, Скочир Станка Стојан, Сребник-Јехарт Ивана Марија, Залокар Винка Винко;

— за залагање и постигнати успеси во работата

СО МЕДАЛ НА ТРУДОТ

Андерлух Јожефа Јоже, Антлога Ивана Валерија, Арзеншек Јанеза Августин, Вирчакович Цвијана Владо, Бизјак Руди Драго, Бошчељ Јакоба Радо, Боровшек Мартина Јоже, Брезлан Антона Антон, Бринзевец Франца Франц, Carotta Рудолфа Руди, Цезар Рудолфа Јоже, Час Франца Вилем, Чеп Филипа Мелкиор, Чонч-Зупан Алојза Аница, Добник Франца Вилем, Фифер Ивана Егидиј, Фрелих Јакоба Антон, Гајшак Јоже Рудолф, Глиха Јулија Стојан, Голнер Хуберта Хуберт, Горјанц Мартина Алојз, Горјуп-Веленчак Ивана Марија, Грм Јоже Руди, Хрват Ивана Иван, Худорник Антона Антон, Јањић Алексе Миленко, Јазбец Ивана Фране, Калишник-Корат Марија Алојзија, Капун-Дољак Цветка Цветка, Кланчник Алојза Јожица, Кодрун Марија Иван, Комерички Јоже Франц, Корачија Карла Вилим, Кортник Мартина Иван, Ковач-Папез Едварда Хилдегарда, Крапц Антона Јанез, Крамар-Раењак Алојза Марија, Кузмић Јосипа Ђуро, Липовшек Антона Цирил, Липовшек Грегора Јожеф, Лојен Милана Милан, Маркић-Павлин Франца Јожа, Мартинко Игнаца Жељко, Маврар

Ивана Стане, Михевц Франца Јанез, Муршић-Преложник Јернеја Бетка, Обержан-Ветерник Ивана Марија, Оцврк Игнаца Адолф, Округар Виктора Бојан, Петецин-Зупанчич Филипа Барица, Петрич-Гомбач Марјана Милена, Петровчич Франца Валбурга, Пириш Франца Франц, Планшак Ивана Максимиљан, Подреска Љубе Љубо, Поленшек Франца Францка, Послек-Weis Јоже Ружа, Премуш Јурија Августин, Пунгаршек Јоже Иван, Ремец-Кониц Франца Албина, Ројц Алојза Алојз, Рошер Јурија Антон, Рошер Конрада Конрад, Рожич Рудолфа Рудолф, Рудолф Штефана Штефан, Сович Винка Иван, Стариха Алојза Јанез, Студничка Јоже Томо, Свете Јожета Јанез, Шафарић Ивана Станко, Шмарчан Доминика Јожеф, Шоштарец Ђуре Иван, Теслич Петера Радован, Урана Јоже Душан, Вербиц Јакоба Алојз, Випотник Франца Франц, Водовник Антона Марјан, Водовник Ивана Рудолф, Завец Андреја Франц, Зсбец Јожефа Мирко, Зорко Штефана Мијо;

— за заслуги и постигнати успеси во работата на општонародната одбрана

СО МЕДАЛ ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ

Јелен Камила Петар, Липко Ивана Ервин, Немец Јожефа Орландо, Певец Мартина Мартин, Пургај Розе Карел, Стојчевски Трајка Димче;

СО МЕДАЛ ЗА ВОЈНИЧКИ ДОБРОДЕТЕЛИ

Бизјан Алојза Мирко, Фридау Ферда Франц, Лешник Рудолфа Рудолф, Поланец Андреја Франц.

Бр. 94
13 август 1979 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

УКАЗ

ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

врз основа на член 337 точка 4 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија и член 4 од Законот за одликувањата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија одлучува да се одликуваат

— за примерна работа на развивањето на полето за остварување на поставените задачи, како и за покажување старешински и војнички особини кои служат за пример на другите

СО МЕДАЛ ЗА ВОЕНИ ЗАСЛУГИ

питомец на ШРО — водник Кљаковић-Гашпић Јосипа Кајо;

помлад водник Вискић Славка Гојко;

десетари: Јујић Ибрахима Сафет, Радомировић Милосава Радован Требус Иштвана Андраш;
разводници: Бошковић Стојана Горан, Грујић Ивана Миодраг, Јовић Теше Драган, Клепо Хусе Алија;

— за особено истакнување во познавањето и вршењето на војничките должности и за примерно војничко држење

СО МЕДАЛ ЗА ВОЈНИЧКИ ДОБРОДЕТЕЛИ

Помлади водници: Бедековић Казимира Крунослав, Јагушт Драге Златко, Миславичек Вацлава Мирко, Живковић Милана Драган;

десетари: Атанасовски Саве Лазар, Бекташ Есима Алија, Блажевић Марка Јозо, Чиртоски Милана Петар, Давид Кароља Карол, Ферк Јоже Карел, Фиолић Бранка Дарко, Гајић Славка Радослав, Христов Илије Симо, Игњатовић Бранка Небојша, Кљујић Драгутина Роберт, Лаутаревић Николе Војислав, Лазаревић Милана Драган, Матовић Маринка Зденко, Мурселовић Ахмета Абдулах, Плохл Алојза Срећко, Ракичевић Момчила Небојша, Сочец Ивана Јосип, Ури Имре Ласло, Вавро Тугомира Анђелко, Веховец Ивана Бојан, Вељаноски Илије Радоган;

разводници: Битићи Беџира Зенил, Бутрица Ђуре Иво, Брати Видака Зоран, Ђорђевић Милорада Звонко, Кукучка Ђуре Павел, Лацковић Славка Звонимир, Љубишић Саве Петар, Микулић Ивана Ивица, Пајалић Петра Мамир, Пулески Павле Круме, Перић Тече Милинко, Радошевић Ерминија Рајко, Риковић Сулејмана Дамир, Видошић Стјепана Жељко;

морнари: Петковић Јована Зоран, Стојановић Миомира Данило.

Бр. 100
13 септември 1979 година
Белград

Претседател
на Републиката,
Јосип Броз Тито, с. р.

СОДРЖИНА:

	Страна
385. Одлука за определување на правата и должностите на инвеститор за извршување на работите според програмата за изградба на објекти на радиорелејниот систем на Југославија во периодот од 1979 до 1983 година — — — — —	785
386. Правилник за примена на даночните стапки и за начинот на водење евиденција, пресметување и плаќање на данокот на промет на производи и услуги — — — — —	785
387. Спогодба за промена на затечените цени за вештачки корунд — — — — —	838
388. Спогодба за промена на затечените цени за дипокс-епоксидни смоли — — — — —	837
389. Спогодба за промена на затечените цени за концентрат на магнетит за тешко-течни сепарации — — — — —	837
390. Спогодба за промена на затечените цени за бела, обоена и двообојна санитарна керамика — — — — —	837
391. Спогодба за промена на затечените цени за кондиторски производи — — — — —	837
Одликувања — — — — —	838

Издавач: Новинско-издавачка установа Службен лист на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Белград, Јована Ристиќа бр. 1. Пош. фах 226. — Директор и главен и одговорен уредник Душан Машовиќ, Улица Јована Ристиќа бр. 1 — Печати Београдски издавачко-графички завод Белград, Булевар војводе Мишиќа бр. 17.

1001 ДИОП/Е-6-РК/80